

309174

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3.

జన్మ పట్టణము 1918 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 3 వ తేది శుక్రవారము

No. 137

సంపుటము. ౫

కాళియమ్మ వామనంపత్తురభాద్రపద శుద్ధ అష్టమి.

సంచిక ౧౩౭

ఇండియాగవర్నమెంటుయొక్క వైనాన్న డిపార్టుమెంటు.

సం. 1250 - ఎఫ్. ప్రకటన సిమ్లా, 1918 వ సం॥ మే 11 వ తేది.

ఇండియాదేశపు రెండవ యుద్ధబుణము

రొక్కరూపముగా వచ్చిన యావత్తు మొత్తమును, ఇండియా దేశము ఇచ్చే పది కోట్ల పానుల (సవరనుల) మొత్తము క్రింద, (తద్భాగముగా) యుద్ధమును సాగించుటకుగాను హిజ్ మెజెస్టీవారి పోరతనమున కియ్యబడును.

వచ్చుబడి పన్ను లేని 1921 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1921 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునది
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1923 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునది
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1925 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1925 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునది
వచ్చుబడి పన్ను లేని 1928 వ సం॥ నూటికి 5% వడ్డీ యుద్ధపత్రములు నూటికి రూ. 100 చొప్పున 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరు 15-వ తేదీని తిరిగి చెల్లించబడునది

ఇవన్నీ,

వచ్చుబడి పన్ను లేకుండ

ప్రొద్దాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు సర్టిఫికేట్లున్నూ

జారీచేయడము.

జుబుబున్న వడ్డీకిన్ని ఇండియా గవర్నమెంటువారి రివిన్యూలున్నూ ఆస్తిన్నీ హామీగా ఉండును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ 1928 వ సం॥ పు యుద్ధ పత్రములు

సారీ నెల:—దరఖాస్తు చేసికోవడం ప్రతి రూ. 100 కి రూ. 100.

బడ్డీ:—సంవత్సరమునకు నూటికి 5% చొప్పున ఆరేసి నెలల కొరతకొని మార్చి 15 వ తారీఖున సెప్టెంబరు 15 వ తారీఖునకు చెల్లించబడును.

కొనిన తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖునకు వడ్డీ, పత్రములు కొనిన కాలమును ముందుగా చెల్లించబడును.

1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖుకు తరువాత ప్రొద్దాఫీసు రూపముగా కొనబడు పత్రములమీద, కొనిన తారీఖు నుండి 1918 వ సం॥ మార్చి 14 వ తారీఖు వరకు వడ్డీ, కొనిన పత్రములందు ముందుగా చెల్లించబడును.

విశేషమున హక్కులు:—ఇది మీదట ఇండియా గవర్నమెంటువారి వారితోను దీనిని దీర్ఘకాలపు ఋణమునకు వడ్డీ లేకు ఎంత నిర్ణయించబడియున్నప్పటికిని, సదరు ఋణమునకును, సేవకు కట్టు దాత్యము కొరకు రొక్కమునో కరూనమునో 1921 వ, 1922 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ సెప్టెంబరునకు, వాటి చెల్లుబడి కాలములో సమాన విలువకు అంగీకరించబడును.

1921 వ, 1923 వ, 1925 వ, 1928 వ సం॥ యుద్ధపత్రములమీద వడ్డీకి వచ్చుబడి పన్ను లేదు. కాని అది, యితర వచ్చుబడిమీద ఆపన్న కట్టవలసిన లేటును నిర్ణయించడము లో గణించబడును, మరియు దానికి అధికపన్ను (నూపర్ టాక్సు) కట్టదగినందున.

సెక్యూరిటీలు ఏరూపముగానుండునది:—యుద్ధపత్రములు (ఎ) ఇన్స్క్రిప్టు (రెజిస్టరైన్) ప్లాకు సర్టిఫికేట్ల రూపముగానో (బి) ప్రామిసరీ నోట్లరూపముగానో జారీచేయబడును. తదనంతరము ఇష్టమైనయెడల, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులు, వేరయి (హాబుస్ చెల్లువానికి చెల్లుబడిగల) పత్రములు ఉన్న పును ఆపత్రిములను, కచ్చులేకుండ పుచ్చుకోవచ్చును.

యుద్ధపత్రములు కొనునదిను ఫలానిరూపముగా జారీ చేయబడవలయునని ప్రత్యేకముగా ఉదాహరించి యుండని యెడల, అవి, ఇన్స్క్రిప్టు (రెజిస్టరైన్) ప్లాకు సర్టిఫికేట్లు రూపమున జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీనోట్లు, ఆలస్యము కావకుంట్లై మొదట, సాధ్యమైనంత కొద్దిసంఖ్య వేరు వేరు నోట్లుగా జారీచేయబడును; అయితే ఆలుతర్వాత, ఇవి యిచ్చి వీనికి బదులుగా ఎట్టి విలువగల నోట్లకు దరఖాస్తు పెట్టుకోవలెనో, వాటిని

ఖర్చులేకుండ, పుచ్చుకోవచ్చును. కావలసిన మొత్తమునకు ఒక్కటే ప్లాకు సర్టిఫికేట్లు జారీచేయబడును.

ప్రామిసరీ నోట్ల రూపముగా పత్రములను బ్యాంకులలోను గవర్నమెంటు ఆఫీసులలోను కొనుట

1. రూ. 100 గాని నూరుతో గుడించిన (పూర్ణా నూర్లుగా నుండు) మొత్తములుగాని విలువగాగల (ప్రామిసరీ నోట్ల రూపమున యుద్ధపత్రములు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినమీదట,

(ఎ) బెంగాలు, బొంబాయి, మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులలోగాని యేదేని ఇండియా బ్రాంచి లోగాని విద్యుత్తమముగా దరఖాస్తు పెట్టుకోవలెను,

(బి) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసువద్దగానియే ఆకాంపెంటు జెనరలుయొక్క యైన లేదా కంట్రోలరు యొక్క యైన ఆఫీసువద్దగాని యేదేని గవర్నమెంటు (ప్రెజిరీవద్ద గాని సబ్ (ప్రెజిరీవద్దగాని దరఖాస్తు పెట్టుకోనినమీదటను

1918 వ సం॥ జూను 8 వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకు కొనవచ్చును.

దరఖాస్తులు నిర్దేశింపబడిన సమూహా ప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, కొనువాని యొక్క పూర్తిపేరును వై నిలాసమును, వడ్డీ యే (ప్రెజిరీవద్ద చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించి వేతే యే సమూహా ప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును. నిర్దేశింపబడిన సమూహా, మదరాసు ఆకాంపెంటు జెనరలు ఆఫీసునుండి గాని యే గవర్నమెంటు (ప్రెజిరీనుండియైన గాని సబ్ (ప్రెజిరీనుండియైన గాని లెప్పించుకోవచ్చును.

గవర్నమెంటు ఆఫీసులవద్దను బ్యాంకులవద్దను

ఇన్స్క్రిప్టు ప్లాకు రూపముగా పత్రములు కొనడము.

2. ఇన్స్క్రిప్టు ప్లాకు రూపముగా యుద్ధపత్రములు, రూ. 100 ల లేదా దానితో గుడించిన (పూర్తిమార్లు) మొత్తముల విలువగలవి, 1918 వ సం॥ జూను 8 వ తారీఖునుండి 1918 వ సం॥ సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖువరకును, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించిన మీదటను దరఖాస్తు పెట్టుకోనిన మీదటను, సరాసరి కలకత్తా పబ్లిక్ ఋణము ఆఫీసునుండిగాని ఈ క్రింది ఆఫీసులలో దేనిద్వారాగాని, తీసికోవచ్చును.

(ఎ) కలకత్తా కరెన్సీ కంట్రోలరు ఆఫీసు, లేదా యే ఆకాంపెంటు జెనరలుయొక్క యైన కంట్రోలరు యొక్క యైన ఆఫీసు;

(బి) బెంగాలు, బొంబాయి లేదా మదరాసు బ్యాంకుల యొక్క హెడ్ ఆఫీసులు లేదా వాటియొక్క యేదేని ఇండియా బ్రాంచి;

(సి) ఏదేని గవర్నమెంటు (ప్రెజిరీ లేదా సబ్ (ప్రెజిరీ.

దరఖాస్తులు ప్రామిసరీ నోట్లవిషయములో వలెనే అతే నిర్దేశింపబడిన సమూహా ప్రకారము ఉండవచ్చును, లేదా, కావలసిన పత్రముల మొత్తమును వివరమును, దరఖాస్తుదారుని యొక్క పూర్తిపేరును వై నిలాసమును, వడ్డీ యే (ప్రెజిరీవద్ద చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించి వేతే యే సమూహా ప్రకారమైనను దరఖాస్తులు ఉండవచ్చును.

ప్రొద్దాఫీసులవద్ద పత్రములు కొనుట.

3. ఇన్స్క్రిప్టు ప్లాకు రూపముగా గాని (ప్రామిసరీనోట్ల రూపముగా గాని యుద్ధపత్రములు రూ. 25 విలువ గలవిగా వై నను దానితో గుడించిన (పూర్తి రూ. 25 ల) మొత్తపు విలు

వగలవిగా నైనను, రూపు 10,000 ల మొత్తమునకు మించునట్లు, చెల్లించవలసిన మొత్తము చెల్లించినవిదలను దరఖాస్తు పెట్టుకొనిన విదలను, సేవిగస్తుబ్యాంకి పనిచేయు ఏపాస్టాఫీసు నుద్దేశమున, 1918-వ సం॥ జూన్ 8 వ తేదీనుండి 1918-వ సం॥ డిసెంబరు 21 వ తేదీ వరకు, కొనవచ్చును. దరఖాస్తులు నిర్దేశించబడిన సమానా ప్రకారము ఉండవచ్చును లేదా, కావలసిన ప్రత్యేకముల మొత్తమును నివరమున, దరఖాస్తు దారునియొక్క పూర్తిశేరును వెదిలినమును, వడ్డీ యే (ట్రెజరీ వద్ద చెల్లించబడవలయునని తాను కోరునో అదియును స్పష్టముగా ఉదాహరించు వేత యే సమానా ప్రకారము ఉండవచ్చును. నిర్దేశించబడిన సమానా యే పాస్టాఫీసువలనవైనను పుచ్చుకోవచ్చును.

పాస్టాఫీసు ద్వారా కొనిపెట్టెములు, పోస్టుల టెక్స్ గ్రాఫుల ఆకౌంట్లను జరలయొక్క స్వాధీనములో ఉంచుటకు కొరవడె యెడల అట్లుచేయవచ్చును.

చెల్లించడము

4. (కావలసిన ప్రత్యేక మొత్తమును) రొక్కముగాగాని చెక్కుములముగాగాని చెల్లించవచ్చును. బ్యాంకులలోపురములను కొను సందర్భములో, ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకు యొక్క హెడ్ అఫీసువద్ద కొనిపెట్టు (ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకు సెక్రటరీ అండు ట్రెజరరీ పేరుటను, ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకుయొక్క ఒక బ్రాంచివద్ద కొనిపెట్టు సదరు బ్యాంకు ఏజెంట్లు పేరుటను, చెక్కులు వ్రాయవలెను. ఒక గవర్నమెంటు ఆఫీసులోగాని ఒక పాస్టాఫీసులోగాని ప్రత్యేకముల కొను సందర్భములో చెక్కును దరఖాస్తు ఏయాఫీసులకు పెట్టుకోవడమో ఆయా పేరుట వ్రాయవలెను.

పాస్టాఫీసు సేవిగస్తుబ్యాంకిలో దరఖాస్తు దారునిపేరిట జమయ్యెయ్యు మొత్తములను తీయడము (విత్తరాశియడము) మూలముగా గూడ పాస్టాఫీసులలో (ప్రత్యేకముల వైకము) చెల్లించవచ్చును.

ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకుల హెడ్ అఫీసులలో, ఇండియా ట్రెజరీ బిల్లులకూడ, (యద్ద ప్రత్యేకముల క్రయమునకు వైకముగా) చెల్లించవచ్చును; బిల్లుయొక్క చెల్లుబడి కాలములో ఇంకను నిలిచియున్న భాగముమీద ఆ బిల్లులమీద ఉండే బిల్లులలో సంకల్పరమునకు నూటికి 4 వంతున టెక్సకట్టి డిస్కౌంట్లు తగ్గించి ఆ రొక్కముగా అంగీకరింపబడును.

ప్రొకరేజీ

5. ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని ప్రొకరర్ల ద్వారాగాని యద్దప్రత్యేకముల కొనుటకొకటై రొక్కముగానో చెక్కు మూలముగానో చెల్లించబడిన యేదని మొత్తము నివయములో అట్టివానికి నూటికి రూ. 0-2-0 చొప్పున ప్రొకరేజీని ప్రెసిడెంట్ బ్యాంకులు చెల్లించవలయును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల యొక్కయు ప్రొకరర్లయొక్కయు ప్రాంతు (ముద్ర) చేయబడియుండి కరెన్సీ కంట్రోలునకుగాని యే ఆకౌంట్లను జనరలునకై నాగాని కంట్రోలునకుగాని యేదని గవర్నమెంటు ట్రెజరీవద్దగాని సబ్ ట్రెజరీవద్దగాని దాఖలు చేయబడు యద్దప్రత్యేకముల కొరకైన దరఖాస్తుమీద అట్టి బ్యాంకర్లకును ప్రొకరర్లకును నూటికి రూ. 0-2-0 ల చొప్పున ప్రొకరేజీ యాయవచ్చును.

ప్రసిద్ధులైన బ్యాంకర్ల ద్వారాగాని ప్రొకరర్ల ద్వారాగాని యద్దప్రత్యేకముల కొనుటకొకటై ఇండియా ట్రెజరీబిల్లులూపముగా చెల్లించబడు ఏదని మొత్తముమీద ప్రెసిడెన్సీ బ్యాంకులచే నూటికి రూ. 0-1-0 చొప్పున ప్రొకరేజీ అట్టి బ్యాంకర్లకుగాని ప్రొకరర్లకుగాని చెల్లించబడును.

పోస్టుఆఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు ఫర్టిఫికేట్లు (వచ్చుబడి పన్ను మినహాయింపబడినవి.)

జారీచేయబడిన 5 సంవత్సరములకు తరువాత చెల్లించబడవలసినవి.

జారీ వెల రూ. 7-12, రూ. 15-8, రూ. 38-12, రూ. 76-8, రూ. 387-8.

6. పాస్టాఫీసు 5 సంవత్సరముల రొక్కపు ఫర్టిఫికేట్లు సేవిగస్తు బ్యాంకి పనిచేసే యేపాస్టాఫీసులలో నైనను ఎప్పుడైనను కొనవచ్చును. ఏ ఒక మనిషియైనను రూ. 10,000 ల వద్ద మొత్తమునకు మించి ఉంచుకొని యుండగూడదు.

7. ఆ 5 సంవత్సరముల కాలములో ఎప్పుడైనను జారీయై పాస్టాఫీసువద్ద ఈ ఫర్టిఫికేట్లు, వాటికి మొదట చెల్లించియున్న మొత్తమునకు ఎసందర్భములోగాని తక్కువగా ఖండు లేట్లప్రకారము రొక్కముగా మార్చుకోవచ్చును. ఈ వివరములను ఫిరక వివరములను ఏ పాస్టాఫీసు వద్ద నైనను రూ. 10, రూ. 20, రూ. 50, రూ. 100, రూ. 500, కొకటైనవి. తెలిసికోవచ్చును.

ఎల్. డేవిడ్సన్,

చిక్లంగు చీపు సెక్రటరీ.

నీటిపన్నును వృద్ధిచేయు యత్నము.

రైతుల యభిప్రాయములు.

నీటిపన్నును వృద్ధిచేయవద్దని రైతులు ప్రభుత్వము వారికి మహాచలము పంపుకొనవలసి యున్నందున అట్టిదానిని తయారుచేసి రిట్రైబ్యుటివ్ యుగోగి యొకరు మాయొద్దకు పంపించిరి. మహాజరులను వ్రాసికొనుటయందు చిక్కుపడు రైతులకు వారు పంపినది చాల యుపయోగకరముగ నుండును. దానిమీదను చేవ్రాళ్లు చేసి అధికారులకు పంపుటకై రైతులకు వీలుకలుగునుగాని దానిని క్రింద చూచుచున్నాము:

ఆయా, గవర్నమెంటు గ్రామములలోని మొరక పల్ల పుభూములకును, ఈసాములకును, జమీందారి జిరాయిత్తులకును రాలకును ఇప్పుడు చెల్లింపబడుచున్న యే 1 కి గు 5 ల నీటిపన్ను రేటు ముందుఫసలీకుండి రు 6-4-0 లకు హెచ్చింపబడుననియు, అందుకు ఉండుకొన్న యాతేషణ లేకుండునన్నయెడల, సెప్టెంబరు 20 వ తేదీ లోపున తెలియపర్చుకోగలదులకును ప్రచురపర్చి యున్నందున దిగువ నుదహరించిన ఆతేషణలను వినియోగార్థముగ విన్నవించుకొనుచున్నాము గనుక వానిని ఆలోచనలోనికి తెచ్చి, ఇప్పుడు ఉన్న నీటిపన్ను రేటును హెచ్చింపక యథాప్రకారముగ నుంచగలదులకు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము:

ఇప్పుడు చెల్లించబడుచున్న రు 5 ల రేటు 1894 ప్రాంతములనుండి చెల్లింపబడుచున్నది. అంతకుపూర్వము రు 4 ల రేటు నుండి దానిని రు 5 లకు హెచ్చించియుండుటచేత ఆ హెచ్చురేటును భరింపలేమని అప్పట్లో అనేక అర్జీలను రయతులందఱు ఇచ్చుకొనినను, అట్టిమొజలను గవర్నమెంటు వారు విశ్లేషించి యుండలేదు. నీటిరేటును హెచ్చించుటకు గవర్నమెంటువారికి సర్వాధికారము ఉన్నను తగిన హేతువులు లేనిది హెచ్చింపరనే నమ్మకము రయతులందఱికి కలిగి యున్నది.

రయతుల ప్రస్తుతిపునీతి క్రమక్రమముగ షీణదశలో నున్నది. చాల నుండి రయతులు ఋణబాధచే పీడింపబడుచు నాహుకార్ల చేతులలో చిక్కియున్నారు. ఈసంగతి నిజము అబద్ధమా యను అంశము ముందుగ విచారణ చేయించినయెడల ఈ హెచ్చురేటు చేయింపరనే నమ్మకము రయతులందఱికి కలిగియున్నది.

ఇప్పుడు చేయబడుచున్న నీటిపన్ను వర్షములు క్రమముగ లేని సంవత్సరములలో సమృద్ధిగ నుండవల చెప్పటకు ఈసంవత్సరమే తార్కాణము. ఈ విషయమై రయతులు అధికారులకు ఇచ్చుచుండుఅర్జీలును, టెలిగ్రాములును, సభా తీర్మానములు లోనగు నివేదికలు లభియును నిదర్శనములని చెప్పదగియున్నవి. రయతుల యాగిలేని నీటిపన్ను యున్నపుడు నీటిపన్ను వృద్ధిచేయుట సులభము కాని ఇప్పుటి నీటిపన్ను ననుసరించి వృద్ధిచేసినయెడల అట్టిభారమును రయతులు వహింపలేరని మనవిచేయుచున్నాము.

వైన నుదహరించిన, 1894 సంవత్సరము ద 8 మి లాను ఎక్కువనీటి పన్ను కలదుమై క్రొత్త లాకులు హెడ్డు మూగులులోనగు ఎక్కువపురుగులు క్రొత్తపన్ను లేమియును చేయింపబడియుండలేదు. అందుచేత పెద్దకాలువ లోని నీటిపన్ను పూర్వముకంటె అభివృద్ధి చెందియుండలేదు. సమృద్ధిగ రయతులకు ప్రిప్రకరముగ నీటిపారుదల జేయుచుండిన తాటితారలు తీసివేయబడి కుండతూములు వానిస్థానే పెట్టబడియుండగా, అదికలుకు ప్రిప్రకరముగ తదవధుభూముల నీటిపారుదలయము తగ్గిపోయి, క్రొత్తభూములు ఎక్కువగ తడియుటకును అందులను ద్వారకు ఎక్కువలాభము కలుగుటకును కారణమైనదిగాని రయతులు తమభూములకు నీటి సమృద్ధి కలిగినదని సంకుప్తీ చెందియుండలేదు. క్రొత్తకాలువలుకూడ త్రవ్వించబడియుండలేదు. మొజభూములు తడియుటకు పూర్వపులాభములేగాని యంత్రములు లోనగుక్రొత్త ఏర్పాటు లేనియును ప్రత్యేకించి చేయించియుండలేదు.

నీటిపన్ను సమృద్ధిగ లేని బాధకంటె రయతులకు అధిక వర్షముల సంవత్సరములలో మరుగుబాధ మిక్కిలి ఎక్కువయి చెప్పదగియున్నది. అనేక శ్రమలపడి పండించినపంటకూడ దక్కకపోవుట తటస్థించును ఇందుకు నిరటి కొల్లేటి సమాభూములును, అక్కడ ఇయ్యబడిన రిమిషనులును తార్కాణము. అనవరమున్నవోట్ల ననగ మరుగుకాలువలు ఎగపోటు చేసినప్పుడు అట్టిమరుగు పోగొట్టుటకు యంత్రవహాయ మె

క్కిడను ఏర్పాటు చేయబడియుండలేదు. క్రొత్త మరుగుకాలువ లేనియును త్రవ్వించబడియుండలేదు.

పంటలు పూర్వముకంటె తగ్గిపోయినవి. భూములు నిస్సారములైనవి. పాటిపన్ను దొరుకుటలేదు. అందుకు అయినజాగా తత్తుల్యమైన క్రొత్తయే వేదియును కనిపెట్టబడి యుండలేదు. చేతితోచేయుటకు ఎరువులు కొన్ని యున్నను వాని భరియలు ఎక్కువగుటచే రయతులు భరింపలేకున్నారు. వానిని వేసినను తగుఫలితము కనిపించుటలేదు. ప్రత్యేకపు నీటి సప్లయచేతి పంటయొక్క అభివృద్ధి కనపించుట ఎక్కడను కానరాదు. పంట అభివృద్ధి లేనపుడు పన్ను అభివృద్ధిచేయుట సహేతుకరముకాదు. పంటలు తగ్గిగండువలన ధర హెచ్చులా భముకూడ రయతులకు లేదు. భూములధరలు తగ్గుటయు, అమరకములలోనన్న భూములన్నియు విడుదలు పెట్టబడుటయు పంటలుతగ్గిన నని చెప్పటకు నిదర్శనములని చెప్పదగి యున్నవి.

సర్కారుపన్నుల బారమంతయు రయతులకే ఎక్కువగనున్నది. ఒకయొకరము భూమిగల చిన్నరయతులకైనను భూమిపన్ను, నీటిపన్ను, శాకలాశేసు, రయిశ్యేశసులు నున్నవి. వీనిమొత్తము రు 10-12 లుండును. ఇవియును భర్త్యులనుసాగా మిగులునవి రు 20 ల కంటె ఎక్కువ యుండదు. వర్తకములో 999 లు సాలకు లాభమునవిచ్చిన ఏదిధమైన పన్నును లేదు. ఇతర వృత్తులు చేయు వారలలో కూడ రయతులకంటె ఎక్కువ ఆదాయముల బొందుచు పన్నులేనివారు వెక్కిరింపుదురు. కనుక ఇదివరకే వెక్కిరింపుదులభారము వహించుచున్న రయతులు ఇప్పుడు ఉన్న ఏ పన్నులు హెచ్చించినను దానిని భరించుట మిక్కిలి కష్టము.

నీటి సమృద్ధి లేకపోవుటచే ఇరిగేషను కాలువలకు అడ్డగట్లు వేయటం, గండ్లు కొట్టుట తటస్థించి అందుకు కట్టిన ఎక్కువ పిసాల్టీలను అనుభవించుచున్నారు. నీటిదరఖాస్తు రూల్సుకు ఏమాత్రము వ్యతిరేకముగ జేసినను అతితమైన పిసాల్టీలు కట్టబడుచున్నవి. వీనిని భరించుటయే ఎక్కువ కష్టము గ నున్నపుడు నీటిపన్ను హెచ్చుభారము భరించుట కూడ మిక్కిలి కష్టమగును.

కలుపుబాధ అందతితో సమానముగనే రయతులకుకూడగలదు. రయతులు చాలభాగము తక్కువ ధరలకు కల్లములలోనే వారిభాగ్యమును ఆమోదరు. కొంతమంది వారిభోజనమునకు నిల్వయుంచుకొనినను తక్కిన వస్తువులన్నియును, బట్టలును ప్రియముగనున్నపుడు కలుపుబాధకూడ రయతులకు మెండుగ కలదని చెప్పటకు సందేహము లేదు.

సోటకము, కలరా మొదలగు అంటుదువ్యాధులు పూర్వముకంటె అతివ్యాప్తిగనున్నవి. పశుజాడ్యములు, పంటలెగుళ్లును అతివృద్ధులు కలుగజేయుచున్నవి. ఇవి అన్నియును రయతులకు వెక్కిరింపుదులను పన్నుమును కలుగజేయుచు పంటలనగలుగు లాభమును మ్రింగివేయుచున్నవి.

ఆయకట్టు విచారణ పూర్తిగ జరిగియుండలేదు. జరిగినంతవఱకు రయతులకు పన్నుమే కలిగెనుగాని లాభమేమియునులేదు. విచారణంతయు పూర్తియైనగాని పన్నుమెంతో జెప్పటకు వీలులేదు. ఇదివఱకు ఎప్పుడును పల్లపువైరుచేయుట చేత ఆభూములు మొజక వైర్లకు లాడుఖు కావు. అందుచేత అట్టిభూములను విడుదలు చేయవలసినవచ్చును. ఈ నష్టమంతయు రయతులు భరింపవలసి యున్నది.

ఇక కొద్దికాలములోనే సర్వేకెట్టిమెంట్లు కూడ రావై యున్నవి. వీనివలనకూడ రయతులకు ఎక్కువ కష్టమును, పన్నుమును కలుగునుగాని లాభమేమియును కలుగదు.

యద్దపుటా త్రిడికూడ నితరులతో పాటు రయతులకు కలిగియున్నది. అందఱితో పాటు వీరును చంచాల నిచ్చుచున్నారు. యద్దఋణములను కూడ నిచ్చుచున్నారు. వైగా యద్దానంతరము యద్దపుపన్ను కూడ వచ్చునేమో యని భయపడుచున్నారు.

ఈ హేతువులచేత నీటిపన్ను హెచ్చించుటవలన రయతులకు ఎక్కువ కష్టమును పన్నుమును సంభవించును గనుక ఆ ప్రకారము చేయకుండుటకు గవర్నమెంటువారిని మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాము.

* * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకుడు:

ఆయా, నీటితీరునకు హెచ్చించుటకు గురించి దొర తనమువారు జూలై నెలలో చేసిన ప్రకటనము క్రమక్రమముగా రైతులు కన్నులను చెరచి యాందోళనము గావించి వారంభించిరి. అనవర కృష్ణానుండలసభవారు తమ సభలో దీనినిగూర్చి

తన యంగీకారమున బెలుపుటలను మా జిల్లా ప్రజల కృతజ్ఞత బాగులు. కృష్ణజిల్లా బ్రాహ్మణేతర సభవారు కూడ తాము జనపహాళి సభలో వీనిని గూర్చి తమ యనిష్టమును తెలుప సమకట్టుట సమంజసముగ నున్నది. 1-వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమున జరిగిన జిల్లా బ్రాహ్మణేతర మండల సభలో కొందరు ప్రజలు కొరకు వీనిని గూర్చి తీర్మానము ప్రతేకపెట్టుటకు తీర్మానమును అంగీకరింప లేదని నిశ్చయముగ తెలియటకు విచారము కలుగుచున్నది. మండలము లోని భూస్వాములందును వ్యవసాయములను జీవించువారిలోను నూటికి తొంబది యొకరుగారు బ్రాహ్మణేతరలే యున్నను వారికి బాధించు విషయములందైనను తీర్ణము వారు నిర్లక్ష్య భావులై యుండుట శోచనీయము. అనంత గోదావరీ మండల సభను 20-వ తేదీన జరిపి అపుడు నీటి తీరున విషయమును గూడ చర్చించుటకు నిశ్చయించినయియు, బాంబాయిలో ప్రత్యేక జేరీయ మహాసభ జరిగిన వెనుక మండల సభ జరుగుట యనవశ్యకమని పలువురిభిప్రాయము లై నందున, నీటి తీరున విషయము మండలసభలో చర్చింపబడుట కనకాశము సోయ్యది. ఇంకను మండల నాయకులలో ముఖ్యులగు పోలవరము జమీందారు న్యాపతి నుబ్బరావుపంతులు పాలెపు వేంకట నారాయణగోపాలంగారు, చిలుకూరి శేషగిరి రావు పంతులుగారు మొదలగు వారుచేరి దొరతనమువారి కొక దిన్నపము తియ్యారు చేయించి జిల్లాలోని గ్రామములవారిచేత నిరపంగా నరకములు చేయించుటకు ప్రయత్నించుట వారికి విధానిక మై యున్నది. తమ జమీందారీలలోని యనేకపంది రైతుల నీ విషయము బాధించ నై యున్నను జిల్లాలోని జమీందారులు నిట్లధికము నహించి యూరకుండు టాక్సర్లు వివాదములను త్రొంగుచున్నది. జిల్లా సంఘ కాన్వేనియన్సుల సెక్షన్లందరినీ పిలిచిగూర్చి ప్రకటించి మీరల నూరకు న్నాని యడుగగా త్రొడును ఉంగరమును లేకుండ యేమి చేయుగలమని వారనికి 18-7-1918 ప్రకటనమునబట్టి గోదావరీ, కృష్ణా, గుంటూరు జిల్లాలలో 1,2,3 గ్రామాలక్రింద చేరి యున్నదనియు, యెంత ఆదాయము కొత్త నీటితీరున రేట్ల యవలంబములను లాగుటనీ రావుబహద్దర్ మొదలగు వారు చంద్రరావు పంతులుగారు క్రిందటిసెల 18-వ తేదీన జరిగిన కాననసభలో ప్రశ్నింపఁ తమకు తెలియదని దొరతనమువారు జవాబు చెప్పిరి. ఇప్పటి ప్రకటనకు వారునెక్కు ఆప్తముబట్టి గదా చేయుచున్నది.

ఈ చట్టమును 1900 సం॥ రచన దొరతనమువారు చేయ నిశ్చయించినపుడు కన్నాడేపెట్టు పల్లపుకొట్టు కట్టినభూముల మధ్య మెరకపల్లముగా ఉంచుకొని నీటిపన్ను నెక పెట్టుకలను భూస్వాముల భూముల విస్తీర్ణ మెంత? వానివలన దొరతన మువారికి నష్టము నుమారు ఎంతగా నుండునని కీర్తిశేషులయిన గంజాం వేంకటరత్నంగారు ప్రశ్నింపగా తమకు తెలియ దనియు చెప్పవలసియును, వానినిగూర్చి లెక్కలను సిద్ధము చేయించుటలను ప్రయోజనము లేదనియు దొరతనము వార ప్పడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. ప్రతిగ్రామము నందును దొరతనము వారి వినియోగ ఉద్యోగియులున్నను అనేక చిక్కులతో గ్రామమాన్యులు, తాలూకా మాన్యులు, జమాబందీ లెఖలు తయారుచేయుచున్నను రిజిటరుల కుపయోగించు ముఖ్య విషయములకుగూర్చి యెచ్చటను కావలసిన సముజాయిషీ నుకరముగ దొరకు నేరదు. ప్రస్తుతపు ప్రకటనములను గవర్న మెంటు గ్రామములలోని మెరకపల్లములు, జమీందారీ, ఆగ్ర హార గ్రామములలోను నీటితీరున గ్రామాలకారము చాలవరకు మోల్చిప జడుటయు, కొంచముమేరకు తిద్దింపబడుటయు జరుగగలదు. ఎంతని స్తీర్ణమున రివియూకొన్నో, యెంతని స్తీర్ణ మున మోల్చినో డిగాటురిజ్జెర్నల్ కల రయితువారి గ్రామము లకునిర్ణయించ సాధ్యమగును కాని మిగతవానికి తెలియట సాధ్యము కాదు. ప్రభుత్వమువారు తమ పరిశీలనలను తమకు రాదగిన యాచారమును, ప్రజలకు కలుగ దగిన లాభమును మదింపుగా తెలియజేసినయెడల నానశ్యక మైనదో ఎన్నగును కొందురు. తేలియెడల మన్నకుండును.

కాకినాడ, ఒకజమీందారీ భూస్వామి,
* * * * *
ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:
ఆయా, కృష్ణజిల్లా గవర్నరు తాలూకా ప్రతిగ్రామ ములను సక్రమపు ఆందోళనలుజరిపి సభలుచేసి మీ దృఢాభి ప్రాయములను చూడగల మూలకముగా ప్రభుత్వమునకు విశే డింపవలసి యున్నది గాన మీరేమౌత్రిము మైయించియున్నను మీపుత్రపౌత్ర సారంపర్వము ప్రసంగవలసియుండును.
ముస్తాబాదా, శంకర వేంకటేశ్వర రావు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:
ఆయా, చెన్నపురిగవర్న మెంటువారు జూలై 18తేదీని పోర్టుసెంటుబార్ని గజెటులో నీటితీరున మోల్చుచేయు విష యమును ప్రచురించిన ప్రకటననుగురించి ఆలోచించి సర్కారువారికి ప్రతిభిప్రాయములెఱుపుటకును, 1828 ఫసలీకి కొల్లే టి ప్రాంతమునకు చెందవలయుట మీరు ఇచ్చుటకు యోచనాటు చేయు విషయమును గురించి యీసెల 15 తేదీ ఆదివాదము సాక్షులము 5 ఘంటలకు సభ జరుగును. అందరను దశా చేయ ప్రార్థింతుము.
ఏలూరు, గుర్గిరాల దేవర్రాజు,
సెప్టెంబరు 10, సంయుక్త కార్యదర్శి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:
ఆయా, మద్రాసు గవర్న మెంటువారు మా గది మెట్టిభూములకు రు 4-4-0 రు 8-9-0 లు చొ॥ పన్నుకృద్ధి చేయుదు మని ప్రచురించిరి. కొద్దికాలము క్రిందట పన్నులు వృద్ధిచేసి వెంటవెంటనే “కంగినవానిమీదనే మగియొకరాయి నేసినట్లు” ప్రభుత్వమువారు మానినది యిట్టి పన్నులు చేయ దలచియున్నారు. ప్రభుత్వమువారు యిట్టికాటకపు కాల ములోనే యిట్టిపన్ను వృద్ధిచేయదలచినప్పుడు మేము యెవరికి చెప్పకొకలము? మద్రాసు గవర్న మెంటువారు యీ ప్రయత్నమును రద్దుపర్చించెద రని నమ్ముచున్నాము.
మరనాపురం ఆగ్రహారం. ఆంధ్ర రామయ్య.
తెనాలి తాలూకా

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:
ఆయా, బెజవాడతాలూకా పోరంకి గ్రామసంఘము వారిచే నోరీ వెంకటేశ్వర్లుగారి ఆధిపత్యముక్రింద సమావేశ మయిన సభయందు నీటిపన్ను వృద్ధిచేయుటనుగురించి క్రిందితీర్మానమును ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడినది: గవర్న మెంటువారికి ఎక్కువపన్నుయిచ్చు రయితులను దూరమాలో చింపక మద్రాస్ దొరతనమువారు తీరిగి యిచ్చును నీటిపన్ను మోల్చుచేయుటలను ఈ సంద్విగితములందు జేయు ఆశం తికిని ఆందోళనమునకును కారణమై మిగుల దుష్పరమగును గనుక దయగల ప్రభుత్వమువారు తీర్పుముగ మోచించి నీటి పన్ను యెక్కువచేయు అభిప్రాయమును విడువవలయును. ఇదివరకే తలమునగి పన్నులచే బాధపడుచున్న రయితులు ఈ ఆర్థికవిషయమధ్యమును జాప్తిపన్ను యిచ్చు నేర ని సభ వారు దృఢముగ నిశ్చయించుచున్నారు.
పోరంకి. గ్రామసంఘ కార్యదర్శి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:
ఆయా, దొరతనమువారికెక్కువ యాధారభూములకు రైతులు చాలదాన్సిలియందుండ, యిపుడు నీటిపన్నును నూత నముగ మోల్చుచేయుటకు మద్రాసు దొరతనమువారు పోర్టు సెంటు బార్ని గజెటునందు 18-7-18 తేదీని ప్రకటించిని తెలియుచున్నది. ఈ ప్రకటన ననుమన్న కొలది రైతులకు మిగుల అసంతుష్టి, ఆందోళన, భీతి మొదలగుచున్నది. దొరతనమువారు రైతులకెక్కువ అసంతుష్టికలిగించి, ఆంధ్రా శస ఆశాంతి విజృంభించకముందే 18-7-18 తేదీ ప్రకటనను చేయిస్తే రద్దు చేసికొనుట మిగుల యుక్తము, శ్రేయస్కరము. ఈ సందర్భ సమయమునందు కాననసభ్యులు, జిల్లాసంఘమువారును, ప్రతి కాధికారులు రైతులకష్టములను, నితీకరులను, దృఢముగా నిశ్చయించి మిగుల సహాయపడ ప్రార్థింతుము. రాజ్యాంగమునకును, జేతమునకు మిగుల యుపయోక్తులగు రైతులకు క్షోభిల్లజని యర్హమగు వీరస్థితికి దెచ్చియెదల జేయును, భాగ్యవంతులు లై సుఖవంతములు కానేరవు.
ముడునూరు తుమ్మల కోటయ్య.
కృష్ణజిల్లా.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:
ఆయా, నీటితీరునను మోల్చుచేయుటకు ప్రభుత్వము వారుమోచించుచున్నట్లు ప్రకటించి యున్నారు. అట్లుచేయుట ఆశాంతికి కారణమగు నని కృష్ణానుండలఅనంతసభవారు తీర్మానించియున్నారు. కాని అంతటితో మనక దృఢము తీరలేదు. ప్రజలు తిండిలేక చలగులమానుచున్నారు. అతికృష్టి, అనా వృష్టి గోరములవలన భూములు పంటలేకు పోయియులట్లు బళ్ళకు యెచ్చుకొనినవారు కట్టుబట్టురాక కష్టములపాలగు చున్నారు. పోలములపై ఆధారపడి యున్న వారియొక్క మనుగడ గడచుట బహుమర్లుటముగ నున్నది. ఇప్పుడున్న

పన్నులు చెల్లించుచే కష్టముగ నున్నది. ముఖ్యముగ నీసంవత్స రము వ్యవసాయదార్లు మహాకాటకములను అప్పులపొ లగు చున్నారు. ఇట్టి కాటకపుదినములలో పన్నులు మోల్చుచే యుట దూరదృష్టి గానేరదు. కాని ఇవన్నియు ప్రభుత్వము వారు గ్రహించెద రని నమ్ముటకు వీలులేదు. ఆ. ప్ర. రాష్ట్రము, స్వరాజ్యముకన్న యిప్పు డిది ఎక్కువఅయినది. కాబట్టి ప్రతి గ్రామమందు ఆందోళనజరిపి, సభలుచేసి అసమ్మతి తీర్మాన ముల ప్రభుత్వమువారికిబంపుట చాల ముఖ్యము.
బండరు, ఒక భూస్వామి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదకుడు:
ఆయా, 9-వ తేదీ కృష్ణజిల్లా గవర్నరు తాలూకా ఇందుపల్లి గ్రామస్థులు ను మారు 100 గురు సమావేశమై కోగంటి లక్ష్మీనారాయణగారి యాజమాన్యమున నొక సభ జరిపి క్రింది తీర్మానములు గావించిరి:
ప్రభుత్వమున కెక్కువ ఆదా నిచ్చుటకు మూల కారణ మగు రయితులు యిదివరకే పన్నుల భారమునే మ్రంగి యుండుట దొరతనమువారు గమనించి రయితుల కెక్కువ సాయము చేయవలసినది పోగా అనాలోచితుగా యే 1-కి రు 10 పన్నులు జాస్తిచేసి రయితులను మరింత బ్రంగజేయుట గవర్న మెంటుకు శ్రేయస్కరము కాదనియు, అట్లు మోల్చు చేయు అభిప్రాయము ఆశాంతికిని, ఆందోళనమునకును కారణ మగుననియు సభవారు అభిప్రాయపడుచు దయగల దొర తనమువారు అట్టివి తమ సమస్యనుండి విమించగలవలకు ప్రార్థించుచున్నారు. వై తీర్మానమును రెవిన్యూబోర్డు సెక్రటరీకిని, జిల్లా కలెక్టరుకును, గవర్నరుతాలూకా రయితుల సంఘమునకును, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యదర్శికిని పంపుటకు ప్రెసిడెం టుగారి కధికారి మియ్యడమైనది.
ఇందుపల్లి. నభాధ్యక్షుడు.

వృత్తాంతములు

యధ్యులుపత్రముల విక్రయము:— 11 వ తేదీ సరికి రు 89, 78, 18, 500 లు పత్రములు విక్రయింపబడినవి.

సింహళము గవర్నరు:— కొత్త గవర్నరు మానింగు గారు 11 వ తేదీని కొలంబోకు వచ్చిరి.

యధ్యులు పత్రములు:— 12-9-18-వ తేదీ నాటికి రు 41,26,80 100 లు పత్రములు విక్రయింపబడినవి.

పిడుగుపడుట:— డార్జిలింగులో నొక తేయాకుతోట లో నుద్యోగిగానున్న రావు అనువతనిపై గురువారము నాడు పిడుగు పడినందున నతడు చచ్చిపోయెడెను.

ఉద్యోగములు:— జి. ఆర్. కృష్ణయ్యగారు గూడూరు డివిజనుకు సబుకలెక్టరు - మేజిస్ట్రేటుగా నియమింపబడిరి. సి. వి. వద్యనాధిపిల్లగారు చిత్రాపుట్టా ఫారెస్టు ఆఫీసుగా నియమింపబడిరి.

కొత్తపన్నులు:— కొత్తపన్నులవలన 1,45,00,000 పానలను సమకూర్చుటకు సర్ విలియం మేయరుగారు చేసిన నూతన క్లాసునీయ మని కలకత్తా పత్రికలలో వెక్కులు ప్రాసినవి.

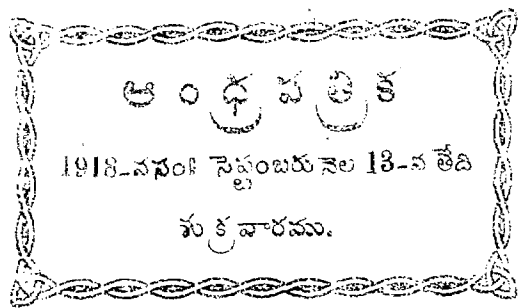
స్వహత్యజేసికొనుట:— కలకత్తాలో రామ్తన బోసు వీధిలో నివసించుచుండిన యొక హైందవబ్రాహ్మిక ఏకారణము చేతనో చీర కిరణ నాయకులతో తడిసి నిప్పంటించుకొని కాలి మరణించెను.

బంగారపు ఎగుమతి:— గతపత్రములో మైసూరుగను లనుండి క్రైత్యబడిన 14,08,588-8-0 రూ॥లు విలువగల బంగారము ఈ సెల 10 వ తేదీని బెంగళూరునుండి బొంబయి టంక సౌలకు పంపబడినది.

ఇండియా ప్రివేంపి దొంగతనము చేయుట:— ఈ సెల 5-వ తేదీ పగలు 1 గంటకు పొన్నుస్వామి అను కూలివాడు మోచి. మేకా అను పాశ్చాత్యుని బంగారాలో ప్రవేశించి నువ్వుది రూపాయలు విలువగల పశ్చేములు మున్నగు వస్తువులను దొంగిలించినట్లు రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో కేసు చేయుబడినది. నేరస్థు డివిజనులో 5 పర్యాయములు శిక్షకు డైనట్లు ఒప్పుకొ నెను. వానికి 2 సంవత్సరములు కఠింశక్ష విధింపబడినది.

ప్రకటన

బందరులో యిదివరకు ఏజంటుగా నున్న గంధం వీరయ్యనాయుడుగారు యిప్పుడు ఏజంటుగా లేరు. వారిస్థానే చెరుకువాడ నరసింహము గారు ఏజంటుగా నియమింపబడిరి. గాన, యిక్కుముందు చందాదారు లందరును తమ బాకీచందాలను అడ్వాన్సుచందాలను నరసింహముగారికే చెల్లించవలయునని కోరుచున్నాము. వీరయ్యనాయుడుగారికి చెల్లించినచో మేము బాధ్యులము కాజాలము. —వ్యవస్థాపకుడు.



సామ్రాజ్యశాసన నిర్ధారణ సభ

ఫిజీదీవులకు ఇండొచిన్లు పంపింపవలెనని కులీల సంఘ గూడ దని, దేశరక్షక శాసనముకొరకు, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు తుర్తరు పునంగి యుండిరి. ఈ యుత్తరువు యుద్ధానంతరము శాసనసభము దాల్చుచున్నది. కాని, ఇండొచిన్ల కంట్రాక్టు రద్దు గానివారలు ఫిజీదీవులలో పడెడి శ్రమలు వర్ష నాతీతములు. ఆస్థితిని, ఆంధ్రానుగారు కనుల గట్టినటుల వర్ణించియుండిరి. ఫిజీదీవులందలి దుస్థితి యితర క్రానుకాలసిలయందు గూడ ప్రబలియు న్నది. కులీల వేతన మధిక మని పేరునకే కాని, వారమునకు 1 1/2 దినము నెలవగుటచే, ఆకాలము నందు వేతనము లభింపదు. ఫిజీదీవులందు సామాన్యముగనే, ఆహారకదార్థముల ధరలు హిందూ దేశమునకన్న మూడు నాల్గింతలుండును. యుద్ధ కలిసితులచే కులీల స్థితి మరింత దుర్భరముగ నున్నది. ఇండొచిన్ల కాలము ముగిసినను, తగినన్ని సౌకర్యాల వేతన మివ్వచే, కులీలు ఫిజీదీవుల నుండి వెలువడుటకు వీలులేకున్నది. ఇండొచిన్ల కాలములో కొంతభాగము తగ్గవలయుననిన, భారతీయులు కొంత భాగమును ఆ హక్కును సంపాదించవచ్చునని, యిటీవల శాసనము గావించబడెను. కాని, హిందూదేశమునుండి విద్యార్థులను బనిచేయుటకు క్రొత్త కులీలు రానియెడల, ఈ హక్కు కొనసాగుటకు వీలులేదని, యజమానుల లాభము నిమిత్త మీ శాసనమునందు దొక వాక్యము చేర్చబడెను. ఈ యనకాళము సీతరుద్రమున నుపయోగించుకొనుటకు యజమానులకు మంచి వీలు చిక్కినది. కులీల నేకులకు ఇండొచిన్ల కాలము ముగిసినది. అట్టివారు తగిన ధన మిచ్చి, తమ భార్యలను బాసినతనము నుండి విడిపించుకొనుట కి శాసన ముక్కలకు లొక యున్నది. ఏలనన, హిందూదేశమునుండి విద్యార్థులను క్రొత్తకులీలు ప్రవేశించుటకు వీలు గలుగజాలదు. ఇంతయు గాన, హిందూదేశపు బాలురు ఇండొచిన్ల పద్ధతిపై గొని పోవడం పోయినను, వారికి 15 వత్సరములు నచ్చునట్లు టికి, కులీ జేసి తీరవలయును. విద్యలో నభివృద్ధి గాంచుటకుగాని, వేరొక మర్యాదగల వృత్తిలో ప్రవేశించుటకు గాని వలనవడదు. అన్నిటికన్న ఘోర మగు దుస్థితి, స్త్రీలలో అవినీతి పెంపొ

ను. ఆ దీవులందలి పరిస్థితులలో స్త్రీలు నీతిని కాపాడుకొనుట దుస్సాధ్యము. ఇండొచిన్ల పద్ధతిచేతనే దుస్సహ బాధలను, భారతీయులనుభవించవలసి వచ్చుచున్నది. ఆంధ్రానుగారు స్వయం ముగ జూచిన ఈ కడగండ్లను గూర్చి హిందూదేశ ప్రభుత్వము వారికి దెలుపగ, ఇంకు విషయమై విచారించి చర్యదీసికొనవలయునని వారు ఫిజీ గవర్నరు గారిని కోరి యుండిరి. ఇందుపై కొంతవరకు చర్య దీసికొనబడినది మూర్ఖులు కొన్ని గావించబడెను. కాని ఫిజీ ప్రభుత్వమువారి బాధల జూచి సదయహృదయులై కార్యమునకు బూనదలచినను, యజమానుల లాభములను ప్రతిఘటించబూనరు. ఆంగ్లయజమానుల పరిశ్రమ, ప్రభుత్వాదాయమునకు ముఖ్యాధారము. అందుచే, తాత్కాలికశాంతిని జరగించుటచే లాభము గలుగదు. ఇప్పుడున్న ఇండొచిన్ల కంట్రాక్టుల నన్నిటిని వెంటనే రద్దుజేసి, కులీలకు ఆర్థికస్వాతంత్ర్య మొసగవలయును. ఆంధ్రానుగారు సూచించిన ప్రతిక్రియ యిదియే: పండిత మదనమోహనమూలవాగ్దారు కోరినవర మిదియే. ఇండొచిన్లనుండి ఇదివరకు ఏముక్తు లయిన కులీలస్థితి సౌఖ్యదాయకముగ నున్నది. వీరన్నివిధములను సత్వగాభివృద్ధి గాంచుచున్నారు. వీరికి ఇండొచిన్ల కులీలకన్న రెండు మూడింతల వేతన మిచ్చి యజమానులు పయోగించుకొనుచున్నారు. నిర్దాక్షిణ్యముగ జూచెడి యజమానులకింద స్వేచ్ఛ నొందిన కులీలు పనిజేయ నొల్లరు. కొందఱు కులీలజేయుటకే అంగీకరింపకున్నారు. అట్టివారు భూముల సంపాదించి, వాటిని పండించుట మూలమున, ఐశ్వర్యవంతు లగుచున్నారు. వీరు ఆంగ్లేయ యజమానులతో సరిసమానముగ లాభముల బొందించుచున్నారు. స్వేచ్ఛనొందిన కులీలకును, భారతీయులకును, మైత్రి పెంపొందుచున్నది. ఇం దాశ్చర్య మెద్దియును లేదు. మైత్రి యెల్లప్పుడును సరిసమానులకే సాధ్యమగును. బ్రదీమహారాజు అను భారతీయుడు ఆస్తిని విశేషముగ సంపాదించి, ఆద్యపపు శాసననిర్ధారణసభలో సభ్యుడయ్యెను. ఈ నిదర్శనముల నన్నిటి పరికించిన, మిగిలిన కంట్రాక్టులను గూడ రద్దుజేసి, క్రాను కాలసిలలోని భారతీయుల కెల్లను స్వాతంత్ర్య మొసగినగాని, ప్రస్తుతస్థితి చక్కబడ నేరదు. ఫిజీదీవులలో మాత్రమిపదధతిని బూర్తిగ దొలగించుటకు, తాము ఫిజీ ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సుజేసెదము, హైదరాబాద్ ప్రభుత్వమువారు గీ కరింపిరి. కాని మిగిలిన ప్రదేశములందు గూడ, భారతీయుల దుస్థితిని తొలగించుటకు ప్రభుత్వము వారెందుకు పనిబూన గూడదో తెలియకున్నది. ఇంతవర కయినను తీర్మానము నంగీకరించినందులకు ప్రభుత్వమువారు వందవాల్లులు. కాని, ప్రభుత్వమువారిందును గూర్చి శ్రద్ధవహించి, ఫిజీ ప్రభుత్వమువారిలో, భారతదేశములో గలిగిన యుద్దేశము గూర్చి విస్పష్టముగ దెలుపవలయును. దేశీయుల కోర్కె వెంటనే సఫలము గానిచో, గలుగు నష్టముల గూర్చి గూడ తెలియ జెప్పవలెను. అంతిమకాని, యూరక ప్రార్థనాపూర్వకముగ నడిగినంతమాత్రముచే లాభ ముంజాలదు. కడగ్గిగారు ఆయుధ శాసనమును ఆంగ్లదేశములోని శాసనమునకు సరిపోవునటుల సవరింపవలయునని మొన్నటిదినమున తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఈ తీర్మానము కొందఱ తాంగ్లేయ సభ్యులకు కర్ణశూలమువలె దట్టెను. వారి యుద్దేశమును రగుల్కొల్పెను. ఈ తీర్మానము, సఫలము గుట యందే, భారతీయుల ఆత్మగౌరవరక్షణము నిలిచియున్నది ఆయుధ శాసనము నిర్మించియున్నది. ఆయుధ శాసనమును రద్దుజేసి, ప్రజలలో ధైర్యస్థైర్యముల పెంపొందించి, సంగ్రామమునకు సైనికుల సంఖ్యలకుల జేర్చుదని, ప్రభుత్వము వారిలో మొఱలిడిరి. కపర్దిగారి తీర్మానము, తరుణ సమయమున ప్రవేశపెట్టబడినది. ఆ తీర్మానముయొక్క యుపయోగ మీ సమయమునం దెక్కుడుగ, తేటతెల్లము గాగలదు. దేశమునం దన్ని భాగములందును, మండలములూటీల సజావుచుండ, ఆ యల్లరులను ప్రజలు నిరాయుధులగుచే ప్రతిఘటించ లేకున్నారు. సైనిక నివహముల సహాయముతో గాని, అల్లరు లడగకున్నవి. యూరపియును సభ్యులు మాత్రమి శాసనమును సవరించుచో, శాంతికి భంగము కలుగు నను చాకు దెలుపుచున్నారు. కాని హైదరాబాదు, తిరువాన్కూరు, కూర్గ మొదలగు ప్రదేశములందు ఆయుధ శాసన ములులే లేదు. ఆ ప్రదేశములలో శాంతి కెట్టి భంగము గలుగుట లేదు. బ్రిటిషురాష్ట్రములకన్న అల్లరు లెక్కుడుగ జరుగుటలేదు. ఆంగ్లదేశమునందును, స్వదేశ సంస్థానములందును జరుగని ప్రమాదము ఈదేశమునం దేల జరుగవలయునో తెలియకున్నది. దొంగలకును, దోపిడిగాండ్రకును, ఎటులో ఆయుధములు దొరకుచునే యున్నవి. వారి మండగముల కాముధ శాసన ముష్టపడుట లేదు. వారి బాధలనుండి తప్పించుకొనదలచు న్యాయ బద్ధులగు ప్రజలు మాత్రము ఆయుధధారణాధికారము లేకుండుటచే నిస్సహాయు లగుచున్నారు. సర్ విలియము విన్సెంటుగారు శాసనప్రయోగ మునం దికముందు జాతివిభేదము పాటించబడదనియు, నిర్ణయించబడు తరగతివారికి మాత్రము లెనెచ్చు లివ్వబడు ననియు, సూచించిరి. ఈ తరగతివా కెట్టి వారుగ నుండవలయునో, శాసన నిర్ధారణసభకుల చర్యకే పదలియుండిన సమంజసముగ నుండెడిది. రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల వారి విషయమై తమ యభిప్రాయములను పూర్తిగ బంపిన పిమ్మట, విషయ విచారణమునకు ప్రత్యేకసభ ఏర్పాటు జేయబడునట. ఆసభ ఎప్పుడు జరుగునో, ప్రభుత్వమువారి విషయమై చర్య కెప్పుడు గడంగుదురో, దెలుపబడ లేదు. కాని కపర్దిగారి తీర్మానమును మాత్రము, తా మెదిరించెద మని విన్సెంటుగారు నుడివిరి. ఆంగ్లేయదేశపు శాసనముతో హిందూదేశపు శాసనములు సరిపోవలయునని సామాన్యముగ వాక్రుచ్చు ప్రభుత్వసభ్యు లీ తుణమున కపర్దిగారి తీర్మానము నెదిరిండుట చోద్యముగ నున్నది. ఈ తీర్మానముపై చర్చ యొకను ముగియ లేదు. 18 వ తేదీన మరల చర్చ జరుగును. కాని యీ తీర్మానము తుడ కలుల నిర్ణయించబడునో, యూహించుట సులభ సాధ్యము.

కమును రగుల్కొల్పెను. ఈ తీర్మానము, సఫలము గుట యందే, భారతీయుల ఆత్మగౌరవరక్షణము నిలిచియున్నది ఆయుధ శాసనము నిర్మించియున్నది. ఆయుధ శాసనమును రద్దుజేసి, ప్రజలలో ధైర్యస్థైర్యముల పెంపొందించి, సంగ్రామమునకు సైనికుల సంఖ్యలకుల జేర్చుదని, ప్రభుత్వము వారిలో మొఱలిడిరి. కపర్దిగారి తీర్మానము, తరుణ సమయమున ప్రవేశపెట్టబడినది. ఆ తీర్మానముయొక్క యుపయోగ మీ సమయమునం దెక్కుడుగ, తేటతెల్లము గాగలదు. దేశమునం దన్ని భాగములందును, మండలములూటీల సజావుచుండ, ఆ యల్లరులను ప్రజలు నిరాయుధులగుచే ప్రతిఘటించ లేకున్నారు. సైనిక నివహముల సహాయముతో గాని, అల్లరు లడగకున్నవి. యూరపియును సభ్యులు మాత్రమి శాసనమును సవరించుచో, శాంతికి భంగము కలుగు నను చాకు దెలుపుచున్నారు. కాని హైదరాబాదు, తిరువాన్కూరు, కూర్గ మొదలగు ప్రదేశములందు ఆయుధ శాసన ములులే లేదు. ఆ ప్రదేశములలో శాంతి కెట్టి భంగము గలుగుట లేదు. బ్రిటిషురాష్ట్రములకన్న అల్లరు లెక్కుడుగ జరుగుటలేదు. ఆంగ్లదేశమునందును, స్వదేశ సంస్థానములందును జరుగని ప్రమాదము ఈదేశమునం దేల జరుగవలయునో తెలియకున్నది. దొంగలకును, దోపిడిగాండ్రకును, ఎటులో ఆయుధములు దొరకుచునే యున్నవి. వారి మండగముల కాముధ శాసన ముష్టపడుట లేదు. వారి బాధలనుండి తప్పించుకొనదలచు న్యాయ బద్ధులగు ప్రజలు మాత్రము ఆయుధధారణాధికారము లేకుండుటచే నిస్సహాయు లగుచున్నారు. సర్ విలియము విన్సెంటుగారు శాసనప్రయోగ మునం దికముందు జాతివిభేదము పాటించబడదనియు, నిర్ణయించబడు తరగతివారికి మాత్రము లెనెచ్చు లివ్వబడు ననియు, సూచించిరి. ఈ తరగతివా కెట్టి వారుగ నుండవలయునో, శాసన నిర్ధారణసభకుల చర్యకే పదలియుండిన సమంజసముగ నుండెడిది. రాష్ట్రీయప్రభుత్వముల వారి విషయమై తమ యభిప్రాయములను పూర్తిగ బంపిన పిమ్మట, విషయ విచారణమునకు ప్రత్యేకసభ ఏర్పాటు జేయబడునట. ఆసభ ఎప్పుడు జరుగునో, ప్రభుత్వమువారి విషయమై చర్య కెప్పుడు గడంగుదురో, దెలుపబడ లేదు. కాని కపర్దిగారి తీర్మానమును మాత్రము, తా మెదిరించెద మని విన్సెంటుగారు నుడివిరి. ఆంగ్లేయదేశపు శాసనముతో హిందూదేశపు శాసనములు సరిపోవలయునని సామాన్యముగ వాక్రుచ్చు ప్రభుత్వసభ్యు లీ తుణమున కపర్దిగారి తీర్మానము నెదిరిండుట చోద్యముగ నున్నది. ఈ తీర్మానముపై చర్చ యొకను ముగియ లేదు. 18 వ తేదీన మరల చర్చ జరుగును. కాని యీ తీర్మానము తుడ కలుల నిర్ణయించబడునో, యూహించుట సులభ సాధ్యము.

మితవాదులకు హెచ్చరిక

కాంగ్రెసు సభనుండి చీలినవారికి చేయూత నొసగుటకు ట్రైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక శక్తి వంచన లేక కృషి నలుపుచున్నది. లండను ట్రైము పత్రిక గూడ మీరిపై నిర్భీతుక జాయమానకటా ట్టుమును ప్రసరింప జేయుచున్నది. మితవాదుల ప్రత్యేక సభ నుగ్గడించుచు, మితవాదు లీ తరుణమున తమ బలములను సమకూర్చుకొని శక్తి నంతను వినియోగింపనిచో, వీరి వాక్యముల నిక ముందు సరకు జేయువా రుండరని, ట్రైము పత్రిక ఎలుగెత్తి చాటుచున్నది. వీరికి పరిశోధన తరుణ మాసన్న మయినదట. ఈ శోధనకు, మిత వాదులు తాళగలరేమో చూడవలసి యున్నదట. కాంగ్రెసు సభ వారి తీవ్రమగు తీర్మానములు ప్రయోజనవిరహితము లని, ట్రైము పత్రికాభి ప్రాయము. ఎల్లరలు సంఘము లింకను నిర్మించ బడలేదేమని, ట్రైము పత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. చాలెట్టు నివేదికము నింకను అధికారులు ఆంగ్ల దేశములో ప్రచురింపలేదట. ఈ తరుణమునం దీ నివేదికము ప్రచురమగుచో, ఆంగ్లేయ ప్రజ లిందలి సూచనలు ప్రజల ప్రాథమిక స్వేచ్ఛములను మొదలంప పెరికేవైచుచున్నవని సులభముగ గ్రహింపగలరు. కాంగ్రెసు సభ వారు గోరన, ప్రజల ప్రధాన స్వేచ్ఛకుటన మెంతటియ వ సర మో గూడ చక్కగ గ్రహించి, వ్యాయము సమకూర్చ గలరు. మాంటాగూ గారి నివేదిక మేసాక్ష్యముపై వా ఛార వడిమున్నదో ఆసాక్ష్యమును ప్రక టింప కుండుటచే, దేశములో విపరీత మగు లపోహలు వ్యాపించుచున్న వని, ట్రైము పత్రిక దెలుపుచున్నది. కాని, మాంటాగూ వర్గము వారిచే బహిరంగముగ దీనిని నాట్య మెద్ది యును లేదని, ట్రైము పత్రికకు దెలియదు గా బోలు! స్థానిక ప్రభుత్వముల వారి కిట్లు వచ్చిన విజ్ఞాపనలు మాత్రము సమర్పించబడెను. విజ్ఞాపన లను సమర్పించిన వారిని, మాంటాగూ వర్గము వారు బహిరంగముగ ప్రశ్నింప నడిగి, వారినుండి విషయముల గ్రహింప బూనుకొనలేదు. విజ్ఞాపన లో విశేష భాగము కాంగ్రెసు లోక విధానము నామోదించి యుండెను. కాని, నివేదిక గ్రంథ కర్త లీ విధానమును తృప్తికొనించిన కారణములు, ప్రజలలో విశ్వాసమును పురికొల్పుటలేదు.

మితవాదు లీ తరుణమున ధైర్యముగ నిలువ బడవలెనని, ఆంగ్లో హిందవ పత్రికలు మొఱలిడు చున్నవి. కాని ఆంగ్లో హిందవ పత్రికల మొఱలు నిరర్థకమగునని జస్టిసు పత్రిక యీ క్రిందివిధముగ వ్రాసినది.

“మితవాదులనుని పిలుచుకొనునారు, కొలది రోజులలో నతివాదులతో నయినను జేరెదరు. లేనియెడల, ప్రత్యేక కక్షిగ నుండజాలక యదృశ్య మయ్యెదరు. వివిధ సంఘములతో గూడిన బ్రాహ్మణేతరులే, నిజమగు మితవాద కక్షిగ ప్రబలెదరు. వీరు విప్లవకరములగు వర్గములచే గాక, సక్రమపరిణామవర్గముల నవలంబించి గమ్య స్థానము జేరుటకు ప్రయత్నించెదరు.”

జస్టిసు పత్రిక యిట్లు మితవాదులు చిర కాలము నిలువబడజాలరని స్పష్టపరచుచున్నది. జస్టిసు పత్రిక శతభమే కొనసాగునో, ఆంగ్లో హిందవ పత్రికల హెచ్చరికయే ఫలప్రద మగునో, చూడవలసియున్నది.

ఇండియా భావిదశ

హిందూ దేశము సంగ్రామమునకు జేసిన సహాయము నుగ్గడించుచు, మాంటాగూ గారు ఓవరు

నీనుపత్రికకు వ్యాసమును వ్రాసిరట. హిందూ దేశమునకు క్రొత్తక మారంభమగుననియు, హిందూ దేశమును గమ్యస్థానమునకు జేర్చుటకు, ఆంగ్లేయులు సానుభూతితో బూనుకొనవలయు ననియు దెలిపిరట. కాని, వారి నివేదికయందు సూచించబడిన సంస్కరణలు హిందూ దేశమును సంతృప్తి కరుప కున్నవి. కావున ప్రజలకు సరియగు స్వేచ్ఛల నాధికారము నొసగినగాని, నూతనశక్తిము వికాస పూరించుగ నుండనేరదు. మతాధిపతులు గూడ సంస్కరణముల గూర్చి సంతృప్తి జూపుటలేదు. కార్మికీతన్లు లగు జగద్గురు శంకరాచార్యులవారు, (1) ప్రభుత్వ కార్యదర్శిసభను దీసివేయవలయును (2) స్టేటు కోర్టులు నిరుపయోగము అభివృద్ధికి ప్రతిబంధకము నగును గాన, దానిని నెలకొల్ప గూడదు (3) సామాజ్య ప్రభుత్వపు కార్యనిర్వాహక సభయందు భారతీయ సభ్యులు సగముమంది ఉండవలయును (4) ప్రజా నియుక్త సభ్యు లెన్నుకొనువారిలో నుండి మంత్రులను ఏర్పరుపవలయు నను మొదలగు సూచనల ప్రకటించిరి. అందుచే, ప్రజా ప్రతినిధి సభ యనదగు కాంగ్రెసు సభ సూచించిన మార్పులను మాంటాగూ గారు రంగీకరింపనియెడల, వారి యాశయుము నెఱవేఱజాలదు.

కీర్తిశేషులగు రావు సాహెబు

గంటి వెంకట్రామయ్యగారు

వీరు నిన్న నుభ్యాహ్నము మైలాపురములో విగతజీవు లయిన తెలుపుటకు చింతించుచున్నారము. వీరు గత శుక్రవారము కాకినాడలో పితా పురము కేసులో బనిచేసి, ఆదినమే చెన్నపురికి బయలుదేరిరి. వెంటనే ఇక్కల్లుయెంజా జ్వరము ప్రవేశించి, అదివారమున క్యానకోశములకు జబ్బుజేసెను. వైద్యసహాయము లాభము గిలిగింపలేక బోయెను. వీరు రాజమహేంద్రవరములో న్యాయవాదులుగ ప్రఖ్యాతి వడసి, రీ సంవత్సరముల క్రిందల చెన్నపురికి వచ్చిరి. అప్పటినుండియే కాని, ఆదేశముకంటె ఇక్కడ కూలితూ, ఎవరునునువులను నీ పట్టణమున న్యాయవాదివృత్తియందు చేరక గడించిరి. వీరికి ప్రభుత్వమువారు రావుసాహెబురదము నొసగియుండిరి. వీరి అకామముచే, చెన్నపురియందలి ఆంగ్ల న్యాయవాదుల కొరత గలిగినది. వీరి ఆత్మకు శాంతిగలుగు

సంప్రమునిసిపాలిటీలు

నెల్లూరు, పల్నాకిమిడి, కడప, అనకాపల్లి స్థాన సంఘములయొక్క 1917-18 సంవత్సరపు కార్యనిర్వాహక మార్గాలయము జేరినవి. నెల్లూరు పురపాలకసమైక్యం. ఎ. ఎస్. కృష్ణరావు గారు రధ్యక్షులు. ఈ సభ త్తిమవిద సంత్పత్తికరముగ నేక్వీనలిపినదనిచెప్పిన ఈ సంఘమున 18 గురు సభ్యులు కలరు. ఎక్కిడ ప్రజలత్వత్వహమును వ్యక్తపరచిన నివేదికము పత్రిక దుటచే ముద్రిసిపలు ప్రభుత్వము నెడల ప్రజలయంద ఆభివృద్ధి జెందుచున్నదని తెల్లచుచున్నది. ఈ వర్ష 42 సమావేశములు జరిగినవి. కాని గతవత్సరమున నిష్పాదీనభలవ వచ్చేవారి సగటుసంఖ్య తగ్గిపోవుటకు కారణమును నివేదికమున తెలుపబడలేదు. పన్నుల వసూలులముఖా వారే శాతము భారత వాటిపద్ధతులచే పన్ను కేటా సంతృప్తి వాయకముగ నే యున్నది. సంవత్సర ప్రారంభమున నిలువయున్న ధనముగాక రూ 1,29,962-6-6 ఆదాయము లభించినది. రూ 1,27,456-7-8 వ్యయపరుపబడినది. నూతనముగ 22 మురికి కాలువలు నిర్మితములైనవి. నీటిసప్లయ వెంపొందింపబడినది. నీరును వడబోయటకు వలయు యంత్ర సాధనముల సభివృద్ధి చేయుటకై రూ 16,000 లను ప్రభుత్వమువారి సంగవలయునని యీ సంఘము వారు కోరియుండిరి. వీధులస్థితి అంత బాగుగ లేదు. కొన్ని వీధు లింకను దుస్థితియందేయున్నవని చెప్పెదమను. మంచి కంకర లభింపక పోవుటవలనను, ఈ విషయమున వ్యయపరచుటకు తగినధనము లేకపోవుటచేతను యిట్టి స్థితి సంభవమైనదని నివే

దికము వాగొనుచున్నది. ప్రధానమగు వీధులలో మాత్రము మంచి (quartz) కంకరచేయుట కీసంఘము వారాలోచించుచున్నారట. ఇక విద్యావిషయమై యిందుక పరిశీలనము. గత వత్సరమున యీ పురపాలకసంఘము వారి యాజమాన్యమున నున్న ప్రాథమిక పాఠశాలసంఖ్య 18 వరుకు హెచ్చినను, అందలి విద్యార్థులసంఖ్య యథాస్థితియందే యుండుట విచారకావలయును. అయినను విద్యావిషయమున గత వత్సరమునకంటె నీవత్సరమున వ్యయమెక్కువైనది. ఈ పాఠశాలలకు వలయు గృహవసతులకై ప్రభుత్వమువారు తగిన ధనసాహాయ్యము చేయుదురని నమ్ముచున్నాము. ఈ పట్టణమున మామిలై ద్వకాలలు గలవు. ఒక ఆయుర్వేదవైద్యశాల కూడ నుపయోగకరముగ కృషి సలుపుచున్నదని తెలుపబడినది. మంత్రసానులను తమ వృత్తియందు శిక్షింపజేయుటకు జరిగిన ప్రయత్నములు విజయవంతములు గాలేదు. శిశుచరణముల సంఖ్య భయంకరముగ వృద్ధియగుచున్న యీ సమయమున శిక్షితులగు మంత్రసానుల నుపయోగించుటకు తగిన యేర్పాటులను సత్వరముగ జేయుట పురపాలకసంఘము వారి విధియైయున్నది. మరియు, నీ వత్సరమున మరణముల సంఖ్య అపారముగ హెచ్చినది. కలరా, ప్లేగు, మహాచిచ్చాదులు ప్రబలమగుటయే యందులకు గారణము. మహాచిచ్చి లగించుటకు టీకాలు చేయబడినవి. కాని టీకాలయ్యవ్యాధి అసమర్థతవలన నీ విషయమున గతిన ఫలితము లాశాభంగము గలిగించుచున్నది. ఆరోగ్యవిషయమున పురపాలకసంఘమువారు కుడు శ్రద్ధగైకొను టత్యవసరము. లంగరభానాకు ప్రతి వత్సరమున 540 రూప్యముల నొసంగు కీర్తిశేషులైన ఆర్. లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారు ప్రశంసనీయులు. “నెల్లూరు మున్సిపల్ టవన్ షిపుల సహకారసంఘ” మొకటి స్థాపితమైనదని తెలుపబడినను, ఇందును గూర్చి వివరములు మన కెరుకపరుపబడలేదు. ఈసంఘ మెల్లరకు లాభకారకముగ నుండుగాక!

పల్నాకిమిడి పురపాలక సంఘమున 12 గురు సభ్యులు కలరు. అందు సగముమంది మాత్రమే యెన్నికసభ్యులు. ఈ సంఘమువారికి సంవత్సర ప్రారంభమునకు 86,195-2-10 నిలువయుండినది. ఈ వత్సరమున రూ 85,172-18-0 ఆదాయము వచ్చినది. రూ. 44,041-0-1 వ్యయపరచబడినది. ప్రభుత్వమువారు మురికికాలువల నిర్మాణమున కాలగిన ధనమింకను వినియోగపరచు ప్రాముఖ్యముగా జూపి ఇంజనీయుల స్థాన పనిజుట తొమ్మిది మాసములు పంటగొనబడదని కాబట్టి భూమిలోను గానున్న యెరువు చేసిన ట్లును ఒక్కసారి సమీక్షించుటపడేదోట రెండుపంటలను పంటలలో పండింపవచ్చును; ఎరుకల్లువన్న యెన్నుక జొన్న మొదలైనవి. మామిలై ద్వకాలలతో పడగలవు.

మద్రాసులో జపానులోకలె ఒక్కవచ్చుచున్న తమ్ములలో దుక్కిటిపకువులుగాని గొట్టెలు మేకలుగా లేవు. జపానులో అయిదుకోట్ల జపమున్నాగాని ముప్పదిలక్షల పకువులు గుట్టెలు మాత్రమున్నవి. ఇరువదియైదు వేల గొట్టెలు మేకలు ఉన్నవి. గృహముల పునరుత్థము మనుష్యులవల్లనే జరుగవలెను పాలములయెరువుకుడ మనుష్యుల మలము, త్రములే యుపయోగించుచున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో నాలుగుకోట్ల జపమున్నాకో, తేనెగాని రెండుకోట్ల పకువులును మరెన్ని గొట్టెలు మేకలు పంతులు మొదలైన జంతువులును ఉన్నవి. భూమిదుక్కి యంతయు ఈ పకువుల వల్లనే జరుగుచున్నది. ఈ నాలుగు కోట్ల జీవరాసుల మల మూత్రములవలన ఎంతయెరువుయను దోరకవచ్చును. జపాను వారి కీ భాగ్యములేదు గాన! అయిన నేమి, జపానే ఫలరంతముగా నున్నది. అక్కడిభూములకై ప్రతిసంవత్సరము ప్రతిమకరముకు బాగుగా ఎరువువేసి బలపఱచుచున్నారు.

మద్రాసురయితోప సామాన్యయైన విద్యానికేకములు లేవు; వ్యవసాయసంబంధమైనవిగాను బాత్తుగా లేవు; తండ్రితాతలనాటి మామూలుపద్ధతి మాత్రము ఆరెనిక తెలియునుగాని, మెట్టభూములను ఫలపఱచుకొనుట కీ మామూలు పద్ధతు లెంతమాత్రము గలవు. ఇందువల్లనే, తమలోతాము కలిసి సంఘములతో పనిచేసికొనుట వీరికి తెలియదు; ఎరుగిండురు. ఒంట రెండు పనిపాటులు చేసికొనేరయితో గూడని భూవసతుల వ్యవహారములను చక్కలెట్టు మిక్కిలి సుపాదించుకొనుచున్న వారిపట్ల సద్గ్రాంతి పాటించును. 1870-వ సంవత్సరము జపానులో కూడ అత్యధిక మిక్కిలితలే యుండెడిది. జపసామాన్యమునకు లకు కొలముగా నుండుచువచ్చినది; ప్రత్యేకము వర్షధరలమితము గురించి రయితలకు విద్య మొదలేదేదు. చుచున్న దేశం పరపతిఅభివృద్ధిని గురించిగాని అదేశ సంఘమువారి రావు. ఇటీవలనే యీ రెండువిషయముల చతురగ నొసంగి, గి లాభకరముగా నున్నది. టత్వవసరము. (సకేషము)

2-వ యుద్ధ ఋణము
 శనివారమునాటితో
 జాబితాలు నూయబడును.
 ఈవారము ప్రత్యేక
 పరిశ్రమ ఆవశ్యకము.
 మదరాసు మూడవ స్థాన
 మాక్రమింపవలెను.
 మీ సహాయము కావలెను.
 మీరు ఇవ్వగలిగిన దంతయు ఇయ్యండి

విరోధామహాసంగ్రామము

(ప్రతిపదిక)

ఇంగ్లండు

యుద్ధము.

సంఘటనలు వివర

యుద్ధము

ఆంగ్లా

వర్షము సామ్రాజ్యమున గౌరవకరమైన సేవలను చేసి,
 భారతీయ ప్రజలు ఆంగ్లా సామ్రాజ్యమున నున్న స్వాతంత్ర్య
 స్వత్వములను పొందగలరని నమ్ము కోరుచున్నది.

నూతన ఎన్జులెంటు జనరలు

లండన్, సెప్టెంబరు 11:— మెక్లెడ్ గారికి బయలు పే
 జనజనరలు మెక్లెడ్ గారు ఎన్జులెంటు జనరలుగ నుండు
 రని యుద్ధ కార్యాలయమునాడు ప్రకటించిరి.

ఇండియా దివసనిధి

లండన్, సెప్టెంబరు 11:— హైందవసేవయు ఆత్మక
 రాక్రమములతో పోషకున మన్ననకు పాత్రులైనది
 ప్రభువుగారు సంతించిరి. కాన వారి గౌరవాధ్యము
 బరు 20-వ తేదిని ఉత్సవము జేయవలసియన్నది ఆయ్య
 జేరుటకు కొంతభనము గావలసియున్నది. కాబట్టి మీ
 సహాయదలయు నని లండన్ పత్రికాయాపకముగ
 మేము ప్రభువు హెచ్చరించినది తెలియుచున్నది.
 కృషి నిష్కలంక రాజధక్తిని, భారతీయ నైతికము
 గృహ బలపరాక్రమములను తమకుగల సంకేతము
 న ఈ భారతీయ వైభవములకు నివసించుటకు గృ
 కేరంగమును నిర్మించుట ఆవశ్యమనియు అందుకు
 ల పోనుల సామ్య కావలయుననియు కోరిరి. ఈ
 గాధలను జూచి మనము హిండుటయు వారియెడల
 పుటయు మనవిధియని కూడ తెలిసిరి.

నాకాదళములకు శిక్షోష్ణభృతి.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:— వై అనదిమీదనున్న సార్వ
 ని నాకాదళములకు ఏప్రిలు 1-వ తేదీనుండి సెప్టెంబరు
 3 తేదీవరకు శిక్షోష్ణభృతు లీయబడు నని గెజటులో ప్రక
 టించబడినది.

కో.శే. సర్ రత్న తాతాగారి ఉత్తరక్రియలు.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:— నిన్నటి మధ్యాహ్నము
 బ్రూకువుద్దుద్గర సర్ రత్న తాతాగారికి ఉత్తరక్రియలు
 జరుపబడినవి. కర్మ ఆంతయు పూర్తిచేయబడినది జరిగెను.
 సర్ రత్న తాతాగారి తండ్రిసమాధి దగ్గరనే వీరిని గూడ
 భూస్థాపితము జేసిరి. కేవలము పంట ఆయనసతీయ, సక్లతువాల
 దంపతులును, బాబ్బాదంపతులును, ఇండియా కార్యదర్శిగారి
 తరపున సర్ జేమ్స్ డెడ్లెఫు స్య్కుతుగారును, సర్, ఎం. భువన
 గిరి, ఇండియా సభాసభ్యుడగు సర్ పి. పట్టానిగార్లు పోయిరి.

జార్జి చక్రవర్తిగారు

లండన్, సెప్టెంబరు 11:— కెప్టెనుగిల్గూరుగారి నాన
 కత్వము క్రిందనున్న భారతీయ కార్యకదళమును నేడు చక్ర
 వర్తిగారు పరీక్షించిరి. పాలిటానా ధానుకు సాపేయగారి
 దగ్గర మొసంగిరి.

గ్రేటు బ్రిటను మహాన్నత్యమున గూర్చి మ్యాసీగారి ట
 నుండిరి:— వర్తమాన సంగ్రామమున గ్రేటు బ్రిటనుకు గల్గిన
 ఔన్నత్య మిదివర కన్న దును అనుభవించి యుండలేదు. ఇం
 జాతివారుగూడ గ్రేటు బ్రిటను యుద్ధమునకు వలయు సౌకర్య
 ములను సమకూర్చుటకు జేయజాలరు. నైన్తనివహించులన
 గూర్చుటయందేమి, మందుగుండు సామగ్రిని తయారుచేయుట
 యుం జేమి తగ్గిదుచేయటయందేమి, ఆర్థిక సాయముందేమి
 గ్రేటు బ్రిటనువలె మ రెవరును చేసియుండజాలరు. మిత్రమండలి
 వారికి మందుగుండు సామానుల సరఫరానిమిత్తమును, ఆహారప
 దాగ్ధముల నిమిత్తమును వీరు చేయునట్లు ఇతిరులు జేసియుండరు.

ప్రాము

మిత్రమండలి సానములు

లండన్, సెప్టెంబరు 9:— పడమటిరంగము వైపునకు
 అందరిప్పట్టి ఇపుడు మరులింది. ఇది లానుసెంటు గోలైను
 నిలిచియున్న మాలనుండి వ్యాపించియున్నది. స్కార్ప్స్
 నదివరకు వ్యాపించినది. ఈరంగమున హావీ బిగు, రాలిక్
 గ్లె, డెబిసి, హంబర్టు సేనానుల దళములును, మాంగిక్
 సేనానిగారి దళము కొంతవరకును చేరియున్నవి. మాయి
 విచ్చు కుత్తరముగ బ్రిటిషుగారు క్రొత్తలమునందున్నారు.
 మాయివిచ్చుచుండి మూలవరకు గత మ్యాలో స్వాధీనమైన
 పంక్తిని మిత్రమండలివారు సమీపించుచున్నారు. అనగా
 1917 సంవత్సరమున ఈపంక్తివరకు క్రతువులు ప్రబలవిరోధ
 మును గానించిరి. ఈ ప్రఖ్యాతకములను క్రతువులు దీనిని
 నిలబెట్టుకొనరా యను విషయ మేర్పడుచున్నది. మాయి
 విచ్చు కుత్తరముగ మార్పు విషయమును గూర్చి నేడు చర్చ
 జరిగినది. మాయివిచ్చు మార్పుప్రకృల హిందెంబరు పంక్తి
 నాయున్ననుండి ఆగ్నేయముగ వ్యాప్తులైనది. మాయివిచ్చు
 కుత్తరముగ హిందెంబరు పంక్తిని దాటితిమి. ప్రతిహేటున
 కాల్య మాయెడుటచున్నది. మాయివిచ్చుకు దక్షిణముగ మేము
 కాల్య నేచటను బాలోకన పొందెదమంక్తిని ఛేదించు
 టెట్లు అనియే మా కర్తవ్యము. హిందెంబరు పంక్తిని ఛేదించు
 చుటను గూర్చి పరానువారు స్పష్టముగ లానము కలుగు
 నను ఊహతో సంతోషముగ చర్చించుచున్నారు. 1917 వ
 సంవత్సరమున ఇదివరలో హిందెంబరు పంక్తిని దాటితిమి.
 ఏనో ఒకచోట దానిని గాని డూవార్డుకాల్యము గాని దాటి
 తీయదును. ఇదంతయు ఎరుటబడి బోలిన సాధ్యమగును. కాని
 పోకునేనాని ఇట్లు చేయునో లేక జేరొకయొక్కిచ్చి వినియో
 గించి సచర మునర్పునో ఏకీ తెలియరాకున్నయది.

ఒక పరానువాని నాత్య.

పారిసు, సెప్టెంబరు 10:— ఆనాం, బాంగ్ కింగ్ భాగ
 ములకు ఆధినిజేకాంగసభలో ప్రతినిధిగ నున్న డేమంటు తె
 జట్ ఆను నతడు ఒక హోటలులో పరానువాణిజ్యసంఘ
 సభ్యుడగు కెప్టెనుడొమెనాల్ అను నరిని తుపాకితో చంపె
 నని హేనాయి'తంబివాక్ తెలుపుచున్నది. ఎందులకు చంపె
 నో కారణము తెలియదు.

శత్రుసంరక్షకపంక్తుల పగ్గన.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:— హిందెంబరు పంక్తి వెనుక
 శత్రువులకు మూడురక్షకపంక్తులు గలవు. మొదటిది బ్రెక్ హి
 త్రిపంక్తి. ఇది లిలికి దక్షిణమునుండి జోను, క్యాంప్రేకు పడ
 మరగను, లీకాంటిలెటు, వైస్నాయికి తూర్పుగను, ఓయిజా
 వామపార్శ్వముగను స్క్రెలి దక్షిణభాగమునుండి సిస్సీమెను,
 వోజియర్నుకు ఆగ్నేయముగను, వ్యాపించియున్నయది. షెర్మను
 కుత్తరముగనున్న మ్యూజునదాటి మెటిజాకు 12 మైళ్లు దక్షి
 ణముగనున్న మోసిల్లిరణముఖముతో కలియుచున్నది. రెండ
 వది మెటిజిలిలిపంక్తి. ఇది జోయికి 7 మైళ్ళదూరములోనున్న
 స్కార్ప్స్ నదినుండి, టెల్లు కడ్డముగ లిచూటాహిర్నను గుండా
 మిడియట్సు సిడనుకు పడమరగను, మ్యూజాకు నుడిరక్తగను
 బోవుచు, కాక్స్టానుకు పడమరగ పొగ్గీను యమోషెల్లి
 దగ్గర హిందెంబరు పంక్తిని కలియుచున్నయది. మూడవది
 వ్యాల్కె సిస్సీ మునుండి గె వెలుకు బోవునది. ఈపంక్తిని ఇర్మను
 లలికాగ్రరిగ కాపాడుకొనుచున్నారు.

వి
 ము
 శేవ
 ము
 ఇతర
 తక్కి
 సహక
 మధ్య
 ముఖ్య
 ముఖ్య
 ముఖ్య

కుర్చులు - క్రైస్తవులు.

పారిసు, సెప్టెంబరు 10:—కుర్చులాలివారు ఉరుమియా యందున్న క్రైస్తవులను లాజరిను సాంటాగులను పరాను వారిని వికారను, 3 గురు మతగురువులను సహా హత్య చేయుచున్నారని టెహరాన్ తంతివార్త నడుపుచున్నది.

ఎయిస్, వెస్ట్ దగ్గరను, చాంపేనులోను శతఘ్నులపొరు తప్పలేదు. సమరము జరుగలేదని పరాను పత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

బ్రిటిషు విజయము.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—బ్రిటిషు శిబిరములనుండి రూటరు విలేజుకుడిల్లు తెలుపుచున్నది:—గోల్డ్ కోర్ట్, ఎఫ్ దగ్గర మా నైస్యములు కొంత స్థలమును ఆక్రమించుకొనినవి. పెయిలీరిలో ప్రవేశించింది. మేము ముందు కేగినారము. 102 మంది బందీలుగ గొనబడిరి. హిందెజ్ బర్ల పంక్తి దగ్గరను, మరితర ప్రదేశములయందును శత్రువులు ఆలస్యము చేసి బంధించి ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంకను మాకు రజరంగమున యుద్ధసామగ్రి దొరుకుచునే యున్నది. టిక్ కోర్ట్ ప్రదేశమున మాకు 300 సరఫరా వ్యాగములు లభించినవి. జర్మనులు క్రొత్తమోస్తరు ఫిరంగులను ప్రయోగించి విషవాయువును ప్రయోగించుచున్నారు. ఈ వాయువు తాకిన వెంటనే పచ్చని గడ్డంతయు భగ్గుమనుచుండును. ముందుకు విజృంభించుచున్న మ్యూజీలందరులవై చాలమాటులు ఈ ఫిరంగులను కాల్చిరి. కాని వారి పురోగమమును ఆరికట్టబడలేదు. నేటి యుద్ధమున జర్మనులు గోల్డ్ కోర్ట్ పడమరగ ముట్టడి సల్పిరి. కాని ప్రతిహాటకు వారి ముట్టడిని ప్రతిహాట మొనర్చితిమి. ఒక స్థల మందు మాత్రము వారు నిలబడియున్నారు. దీనిని గూడ శత పరుచుకొన యత్నించుచున్నారము.

బ్రిటిషు పురోగమము.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:—నేడు ప్రాతఃకాలమున ఎవెహి తుత్తరమునందు జహ ప్రదముగ స్థానికయుద్ధము సులిపి మన పంక్తిని ముందుకు జరిపి కొంతమంది కైదీలను పట్టుకొంటిమి. యుద్ధరంగపు దక్షిణభాగమునను వెర్మాండు ప్రాంతమునందు పురోగ మనము సల్పితిమి. గోల్డ్ కోర్టుకు పశ్చిమమున మన స్థానము లలో నొకదానిపై శత్రువులు ముట్టడి సులప బ్రయత్నింపగ దానిని కృతఃపఱచితిమి. మాల్బాకుకు వాయవ్యమునందును లాబాసీ కాలానకు దక్షిణమునను స్థానికయుద్ధములనలన కొంత మందిని కైదీలనుగ పట్టుకొని శత్రువుల ముందుస్థానములందు మన స్వాధీనము చేర్చుచుకొంటిమి. సాయంత్రమునందు హామిక్ కోరు అడవి రంగమునందు తీవ్రముగ ఫిరంగి గుఱుద్ధము జరిగెను. విశేషముగ తుపాను కన్నములు తురియుటచే విమానసమరమున కభ్యంతరము గలిగెను. ఒక్క బ్రిటిషు విమానము మాత్రము తిరిగి రాలేదు.

బెల్జియను రంగము.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—బెల్జియను ప్రకటనమునందు కలుదు:—ఆగష్టు 26-న తేదీని, సెప్టెంబరు 9-న తేదీని మేము బాంధినిజయముల నింకనువృద్ధిపఱచుకొనుటకు రెండు మైళ్ల సేనాముఖమున శత్రువులను ముట్టడించితిమి. తీవ్రయుద్ధ మైన వెనుక శత్రుస్థానములను విశేషముకొని మన స్వాధీన మున నిలుపుకొంటిమి. ఈ యుద్ధమునలన 400 మిలరులు పురోగమమునల్పి 71 మంది కైదీలను పట్టుకొంటిమి. మన నష్ట మల్పము.

బ్రిటిషురంగము.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—బ్రిటిషువారిట్లు ప్రకటించిరి:—నిన్నటిదినము ఆటిలివెర్మాండువైపు మేము పురోగ మనము సల్పితిమి. రాత్రియందు శత్రువులు గోల్డ్ కోర్టుకు పశ్చిమముననున్న కొండెయొద్దనుండు మన నూతనస్థానమును తీవ్రముగ ముట్టడించెను. తీవ్రయుద్ధము జరిగిన వెనుక మన ఒక్క స్థానమునదగ్గు తక్కిన హాట్ల నంటిటను శత్రువులు త్రోసి వేయబడిరి. స్థానికయుద్ధమునందు ఒక్కస్థానము మాత్రము శత్రుస్వాధీనముననే నిలిచి యుండెను. ఒక బలియముగ శత్రు దళము మోవరుప్రాంతమున మనకందక యలందు ప్రవేశించె ను. కాని మేము ప్రతియుద్ధము సలిపివారిని పాఠనాలితిమి. ఎకోరు సెంటు క్వెంటిను సెద్దను శత్రువులు త్రోసి వేయబడిరి. తీవ్రయుద్ధము జరిపి ఎర్వియోమెయకు కొండెయ పశ్చిమముగ మన పంక్తిని ముందుకు చేర్చితిమి.

సెంటుక్వెంటి కాల్వను శత్రువులు ముండిగ కాపాడుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—సెంటుక్వెంటి కాల్వనేల మాన్యపుస్తానమును శత్రువులు ముండికై గ్రహముతో కాపాడు కొనచున్నారు. ఇవటనుండి హిందెజ్ బర్ల పంక్తిని టాంకుబండ్ల తో ముట్టడించనగు. గోల్డ్, ఎఫ్ ప్రాంతమున బ్రిటిషువారు క్రమక్రమముగ విజయములను కైకొనుచున్నారు. వాతావరణము ప్రతి కూలముగ నుండుటచే జర్మనులకు లాభకరముగనున్నది. పరానువారునూత్త వరదలకు వెనుదియక ముందుకుపోవుచున్నారు. లాఫెరి సెంటుక్వెంటి మధ్యజర్మను పంక్తిదొరింది. హిందెజ్ బర్ల సంగ్రామ పంక్తిలో చొరబడుటకు బ్రహ్మాండముగ శతఘ్నులతో పోరు ఆతిభ యంకరముగ జరుగునని తలంచుచున్నారు.

శత్రు ప్రతియుద్ధము.

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—నిన్నటిరాత్రి పరానువారిట్లు ప్రకటించిరి:—రోసికి ఆగ్నేయమున శత్రుప్రతియుద్ధము భగ్ను పలుపబడెను. కొంతమంది కైదీలను మరఫిరంగులను పట్టు కొంటిమి. కదచిన 24 గంటలలో శత్రువులు లాబాసీ, సెల్వెస్ ఫర్ ఎయిక్ స్థానములయొద్ద నున్న మన నూతనస్థానములను లాగుకొనుటకు ఆటంకరాయములు ప్రయత్నించెను. ప్రతి ప్రయత్నమును భగ్నుచయ్యెను. 150 మంది కైదీలను పట్టు కొంటిమి.

జర్మను సైనికులు యుద్ధము చేలలయుట.

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—బ్రిటిషు శిబిరముల నుండి రూటరు విలేజుకుడిల్లు తెలిపినవి:—జర్మను నైస్యములు నీతి బాహ్యములైయున్నవి. మాచేజిక్కిన శత్రు సైనికులు సంతోషముగ నున్నవారు. జర్మను సైనికులు అందరను యుద్ధ ములన ఆలసిపోయినవి వారు మాకు లొంగుటకు సంతోషముతో యిచ్చుకొనెద రనియు మాకు తెలుపుచున్నారు. మాచే బంధింపబడిన సైనికుల కడనున్న బాబులనుజూడ శత్రు నైస్యములు కోసానేకముతోను, నిరాశతోనున్నవరి తెలియుచున్నవి. వాన తుపానులకలన వరదలు జెల్లి విరియుచున్నవి. సెన్సియండి మార్క్సిను పెరకును, లెస్సాటు కాల్వవరకును వరదలు వ్యాపించినవి.

క్రొత్త గ్రామములు విశేషముగ.

లండన్, సెప్టెంబరు 12:—(సాయం 1-15 గంటల) బ్రిటిషు పత్రికలు ఇట్లు ప్రకటించినవి:—నిన్నటి సాయం మున ఎట్టతీ, కెర్మాంగు, వెండిల్లిసు, గ్రామములు మాక నవి. రాత్రి హాల్క ఆడవి పదము సరిహద్దులలో ప్రవేశితిమి. హాల్కనుకోర్టు మోయివిన్న ప్రాంతమున బ్రిటిషు విజయమును బడసిరి. శత్రువుల నిరోధమును ఎదురి కలిగితిమి హాల్కనుకోర్టుకు వాయవ్యముగ మానాన్డక దాటితిమి. మోయివిన్నకు తూర్పును ఉత్తరముగ: మటిగట్టున నిలబడితిమి. రాత్రి లాబాసీకి వెళ్ల స్థానము వ్యాకమించి చాలమంది శత్రువులను, మరిక బట్టుకొంటిమి.

జర్మనీ

జర్మనీ నియోజన సంస్కరణము: ఆగెప్టరుడం, సెప్టెంబరు 9:—సంస్కరణమునకు తేర్చురపబడిన సంఘములో 2-8 సమాన నియోజన స్వాతింత్ర్యమునకు ప్రతిహాటరు. తరగతుల పార్లమెంటును రద్దుచేయును. వైసభను యుదు సర్వజనులకు సమాన ప్రత్యక్ష రహస్య నియో: నిండు ప్రజా జరిపాలినమును కాంతియు చిరప్రవర్ధితముల. గాక అని సాంఘికము ప్రకటించి రని వర్వర్షున ప్రతిక వ్రాసినది.

హాలండు మంత్రివర్గము.

ఆగెప్టరుడం, సెప్టెంబరు 11:—నీల్వెనవో కొంత సేనను తగ్గించవలెనని మాడ క్రొత్తమంత్రి లాలోవించిరి. తాటప్రయమున వదలుట కవకాశము గలదని విదేశమంత్రి ఎట్టి మాచనను చేయలేదు. ప్రధానమంత్రియే దుర్బుజుడుగానున్నాడని హిందెజ్ బర్ల పత్రిక వ్రాసినది. జాతీయ మంత్రివర్గ మేర్పడకుండుట సంతాపకరమని టెలిగ్రాముపత్రిక వ్రాసినది. విదేశమంత్రి జర్మనుపక్షపాతి. అతిని పరిశీలించుట ఆవసరము. ప్రధానమంత్రి ప్రభుగణ్యుడుగాడని మ్యూకోరంటు పత్రిక వ్రాసినది.

జర్మనుల భావము

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—జర్మను లభికారము కొరకు గాక ప్రతుకుకొరకు మాత్రమే పోరును జరుపవలెను. శత్రువులు రాజకుటుంబమును గాని రాజకీయవర్గమును గాని హింసించుట లేదు. జర్మను ప్రజలనే యాపుమాప వెంచుచున్నార. జర్మనీదేశము తుపానులో నోడవలెనున్నదని కొలొను గెజెటు కొక విలేజుకుడు వ్రాసెను. మానవసంఘమును విజ్ఞానమును వాగరకతను కాపాడుటకు మన మిత్రుడు పోరుచున్నామని బహేయారాజు సోఫియాలో నుడివెను. జర్మనులు దేశరక్షణమునకు గడగవలెను గాని శత్రుసేన లభికముగా నున్నవని సంశయింపరాదని కెయిజరుగారు జర్మను సైనికుల సంఘమువారికి వ్రాసిరి. జర్మనీలో ఆహారపదార్థములు చాల తక్కువగా నున్నవి. ప్రజలు మలముల మాడుచున్నారని జర్మను ప్రజలు ఛాన్సలరుకు విజ్ఞప్తుల నంపిరి. ఆస్ట్రీయాలో గూడ వాహరపరిస్థితి చాల శోచనీయముగా నున్నదని తెలియుచున్నది.

శత్రుదేశములవారి సద్భావము.

ఆంధ్రుడం, సెప్టెంబరు 11:— శత్రుదేశములలో ప్రముఖుల భావములన్నిటిలో చాలమార్పు కనబడుచున్నది. యుద్ధమును ప్రారంభించుటకును దానినికను సాగించుటకును జర్మను దేశాభిమానులే చాలవరకు బాధ్యులు. అంతర్గతముల పద్ధతి నవలంబించినవారు దురాశల కవకాశము కలిగించి ప్రపంచవారు ఆగ్రహమునకు పాత్రులైన ప్రాధెసరు డెల్కాకుగారు నుడివిరి. జర్మనీలో ప్రజాప్రభుత్వ మేర్పడిన గాని సంగ్రామ వాదుల బలముతగ్గదని అంతరాతీయసంఘమువారు గూడ నిశ్చయించిరి. పేనలను తగ్గించుటకు జర్మనులే అంగీకరించ లేదని ఆస్ట్రీయామంత్రి కాంటుజర్నిన గారు నడివిరి.

వార్షింగు ప్రభువు రాజీనామా

నవంబరులో రివిస్టాగుసభ సంగులోపుగ వార్షింగు ప్రభువు తనయధిశానము వదలును. వార్షింగు ప్రభువు తనయధిశానము వదలును. వార్షింగు ప్రభువు తనయధిశానము వదలును.

లన
టకై
ను. క
తోంది
దొంగి నిర్వ

ఆంధ్రుడం
రంగమునందే తేల
నడివెను.

మదరాసులో దోపిడి.

అల్లరులు లగ్గిపోవుట.

సన్నటిదిన మదరాసును మైలాపూరునుండి చింతాడ్రి చేతుకు బగుకొనుచు కాయలలో రెండు పదవులమీద కొన్ని బియ్యపుబస్తాలు తీసికొని రాబడుచుండగ కొంతమంది వాటిని దోచుటకు యత్నించిరి. ఆ బస్తాలు చింతాడ్రిపేటలో దిక్ బియ్యపు కర్తకునివలె. ఆతడు వాటిని చింతాడ్రిపేటలో సమ్మి టకు తెప్పించుచున్నాడట. కాలివాండ్లు వాటిని దోచకలూ ర్వమే పోలీసువారికి సమాచారము తెలిసినది. వారు వెంటనే మైలాపూరు కాజునయొద్దకు వెళ్లి చింతాడ్రిపేటలో బియ్యపు నిలువ బాగుగా నున్నందున అచ్చటికి బియ్య మవసరములేదని చెప్పి, ఆ బియ్యము నచ్చటనే మైలాపూరులో నిమింపవల యునని వర్తకుని నిర్బంధించిరి. ఆ వర్తకు డెందుల కంగీకరించి ఆ బియ్యము నచ్చటనే ఆమ్మివేసెను. కాబట్టి అచ్చట అల్లరులు లేకుండ పోలీసువారి సహాయముతో నాపుదల చేయబడినది.

పూనల్లిగోడ్డునొద్ద నున్న అరుంజకలైలో గూడ దోపిడి యత్నింపబడెను. కొంతమంది మనుష్యులు దిక్ బియ్యపు కర్తకుని దుకాణమునొద్దకు వెళ్లి బియ్యము నడు కగా నాడుకు బియ్యములేదని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెనట. వెంటనే వారి కాగ్రహణమచ్చి దుకాణములలో జొరబడి బియ్యపు బస్తాలను బైటకు లాగి దోచుకొని పోలీసుపుటకు సిద్ధముగా నున్న సమయమున పోలీసువారు వచ్చి దోపిడి నాపుదల చేసి బియ్యపుకర్తకునితో సరియైన ధరకు బియ్యము నమ్మడని ఆజ్ఞాపింప నాతడు వల్లెయని సమ్మతించెను. కాబట్టి పోలీసు వారు చచ్చటగూడ నేమియు దోపిడి జరుగకుండ చేసిరి.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగు పి. ఎల్. మూరుగారు చెన్నపట్నమునకు వచ్చి నిన్నటి మదరాసును పట్టణముయొట్టు తిరుగుచు సంకతి సంస్కరములను తెలిసికొనుచున్నారు. ఎప్పటివలెనే పోలీసు కమిషనరు గారును, భవానందముప్పిళ్ళ, పరాంతోనాయుడు పట్టణముయొట్టు దినమంతయును తిరుగుచు అల్లరులను కాంతిపించుచు న్నాడు.

వెరంబూరు చుట్టుపక్కల ప్రదేశములందు పోలీసువారిచే కాపుదల చేయబడుచున్నది. పాల్వకొట్టాపుయొద్దనుండి వెరం బూరు వరకును సిపాయిలును, పాల్వకొట్టా పోలీసు వాం డ్రును కాపుదల చేయుచున్నారు.

నేటిదినము.

నేటిదిన మంతవన కెక్కడను అల్లరులు జరుగలేదు. జరు గకపోవుటయే గాక యిక్కముందు జరుగు నూచనలగూడ గన్న ట్టుటలేదు. ఏలయన ఆహారపదార్థముల ధరలు క్షింపముట వలన కూలివాండ్లు కొంతవరకు సంతృప్తిపడినట్లు గనపట్టుచున్నది. బట్టలవిషయమైకూడ సభికారులు నెక్కుడు శ్రద్ధతో సప్తయి చేయుటకు యత్నించుచున్నారు. పోలీసువారును సిపాయి లును పట్టణమును దంతటను కాపుదలచేయుట మానలేదు.

గొడౌపున, దేవరాజ మొదలవీధులలోని బట్టలవర్తకులు తమకొట్టును తెరచుటకు బయటపడుచున్నారు. అట్టిధయమున కవకాశములేకుండ పోలీసువారును సిపాయిలును ఆయుధపా ణులై కాపుదల చేయుచున్నందున వర్తకులు కొంచెము ధై ర్యమువహించి దుకాణములను తెరచిరి. ప్రస్తుతము పట్టణముం దియు కాంతిముగ నేయున్నది. ఇప్పటివలె బీదజనులకు భోజన పదార్థములను, బట్టలను చౌక ధరలకు కొంతకాలమువరకు సప్తయిచేయుచుట కేర్పాటు గావించినచో, అల్లరులేకుండ ప్రజలు కాంతిముగ నుండగలరు. ఇందునకు ప్రభుత్వమువారును ప్రజానాయకులు, ఉదారమనస్కులగు వర్తకులును కలసి మెలసి కర్తవ్యములాచించి తగువిధానము గావించవలయును. ఇంతవరకును ఆరెన్సు కాబడిన 200 మంది మనుష్యులును కారా గ్యమును నడపించబడిరి. ఇంక అచ్చట ఉంచుటకు ఎవరికిని స్థళములేదని అచ్చటి అధికారులు పోలీసువారికి తెలియపరచ గా వారు రాజధాని పోలీసుకొర్రయొద్దనున్న జైలులలో నుంచుట కేర్పాట్లను జేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

చిత్తూరుజిల్లాలోని దోపిడు.

ఆహారపదార్థములయొక్క ధరలు నానాటికి పెరిగి నందున బీదలు జీవించు నునాయముతోచక వివాహకవతుల్లి దినమున నడచుచుపడిగంటలకు రేడిగుంట రయిల్వేస్టేషనులో నింపబడియుండిన బియ్యపుబస్తాలు నుమారు రెండువేల రూప్య ములు కిచ్చుత్తుకలని కొల్లకొట్టబడెను. రేడిగుంట పోలీసు వారు జిల్లా నూపరింటెంటు గారికి తంతివార్త పంపగా వారు మోటారులో నుమారు రెండుగంటలకు రేడిగుంటకు యల్లరినివారి. వారు తిరుపతివ్వారా రేడిగుంటకువెళ్లి తిరుపతివారు చూచి బజారువీధులలో గుమిగూడిరి. ఇట్టి దప్పుకు బజారువీధులలో నేసమయమునను చూచియుండ గంగళ్లవారు భీతిచెంది కొట్ట తిలుపులను మూసివేసినందున వల్లరి యెక్కువయ్యెను. అంతలో నూపెరింటెం యను చంద్రగిరి సబ్ కలెక్టరుగారును మోటారులో విచ్చేరి జమల విన్నపముల నాకర్ణించి కావలసిన సదు పచేయలగున సభయమిచ్చి వెళ్లిరి. ఇట్లుండ బెర్మ టుగారైన క్రిమాక్ కెక్స్ మహాచార్యులుగారుకూడ దయచేసి యల్లరిని బొత్తిగానావి వారివార్నివారి రి. నిన్నటికోజున వాహర పదార్థములు, బట్టలు విక్రయించులాగు నేర్పాటు కాబడినట్లును మీ బజారులో విక్రయింపబడునని మునిసిపాలి గోప్రకటించిరి శ్రీ మహామారుగారు ప్రతిరోజు మన రాగియంబలి చేయించి బీదలను పోషిం

ట్టిరోజున కాళహస్తి, పాకాలలో నల్లరి జరిగి నువారు ధైర్యముతో నల్లరిచేయువారిని పట్టు నట్లును వర్తమానము తెలియుచున్నది. ఏళ్ళకు ాకుండిన బియ్యపుబస్తాలలో కొన్నింటినికూడ తీసి బడినట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. జిల్లా నూపెరింటెం టుగారు రాత్రింబగళ్ళు జిల్లాలో కడవరకు తిరుగుచు నల్లరి కాస్తదమియ్యక జిల్లాను సంక్షేమించుచున్నారు.

(తిరుపతిపురవాసి.)

ఇల్లు అమ్మకమునకు

వికాలమైన దొడ్డి గారికి బాగుగ నిర్మితబడిన కొక మేడ యిల్లు అమ్మకమునకు గలదు. దొడ్డు తోటలు మొదలై నవి వేసికొనుట కనుకూలముగనున్నది. (1818) నెల్లూరు నవాబుపేట బజారు వీధిలో గలదు. "టెనర్ C/o హిందుపత్రిక, మదరాసు" అని ప్రాయముడు.

గుంటూరు లూటీయత్నము.

(స్వకీయవిలేఖరి)

12 వ-తేదీ పగలు 1-గంటకు నడిబారులో కొందఱు అల్లరిమాకలు గుంపులుగా బయలుదేరి వచ్చుసరికి వర్తకులు భీతిచెంది నాపులను మూసివేసిరి. అంతట ఆగుంపు ఉల్లిపాయ లుబస్తాలమీదను ఉప్పుకట్టలమీదను పడి వుల్లిగడ్డలకు, ఉప్పు ను వైకిఎగచిమ్మి అల్లరిచేసిరి. క్రిందపడ్డ వుల్లిపాయలను అంది నవాండ్లు దీసికొనిపోయిరి. వెంటనే పోలీసువారు, రిజర్వడు పోలీసు వచ్చినది అల్లరిముకలను తరిమివేసిరి. దోపిడి చేసినవలెని ప్రయత్నించి వచ్చిన జనముగా కనపడలేదు. మొత్తము మీద బీదలలో హెచ్చుధరల విషయమై చాల కలకరముగా నున్నది. బియ్యం గు 1-కి రి కేన్న మాత్రము యిచ్చుచున్నారు. నెయ్యి వీకె రు 2-12-0 మాకలెక్టరుగారు యావిషయమై చాల శ్రద్ధతీసికొని జిల్లా అంతట ధరలు ఏలాఉన్నవి వారి వారి గ్రామములకు ఏయేవస్తువులు కావలెనో విచారింపచు న్నారు. వాగనులు సప్తయిచేయుదుమని కంట్లోలరుగారి వద్ద నుండి ఆర్డరును తెప్పించిరి. కిరొసికొనానె కంవెసిఫ్టరు అ మ్మనట్లు టుటూమావేయించిరి.ఇంకా కొన్నివిధానము చేయు చున్నారు. అందునట్ల ఈ పురములో విస్తారము అల్లరులుండ వని తోస్తున్నది.

ఫిన్లండురాజు.

ప్రాకుహము సెప్టెంబరు 11:- పిన్న ప్రెడిక్టర్ కార లు (హాస్సీ) గారు రాజ్యమును గ్రహింప నంగీకరించిరి. ఈ నెల 20 వ తేదీని రాజ్యాంగసభవారు సమావేశమై రాజును నియోజించెదరు.

వ్యవసాయదారులు జర్మనుల నోడించుట.

ప్రాకుహము, సెప్టెంబరు 11:-బ్రుసిలోవకాలో వ్యవ సాయదారులకును జర్మను సేలకులకు గొప్ప యుద్ధము జరిగి నది. వ్యవసాయదారులు జర్మనులను పూర్తిగా రూపుమాపి గ్రామము నాక్రమించిరి. జర్మనుల కేసములు కుప్పలుగ పడిన వని బాటసారులు చెప్పిరి.

తెల్ల పటాలపు తిరుగుబాటు.

ప్రాకుహము, సెప్టెంబరు 12:-నిజ్మికోవగడ్డ ప్రభు త్వములో తెల్ల పటాలములు తిరుగుబా టొనర్చినవి. ఆరు మం తలవానులు సోవియటువై కత్తికట్టిరి. కాబును కాపులు గూడ సోవియటువై కత్తులను దూచుచున్నారు.

యుద్ధరుణపు టాంకుబండి:- దీనివలన రంగూనులో రక్త లక్షలుచేరినవి. బొంబాయిరాష్ట్రము నందుకలెనే గిన్నేను ఏర్పరుచుటచే 40 వేలు ప్రత్యేకముగా చేరినవి. శుక్రవారము నా దాగిన్నెను గొొ జనూలుగారు రు 11000 కు కొనిరి. టాంకుబండిని నేనను ఉరేగించెదరు. ఆయురేగింపు అరమై లుపొడుగున నుండగలదు. మహామృదీయ వ్యాపారులుగూడా చాలధనము నిచ్చిరి. ఒకమాదిరి విమానము గూడ నూరేగింపు లోనుండును. యుద్ధరుణపు రైలుబండి ఉత్తర బర్మాలో బా గుగా పనిచేయుచున్నది.

నైనికోద్యోగములను బడయ నర్లులని ఎంచబడిన బ ర్మాదేశములు ముగ్గురిలో నొకనికి శత్రువికేల్ప చేయవలసి వచ్చినది.

కపాలీహత్యకేసు:- ఈ కేసులో ముద్దాయి నుకీల చంద్రలాహిరి లగ్నోబాడిమలు కమిషనరుల ఎగుట అపీలు చేసెను. అతనిపక్షమున గొొపండిత జగత్ నారాయణగారును మరికొందరును వాదించిరి. హత్యచేయబడినవాడు కపాలి గాడు. మూడుసారులు తుపాకికాల్పుబడలేదు. ఒక సారియే కాల్పుబడినది. కాలిన్వనాడు లాహిరిగాడు. ఆతడవట లేనే లేదు. చంచలడినవాడు తన స్నే హి తునితో గూ డ వీధి గుమ్మముయొద్ద కూర్చునియుండగ నెవరో యిద్ద రాదారిని పోవుచు నవట నాగిరి. వారిలో నొకడు తుపాక కాల్పును. వారెవరో తెలియలేదు. ముద్దాయి విప్లవవర్గమునకు చేరినవాడు గాని హత్యచేయలేదని న్యాయవాది వాదించెను.

నిరోధము:- బెంగళూరులో బెన్నుకుక్రూను కోడ్డు లో ఈటను లాగి కుటుంబములనా రొక ఆవరణములోనే నివ సింపుచుండిరి. లాగిగారు వీధిథలుపు తాళమువేయుటచే ఈట నుకుటుంబమువారు వెలుపలికి వెళ్లుటకు నిరోధము కలిగిన దని ఈటనుసతి లాగిగారిమీద కేసుచేసెను.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

రాజోపు ఘోషాసభ

ఇకముందు సమావేశము గానున్న సర్ దివ్వానావాగారి మితవాదసభను “ఘోషాసభ” అని బొంబాయిలో పిలుచుచున్నారు. ఇందులకు నుంచికారణము గలదు. ఏలనన, తమ సమావేశమును తలుపులు వేసికొని లోన జరుపుకొనుటయే గాక, తామాహ్వనింపనివారిని, తానంగీకరించిన సిద్ధాంతముతో నేకిభవింపని వారిని సభకు గానీయకుండుటకు వీరునిశ్చయించిరి. ఈ రాజ్యాంగసంస్కరణములు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమునకు వాస్తవభారములుగ నుండుననుటయే వీరి సిద్ధాంత మని తెలియుచున్నది. కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించు నిట్టి సభకు పోవు నిమిత్త మెవ్వరును ఈ సిద్ధాంతము నామోదింపరు. మరి, యీసభకు తగిన ప్రాముఖ్యము నొసంగుటకు వలయు “మితవాదు” లెక్కడ నున్నారు? వీరిలో ముఖ్యులు కాంగ్రెసు సభ లో చేరిరి. ఈ సభ వారి యుద్దేశములతో నేకిభవించినవారని ప్రకటింపబడిన వారిలో ననేకులు తమ సానుభూతి నుపసంహరించుకొనిరి; మరి కొందరెన్నడును వారికి తమ సమ్మతిని తెలిపియుండలేదని “యంగు ఇండియా” పత్రిక తెలుపుచున్నది. సర్ దివ్వానా వెంటిటుగారు కాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షతను వర్జించినపు డాతని చీలిపోయినవారు మిగుల ప్రశంసించిరి. కాని, సమర్థాగారు వెంటిటుగారు నామమును వార్తాపత్రికలలో ప్రచురించినను వెంటిటుగారు కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుడుగ నుండ నంగీకరింపలేదు. ఇప్పుడు సర్ దివ్వానా వెంటిటుగారు తమ సభయొక్క కార్యనిర్వాహకవర్గ సభ్యుడుగ నుండుట కన్నడును అంగీకరింపలేదని యొప్పుకొనవలసిన గౌరవహీనత సమర్థాగారికి పట్టినది. ఇంక ననేకులు తమ అంగీకారములేకయే సమర్థాగారు వారి నామముల నుపయోగించినందులకు తమ యసమ్మతిని జూపి, సమర్థాగారికార్యము ఖండించిరి. కావున ఈ మితవాదుల ఘోషాసభ చేయ లేకుండగ అంతమునొందుట నిశ్చయము.

“అమృతబహు పత్రిక”

సంస్కరణవిభాసము.

శ్రీ జగద్గురు శ్రీ శంకరాచార్యులగారి (కాశ్యోరిపీఠము) సవరణలు.

- (1) ఇండియా కవున్నిలను తొలగింపవలెను. ఏలనన, ఈ సభానిర్వాహమునుబట్టి యిది యెల్లప్పుడును పక్షపాతముగల యాధికారాలచే నిండియున్నది. ఏ కార్యమున కైనను ఈసభవారి అనుమతి అవసరము. అందుచేత దారభావు లగు హార్డింజిప్రభువు మున్నగు రాజనీతిజ్ఞుల ప్రయత్నములు విఫలత నొందుచున్నవి. ఈ సభవారి అధికారము భారతప్రజాభిప్రాయానుగుణ్యముగ మార్పు చెందుచుండవలయు.
- (2) రాజప్రతినిధికి తిరస్కరణాధికార ముండుటచే, స్టేటుకవున్నిలు అనవసరము, నిరసయోగము.
- (3) భారతప్రభుత్వమునందలి కార్య నిర్వాహక వర్గ సభ్యులలో సగమునంది భారతీయులుండవలెను.
- (4) రాష్ట్రీయ గవర్నరులు తమ యిష్టానుసారముగ మంత్రులను నియోజింపరారు. కాననసభయందలి యెన్నిక సభ్యులచే నెన్నుకొనబడిన వారిలో నొకని గవర్నరు నియోజింపవలెను. ఇందుమూలమున నతని నియోజనమునందు కానన సభ్యులకును, గవర్నరునకును కూడ అధికారము లభింపగలదు.
- (5) మతగురువులకు కాననసభలలో సభ్యత్వ మొసంగి, మత, సాంఘికవిషయములలో వారి యాలోచనల నై కొనుచుండవలెను. కనీసము హిందూమతమున కొకటియు, మహమ్మదీయ మతమున కొకటియు, రెండు స్థానములు కానన సభయందు దేర్పాటు చేయవలయును. వివిధవర్ణముల మతగురువులును నియోజకవర్గముగ నుండి, తమయచ్చవచ్చిన ప్రతినిధిని కాననసభకు బంపుచుండవలయును.

శ్రీ శంకరాచార్యులవారింకను ఈ విధముగ వ్రాయుచున్నారు:—ప్రస్తుత విద్యార్విధాన లోపములను ఈ నివేదిక కర్తలు గ్రహించుట సంభావ్యము. ఈ సరుస్య జాతీయ జీవనముతో సంబంధించియున్నది. అనేకు లభిప్రాయపడు నట్టి ప్రస్తుత విధానము సాక్షికముగను అతిపురాతనముగను నున్నది. ఎట్టి కష్టము లున్నను, నైతిక, మతవిషయక విద్య, ఎట్టి విద్యార్విధానమునైనను ప్రధానస్థాన మాక్రమింపవలెనని నేను నొక్కి వక్కాణించుచున్నాను. అన్ని విద్యాలయములకును విద్యార్థివసతిగృహము లుండవలెను. ఇచ్చట ప్రాచీన

జపాను దేశములోని వ్యవసాయము.

భూమియొక్క స్వభావము సాగమున, దానిని సాగు బడికి లాభము చేయుటకు కావలసిన కృషియొద్దలైన వానిని గురించియు తెలిపియుండవలెను. మైరు ఎట్లు వెరుగునో కనిపెట్టి అకటాలముగా వెరుగుటకు భూమి సారకంతముగా నుండవలెనని యెఱిగింపవలెను. తాను ఆడుగు పెట్టిన భూమిలో తలపెట్టిన మైరు పడిండుటకు ఆనకూలింతులగున వానిని బలపఱచుటకు కావలసిన యెరువును నిర్ణయము చేసికొని, దానిలో నేయే బలకరపదార్థము లున్నవో, వానివలన భూమి కేయేవిధములకు సారము కలుగునో, అట్టి యెరువును తయారుచేసి కూడబెట్టుకొను మార్గము తెల్పియో విచారించవలెను. పిమ్మట విత్తనములన్నియు నొక్కచోటములని కాదనియు, కొన్నిటివలన మొలచిన మొక్క నిలువదని యి, మంచిమైరు పండింపవలె నన్నయెడల మేలైన విత్తనములనే సంపాదించవలెననియు తెలిసియుండవలెను. కనుకాత భూమినున్నట్టి, విత్తనములను నాటుట, కలుపుతీయుట, వెరుగుచున్న చేనుమీద తిరుగాడున్నట్టి, దాని అనగము మొదలగు గంగతులను లోధడచుకోవలెను. అటుపిమ్మట మైరును నాశముచేయు తెగుల్లు, చీడపురుగులు, పట్టుకుండి కాపాడుకొన నేర్చుకోవలెను. కడతట పండించిన ధాన్యమును రాగలిగినంత హెచ్చుధనము విక్రియించుకొని లాభము నొందుటకు వలయుపాట్లు పడవలెను. చేసినకర్మలకునువచ్చిన రాబడికిని సరియైన లెక్కవ్రాయుట, సామ్యపెట్టుబడి పెట్టుటలో నుంచిగాబడి కాదనిన పదాలకు శ్రమమార్గమున వ్యయముచేయుట, ఇతరులకు సాయముచేసి వారి సాయమును పొందుట, మొదలైన యనేక చిల్లకసంగతు లెన్నియో అతడు నేర్చుకోగలడు. కాబట్టి వ్యవసాయము చేయువారు బుద్ధివికాసము నొంది విజేతులగుటకు విశేషకారకమున్నది.

ఇంతేకాక, రయితులలో వికవత్త్యమును కృత్రిమములకుకూడ వ్యవసాయము తోడుపడగలదు. పూర్వకాలమును ఒక్కగ్రామస్థులందఱు సోదరప్రాయముగా నొక్కచోటుంబి మువారివలె నుండుచు వచ్చిరి. ఇప్పుడు వారిలో ఈగ్రామ కట్టడి తప్పిపోయి ఒంటరియెత్తు బలిమియిచ్చుది. దీనిని సోగొట్టి తిరుగా అందఱు సోదరభావముతో వ్యవహరించుకొన నేర్చుట యిచ్చును మిక్కిలి అవసరమైయున్నది. పూర్వము గ్రామమందలి రయితులందఱి యుపయోగాగ్గ మొక పంట చెరువునుంచుకొని, ఉమ్మడిని భూమిదన్నుకొనుచు, గ్రామ గమనాచారముమీద సామ్య పోగుచేసి గ్రామసౌఖ్యము నిమిత్తము కర్మపెట్టుకొనుచు, గ్రామశిక్షణలను పంచాయతీదారులద్వారా నివర్తిచేసికొనుచు, ఒకరికర్తవ్యముల కొకరు సాయపడుచు గ్రామాభివృద్ధిము గలిగియుండుచు వచ్చిరి. ఇప్పుడు ఒంటరియెత్తు ప్రబలుచున్నది. కాబట్టి గ్రామసహకార సంఘములను నెలకొల్పి వారిద్వారా గ్రామస్థులలో నానాటికి జీర్ణమగుచున్న వర్షసాదరభావమును నెలకొల్పి, మనస్థిర యొక్క కలిమిశేములతో సంబంధముతేకుండ మాటపలుకు బడి ప్రతివానికి కలుగులాగున నేర్పాటు చేయుటకు మనము ప్రానుకోవలెను.

ఇంగ్లాండు, బెల్జియము, జపాను దేశములలో 80 తూములుపండుచుండగా, చెన్నరాష్ట్రములో 6, 8 తూములకంటె పండుచుండలేను. ఈపంటభూములను పరిశీలించిమాచినయెడల, భూమికి మైవైనన్ను భూసాంఘముతోమే యీపంటకాధారమనియు, దాని క్రిందపరపు సారకంతముకావదనియు మైరుకు పనికిరాదనియు మీరు తెలిసికొనవచ్చును. మైరుకు మైసార్గమై నది, తడి తక్కువగలది, మంచి మైరుపంటకు కావలసిన బలములేది, అందుచేతనే తమయగా మైరుపచ్చలు లేక లీకుపడి యుండును. ఈభూములు పుట్టినితిపుట్టిగట్టుండును; పంట నీరస స్థితిలోనాండి, మొక్క నేలండి, ఇక్కడకొంత అక్కడ కొంత మెరుగుచున్న మునువిమాత్రము తక్కువగానుగినినప్పటికి ఎడిపోవుచుండును.

హైందవ పవిత్రతను నెంబొందించు విద్యను గణపవలెను. భారతదేశాభ్యుదయమునకు విద్యయే మూలాధారము. ఈవిధానము సందర్భముగ కాన్యరూపము చాల్చుటకు అధికారులకును, ప్రజలకును, మిషనరీలకును, హిందూమతస్థులకును అన్యోన్య సహకార భావము లుండు టగల్గేయు. ఆంగ్లోద్యోగులు చిన్నసాంఘికపరిస్థితులయందు పుట్టి పెరిగినను, వారు తమ జీవితభాగమును చాలవరకు మన నడుచునే గడపవలసియుండుటచే, భారతసంఘమునకు తాము సమన్వయ పరచుకొను టవసరము. విద్యావిషయమున మిషనరీలు కూడ చాల నేవజేసి యున్నారు. కాని వారు తమ పాఠశాలల యందలి విద్యార్థులకు హిందూమతము ఖండించుచు విద్యగలపుచుండుటచే, అన్యోన్యవిభేదము లుద్భవించుచున్నవి. కావున, అన్యోన్యస్నేహభావము లుదయించుటకు మిషనరీలు ఇతర మతములయెడల గౌరవమును, సమానమును జూపు టవసరము.

జపాను దేశమునకు మెట్టభూములు తోటలతోనిండియుండును; భూమి 1-2 అడుగులలోతువరకు అంతట కలుచున్నదురు. అంతట సమానఫలస్థితిలోనుండును. నేవ్యమును పంటలు నకూడ సమానముగా సారకంతములై యుండును. ప్రతి యకరముమీదను ప్రతిసంవత్సర మేవో యొకమైరు పండుచుండును; పండబీడులేలేవు. నల్లగాతొటభూమివలె నందు ఆభూమినిజూచినప్పుడు, ఇంచుంచిభూమి వారికి సంప్రాప్తమగుటకు వా రెంతయధ్యత్నవంతులో యనిపించును. కాని స్వభావసిద్ధముగా ఈభూములు సారకంతములుకావు రయితుల ద్వీపి వలనన, ఎరువులవలనన అవి యంతఫలవంతములు కాగలిగినవి. బెల్జియములోవలెనే యిక్కడను మొదట ఈభూములు కాలవకు డాసర డ్రైన్లులే. కొండక్రింది భూమిని మిక్కిలి నిస్సార్గమైయున్న దానిని బలపఱచి బాగుచేసిరి. వ్యవసాయ శాస్త్రపండితు లెందరో యీవిషయమునుగురించి వ్రాసి యున్నారు. కాబట్టి కొట్లకొలదిగా నున్న మన రయితులను జపానీయుల రయితు లంతటివారినిగా బాగుచేయుటకు మార్గమేదియని మనము ఆలోచింపవలసి యున్నది.

జపానులో తలకొక 25 సెంట్టభూమి యెప్పుడెడల అనకూలముగా పొట్టపోసికొనుమిందగా చెన్నరాష్ట్రములో తలకొక యకరముకైగా భూమియున్నను చాలకుండ బాధపడుచున్నారు. అనగా ఇక్కడి మాడునాలుగు యకరములు కలిసినగాని జపానులో ఒక్క యకరముమీద పండినంతపంట పండదు. దరహముమీద చూచినప్పుడు జపానులో ఒక యకరము కల్లుభూమిలో దామామాయి 8000 పానులును, మంచిభూములలో ఇంతింటె అనేకరెట్టును పండుచున్నవి. ఇక్కడ 2000 పానుసామాత్రము పండుచు, చుంచిభూములలో చాల ఎక్కువగా ఫలింపుచున్నవి అక్కడి మెరకలు సగులున 80 తూములును, ఇక్కడి మెరకలు 8, 10 తూములు పండుచున్నవి.

మద్రాసులో మెట్టభూములలో రెండవపంట లేనేలేదు; జపానులో రెండవపంట సర్వసాధారణముగా పయిరు చేయుదురు. వర్షము, దీనికితోడు ఎరువు, దీనికితోడునివేకముతో కూడిన నేవ్యపుపద్ధతులు, ఒకపంక్తిని రెండవపంక్తి కిని 20 మొదలు 22 అంగుళములవరకు ఎడమంచి మొదటి మైరువాటి, అది కోత మొగమునకు వచ్చేసరికి నధ్యసంగులలో కడవంట మైరునాటుదురు. దానివలన కాలయాపన కాకుండ తిప్పిపోవును. మద్రాసులో సామాన్యముగా జూను మొదలు ఫిబ్రవరి నెలవఱకు తొమ్మిది మాసములు పంట రోజులున్నవి. కాబట్టి భూమిలోతుగానున్న మైరువు చేసినయెడల, ఇప్పుడుఒక్కనీరపుపంటపండిపోట రెండుపంటలు మెట్టభూములలో పండింపవచ్చును; ఎంతవ్యయవర్ష మున్నప్పటికి జొన్న మొదలైనవి. మూసునూరుములలోపంకలవు.

మద్రాసులో జపానులోవలె ఒక్కవర్షములే తక్కువగాని, ఆదేశముకంటె ఇక్కడ కూలియు, ఎరువునపువులును చాకగాదొరకును. ఎక్కడో స్వల్పప్రదేశములలోతప్ప జపానులో యక్కిటిపశువులుగాని గొట్టులు మేకలుగాని లేవు. జపానులో అయిదుకోట్ల జనమున్నానిగాని ముప్పదిలక్షల పశువులు గుట్టులు మూత్రమున్నవి. ఇరువదియైదు వేల గొట్టులు మేకలు గొన్నవి. వ్యవసాయపు పనియంతయు మనుష్యులవల్లనే జరుగవలెను పాలములయెరువుకుకూడ మనుష్యుల మలముత్రములే యుపయోగించుచున్నారు. ఈరాష్ట్రములో నాలుగుకోట్ల జనమున్నాగో, లేనోగాని రెండుకోట్ల పశువులును మరి అన్ని గొట్టులు మేకలు పండులు మొదలైన జంతువులును ఉన్నవి భూమినుక్కిడుంతయు ఈ పశువుల వల్లనే జరుగుచున్నది. ఈ నాలుగు కోట్ల జీవరాసుల మల మూత్రములవలన ఎంతయెరువుతయిన దొరకవచ్చును. జపాను వారి కీభాగ్యములేరుగాదా! అయినేమి, జపానే ఫలకంతముగా నున్నది. అక్కడిభూములకే ప్రతిసంవత్సరము ప్రతియకరముకు బాగుగా ఎరువునేనే బలపఱచుచున్నారు.

మద్రాసురయితుకు సామాన్యరయిన విద్యావివేకములు లేవు; వ్యవసాయసంబంధమైనజ్ఞానము బాగాలేదు; లెండ్రితాలనాటి మామూలుపద్ధతి మాత్రము అతనికి తెలియునుగాని, మెట్టభూములకు ఫలపఱచుకొనుట కీ మామూలు పద్ధతు లెంతమాత్రము కాలవు. ఇందుకుతోడు, తమలోతాము కలిసి సంఘజలముతో పనిచేసికొంటు వీరికెలియును; ఎవరి పాలముగా వారే తాతముతాతలనాటిపద్ధతులచొప్పున కంటాలుపడుచుండురు. ఒంటరెత్తున పనిపాటులు చేసికొనేరయితు ముందుకురాదని భూసంకుల వ్యవహారములను చక్కపెట్టుకొనుచులభము సంపాదించుకొనుచున్నవారిపట్టుకు సిద్ధాంతము చేసియున్నారు. 1870 - వ సంవత్సరమునకు పూర్వము జపానులో కూడ వ్యవసాయ మీదేశములోవలెనే యుండెడిది. జపానూన్యమునకు విద్య బహుస్వల్పముగా నుండుచువచ్చినది; ప్రత్యేకము వ్యవసాయపర్వమును గురించి రయితులకు విద్య మొదలేలేదు. నేవ్యమును గురించిగాని పరపతిఅభివృద్ధిని గురించిగాని ఆదేశము నందు సంఘములే లేవు. ఇటీవలనే యీ రెండువిషయములలోను ఎంతో అభివృద్ధిగలిగి లాభకరముగా నున్నది.

(సకేమము)

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)
—o—

Great Britain

India and War.

India's Future.

Englishmen's Task.

London, September 10.

Writing in the September issue of the magazine "Overseas," Mr. Montagu says the Indians have shared the trials and triumphs of the battle with the troops of the United Kingdom and the Great Dominions Overseas and the memory of the comradeship so established will endure for all time. A new era is dawning before India. With her 350 millions of people and her vast natural resources, she is destined to play a great part in the future, and her ambition is to take a place worthy of her in the Empire. Before Englishmen in India her the noble task of guiding her footsteps to her goal along the path of increasing self-government and it will be for Englishmen worldwide to co-operate with sympathy and understanding.

Indians' Determination and Hope.

The Maharaja of Patiala writes India is determined to do her bit along with other parts of the Empire to meet the dangers threatening us. She is proud that her sons are fighting side by side with the other overseas contingents and men of the United Kingdom in defence of the cause of liberty. India knows that comradeship and good-fellowing which was grown up in the trenches will flourish still more vigorously in the days of peace which the victory of the Allied armies bring nearer daily. After recalling his expression of pride in India's loyalty at the National Congress in December 1915, The Maharajah of Patiala continues:— Since then India has increasingly multiplied her efforts in the common cause of justice, freedom and liberty. Common sorrow and common sacrifices have revealed each portion of the Empire to the other and irrevocably bound them together as members of one great nation. When the end of this terrible war is reached in a new era of peace and goodwill India looks forward to taking an honorable place in the Empire, of which her sons will be free and equal citizens participating in a glorious heritage of freedom and liberty.

Divide and Rule.

The "Times" on the Reforms.

Why are the Committees Not Appointed?

The Special Congress Blamed.

London, September 11.

The "Times," referring to the moderates' refusal to participate in the Special Congress, says:— This is not an unhappy split, but a natural cleavage which, finally, should have healthy results. The great weakness of Indian politics in the past has been an impossible attempt to present a united front on every conceivable issue, and such a situation could not endure, now that India is approaching really practical politics. It is an excellent thing that Moderates are to hold a conference on their own account. Every sensible Indian, who has studied the evolution of constitutional Government in other countries, must now see that there was bound to be more than one party in India and issues are big enough for two parties. The test for the Moderates is now at hand. If they do not organize and work hard, if, through slackness, they let their cause go by default and when elections begin they will have wrought their own undoing. The resolutions of the Extremist Congress cannot be taken very seriously. Their object clearly is to wreck the scheme. If they can. None of the extremists' demands is omisable, and Extremists know it. Parliament and the British Nation would never sanction such a leap in the dark as to guarantee the establishment of full Responsible Government within fifteen years. Mr. Montagu or the War Cabinet is to blame for the Congress demand that the House of Commons, or a Special Committee, including members of the Congress and the Morier League, shall settle the basis of the New Indian franchise. Had this committee, and the committee for providing provincial functions been appointed before Parliament rose, India would have had a visible sign that the reforms were being pressed forward. It would be ridiculous to charge the House of Commons with the highly technical task of framing a franchise for India, but why are the prescribed committees not appointed?

The "Times" affirms that Mr. Montagu's apparent reluctance to produce evidence on which the report is based is causing misgivings in many quarters. It asks why the Rowland Committee's report is held back in Britain? The "Times" concludes that the hostility of the Congress is not likely to wreck the reform scheme, though the tone of the Bombay meetings will not facilitate its passage.

The "India Day" in London.

The Lord Mayor's Appeal.

Indian Soldiers' Splendid Heroism.

London, September 11.

The Lord Mayor, in a letter to the Press, appeals to the citizens of London to support the effort for "India Day" on September 20th, and raise fifty thousand sterling to provide burs and cheer for Indian troops as a small token of the City's appreciation of the magnificent loyalty of India, and the splendid fighting qualities of her sons, of whom the Londoners have every right to be proud and grateful.

Funeral of Sir Ratan Tata.

LONDON, September 11.

The funeral of Sir Ratan Tata took place at Brookwood yesterday afternoon. The service was in the Parson's chapel and the interment in the grave adjoining the Mausoleum of Sir Ratan Tata's father. The mourners included Lady Ratan Tata, Mr. and Mrs. Saklatvala, Mr. and Mrs. Padshah, Sir James Dunlop Smith representing the Secretary of State for India, Sir M. Bhow-nagaree, and Sir P. Pattani of the India Council.

The King Inspects an Indian Labour Corps.

LONDON, September 11.

The King to-day inspected a detachment of Indian Labour Corps commanded by Captain Gilmore. The King also received the Thakur Sahib of Patiala.

Great Britain's Height of Greatness.

Mr. Massey's Tribute.

LONDON, September 12.

Mr. Massey interviewed by a representative of the "Morning Post" on the completion of his work in the War Cabinet Conference said one of the most abiding impressions he would take back to New Zealand would be that Great Britain had never before attained such heights of greatness as in the present war. No other Nation could do what Great Britain had done in training, equipping, and maintaining armies, in making munition, in war finance and in providing ships necessary to carry on commerce and transport of troops of the Allies and their munitions. No nation, the world had ever seen, could have done it. She had taken a leading part in four years of war yet her strength and determination were undiminished.

New Adjutant General.

LONDON, September 11.

The War Office announces that Major-General Macdonagh succeeds General Macready as Adjutant General to the Forces.

President's Visit to Europe.

A Denial.

London, September 11.

The Press Bureau announces that the American Embassy denies that President Wilson is visiting Europe in the near future.

Central Powers

German Atrocities in Africa.

A Black Record of Espionage and Murder.

Unfitness to Rule Native Races Proved.

LONDON, September 11.

Mr. Edmund Georges, Administrator of South-west Africa has presented one of the most sensational reports ever issued in connection with German Colonial methods. It constitutes a most damning indictment of German fitness to rule black native races, being bristling with well-authenticated instances of rapine, murder, lust, chicanery, knavery and despoliation of the simple, harmless natives of South-west Africa. The evidence on which the report is based is drawn from official German documents at Windhoek, from sworn statements by Native Chiefs and Europeans familiar with the country and from the writings of Lieutenant who was Governor from 1894 to 1905, Doctor Paul Rohrbach, Professor Doctor Karl Dove and other unimpeachable German sources. Altogether the report constitutes a telling reply to Dr. Soli's recent claim that Germany's pre-war humane treatment of native races had won for her a moral right to be a great colonial power. In view of this the following statement by Mr. Georges is interesting. "Native opinion here is unanimously against any idea of their ever being handed back to the tender mercies of Germany, and any suggestion of the possibility of an act of this kind on the part of Britain produces the utmost consternation." The report shows that the first twenty-five years of German rule in South-west Africa was an unbroken record of official bad faith, private oppression, cruelty, barbarities and robberies, culminating in the Herero and Hottentot rebellions. During the first seventeen years, there was no law for the natives and such protection as that eventually provided, was not dictated by considerations of humanity but in order to exploit the natives as labourers. When the Germans first arrived," says Mr. Georges, "they entered into agreements with Native Chiefs, but there became scraps of paper, and natives were fraudulently deprived of their best land. Traders and settlers robbed them of their cattle, which was their only wealth, and the law subsequently prevented natives from possessing large stocks. Natives were then driven to work for ridiculously inadequate wages, often were never paid, and they were treated like slaves. Their womenfolk were habitually maltreated by Germans who took them into forced concubinage.

Extermination of Natives.

These were some of the things which goaded the natives into rebellions which were suppressed by ruthless cruelty, resulting in the practical extermination of the three tribes involved. The Hereros were reduced from eighty thousand to fifteen thousand and one hundred Hottentots from twenty thousand to nine thousand eight hundred and Berg Damaras from thirty thousand to twelve thousand eight hundred. Thus eighty per cent. of the Herero people disappeared and more than half of the Hottentots and Berg Damaras shared the same fate. How it was done was to supersede the lenient Governor Lieutenant by the notorious Trotha, fresh from German East Africa, where he had suppressed an Arab rebellion by wholesale massacre. Trotha issued an extermination order, the terms of which were that no Herero man, woman, child or babe was to receive mercy or quarter. "Kill everyone of them, take no prisoners," he said. These orders were only too faithfully carried out. There is, for instance the story of Trotha's native ex-groom, who describes how he was once ordered to kill a young Herero woman. He refused to do so, whereupon a German soldier showed him how to do it. He then held the bayonet, dripping with blood, before his face: officers and soldiers were standing around, but none interfered on behalf of the woman. On another occasion, German soldiers played ball with a nine months' old baby. They got tired of this and finished the game by catching the wee one on the point of a fixed bayonet, transfixing its body amidst the fiendish laughter of those playing the game, who seemed to think it a great joke. A reliable witness reported that he was two years with Trotha and knew no instance of prisoners being spared. Even after the rebellions the surviving natives fared but little better. One of the more significant documents in the report is the secret circular, addressed in 1912 by Governor Seitz to the Magistrates. In this he referred to the very desperate feeling which was becoming prevalent among the natives.

Reign of Terror.

"The reason," he states, which is unanimously given for this fact is the brutal excess of Europeans against natives, which are alarmingly increasing. It is much to be regretted that even police officers have become guilty of such offences in a few cases, and such offences are not punished by courts of law in the way they ought to be according to the sense of justice to natives."

Mr. Georges supplies sworn statements of natives, which give some idea of the reign of terror existing among natives. Mr. Georges adds: "Instances of cruelty, injustice, and barbarism might be multiplied almost indefinitely. Instances of gross bestial conduct, which, for sheer depravity and immorality are well-nigh unbelievable, are also contained in the file of affidavits, but they are hardly fit for publication."

Injustice of Law Courts.

Part two of the report deals at length with the position of natives before the law. The Ordinance, governing criminal jurisdiction over natives, contains provisions repugnant to every conception of justice. The natives were not tried in ordinary courts, but by officers who also did police duties and had authority to delegate the judicial power to subordinate officials. Imprisonment in chains and flogging were allowed not only for serious crimes but as disciplinary measures. On the application of an employer or for offences against master and servants the law formed ample insubordination or continued idleness or neglect of duty. From the records of German courts it is clear that native evidence was habitually disregarded and natives were not allowed to give evidence on oath. Natives were thus kept in the state of abject fear and no opportunity for redress was open to them. They dared not go to the police with complaints. Crimes by Germans, however, against natives were either hushed up or tolerated by courts with amazing leniency.

German 'Superior Civilisation.'

The case of Lieut. Venneth is a striking commentary on German vaunts of "superior civilisation." The officer held a court-martial on a native man and woman for stock theft. He constituted himself president of the court and supplied practically the only evidence taken, with the result that the natives were condemned and shot. The poor creatures were not even present at their so-called trial, but were sentenced in their absence. Lieutenant Venneth was subsequently arrested by the British authorities and tried for murder.

Another ugly occurrence was the savage assault by Herr Ludwig Cramer on certain native women, two of whom were flogged so severely that they died. Yet the court only imposed four months' imprisonment and a fine of 135 pounds. Gruesome photographs are given in the report of hangings and floggings of natives. Executions were carried out in a manner which would have been considered brutal two hundred years ago. One method was to stand the victims on boxes while the ropes were adjusted. The boxes were then kicked away or pulled away. The hanging habit was a feature of native administration, also flogging. Three out of every four natives convicted by courts in German South-west Africa in 1913 suffered flogging. The Germans did their flogging in a most cruel way with a long sjambok capable of causing the gravest injury or death, and as many as fifty strokes were given at one time.

International Commission.

London, September 11.

PARIS:—The Government has passed a resolution favouring the appointment of an International Commission including representatives of all the Allies, to investigate German violations of International Law on the Western front.

Critical Food Situation.

The Chancellor Memorialised.

Opinion in London.

London, September 11.

AMSTERDAM:—German Majority Socialists and Trade Unionists have memorialised Count Hertling, declaring that the conditions of life of large masses of the population are extremely critical owing to food shortage, by which the mortality of children and aged persons has increased and the health of workers has been grievously affected. They say the situation is bound to become fatal unless the Government abandon the policy of favouring producers. It is thought in London that the above is probably part of the new German peace offensive, with the object of arousing sympathy abroad. It is noteworthy in this connection that gloomiest accounts of the food situation in Austria continue to be received "via" Germany.

Kaiser and Soldiers' Union.

London, September 11.

AMSTERDAM:—The Kaiser, replying to a message from the German Soldiers' Union, urges the Union to exert all its powers to support the Home front and not let themselves be turned from the will to victory by the enemy's superior forces.

Germany's Position.

Fighting for Humanity.

Enemy Attacking People not Government.

London, September 11.

The war correspondent of the "Cologne Gazette" warns the Germans that they must continue to fight not for power, but for bare existence. He declares that the enemies of Germany are not attacking the dynasty or the State system, but the German people. Germany is like a ship in the midst of a hurricane.

The King of Bavaria, speaking at a banquet in Sofia given by King Ferdinand, said they were now fighting to preserve humanity, kultur, and civilization from irreparable damage.

Turkish View of the War.

London, September 11.

AMSTERDAM:—The Turkish Finance Minister, in an interview in Vienna, declared that the war could be decided on the battlefield.

German Soldiers Tired of War. Their Hopelessness and Resentment.

London, September 11.
Reuter's correspondent at the British headquarters wiring this evening says:—The state of morale of the German army is indicated by the demeanour of prisoners belonging to the Second Guard Division Corps D'élite which was withdrawn from fighting less than a thousand strong. Prisoners are heartily glad to surrender and urged ours to continue attacking assuring them that there were swarms of Germans only too anxious to surrender. Letters found on prisoners are nearly all couched in terms of hopelessness or resentment. Rainstorms continue to swell streams and inundations caused by Dammino have spread. The country under water now extends from Sensée to Marquion and to Lescaut Canal.

Responsible Opinion Sobering. U. Boat Politicians Attacked.

AMSTERDAM.—Further evidence of how responsible opinion in enemy countries with significant unanimity is sobering down continues to come from various quarters. Thus Professor Delbruck declares that the Pan-Germans are not only largely guilty for the war, but especially for its continuance. He attacks the U-boat politicians for extravagant expectations and asserts that the world is justified in demanding a guarantee that the Pan-German is not the German spirit.

Markedly Democratic Government Suggested.
Similar views are voiced in the "Internationale Korrespondenz" which does not consider that Court Hertling is sufficiently strong to cope with the reactionaries and believes that the "entente" can only be weakened morally if a markedly democratic government is formed.

Austrian Minister's Opinion.

A report of the article by Court Czernin in the "Vorwaerts" shows that he plainly indicated that Germany was responsible for the refusal to agree to the diminution of competition in armaments.

German Main Defence Lines. German General on Situation.

London, September 11.
The "Vossische Zeitung" publishes a significant article by General von Salzmann who anticipates shortly a heavy British attack on Cambrai. He says the German lines before Cambrai cannot be regarded as the final lines of resistance, and further deprecates the importance of the St. Quentin canal. He declares that the main defence lines lie further east. He also says that the Germans can, without running any risk, voluntarily abandon all territory south of the Aisne and retire on the Chemin-des-Dames.

The Finnish Crown.

STOCKHOLM.—Prince Fredrich Karl of Hesse has declared his willingness to accept the Finnish crown. The Finnish Landtag will meet on September 29th for the purpose of electing the King.

Prussian Electoral Reforms.

AMSTERDAM.—The "Vorwaerts" states that two thirds of the Secret Committee on Electoral Reform appointed by the Upper House of Prussian Diet are sworn enemies of equal suffrage and the Plenary House is proportionately antagonistic. Meanwhile the frame of mind of socialists is indicated by a party manifesto published by the "Vorwaerts" protesting in strongest terms and in the name of the millions of uninfluential supporters against this continuation of the electoral reform comedy and demanding immediate dissolution of the Lower House. The manifesto proclaims the following watchwords "away with three class Parliament, away with the Upper House, up with universal, equal, direct secret suffrage. Long live democracy and peace."

Food Rioting in Rotterdam.

AMSTERDAM.—A serious food rioting has occurred in Rotterdam. Several shops were sacked and road vans plundered; women pursued shouting for bread.

Probable Resignation of Count Hertling.

A message from Berlin says Count Hertling will probably resign before the meeting of the Reichstag in November.

Russia

Sanguinary Skirmish.

Armed Peasants Defeat Germans.

STOCKHOLM.—A telegram from Kieff says:—A sanguinary skirmish occurred at Brusilovka between well-armed peasants and Germans. The former occupied the village and wiped out the German garrison. Travellers report seeing an enormous number of German corpses from Brusilovka.

White Guards' Revolt.

STOCKHOLM.—A message from Moscow states that White Guards are in revolt at Asnam (Government of Nijni Novgorod) as six districts are united against the Soviet. The Peasants of Kazan are everywhere arming against the Soviet.

General

N. S. Wales Shipbuilding.

SYDNEY. Keels for three new steamers, each of five thousand five hundred tons, have been laid here. Mr. Poynton, the Federal Minister, said that orders had been placed for fifty-two ships. Eleven shipyards are now working.

Christians Massacred.

LONDON, September 11.
PARIS.—A message from Teheran states that the Kurds have massacred Christians in Urumiah including the French Lazarist M. Sontag, the Vicar Apostolic and three priests.

Capt. Domenach Shot Dead.

LONDON, September 11.
PARIS.—A message from Hanoi states that M. Demontfey, the delegate to the Supreme Colonial Council for Annam and Tongking shot dead, in an hotel, Captain Domenach, member of the French Commercial Mission. The motive is unknown.

LONDON, September 12.
COPENHAGEN.—The death is announced from Brunswick of the African Explorer Karl Peters.

The Dutch Cabinet.

The Personnel Discussed.

AMSTERDAM.—It is stated that the new ministry's programme includes partial demobilisation if circumstances permit. The "Haudelstad" says that the Foreign Minister has never given any ground for supposition that he desires to deviate from the policy of strict neutrality. The Premier is the weak spot in the Ministry. The "Telegraph" regrets that a National Ministry has not been formed.

The "Nieuwe Courant" says the Foreign Minister is a Pro-German and suggests that it is intended that the Premier's official assistant shall supervise the Foreign Minister. The paper describes the Premier as a second rate figure.

Western Front

The Allies' Positions.

Strength of Hindenburg Line Discussed.

ALLAHABAD, September 12.
London, September 9th. Most messages from the front now end on a note of interrogation or with a hint that must not be further elaborated. The section of the Western Front, to which attention is mainly directed, extends from the corner wherein stands the Laon-St. Gobain position to the river Scarpe. This section comprises the fronts of Generals Horn, Syng, Rawlinson, Debency, and Humbert and part of that of General Mangin. North of Moeuvres the British are on new ground. From Moeuvres down to the corner the Allies are upon or are approaching the line held last March, which means the line whereon the enemy offered successful resistance in 1917. The note of interrogation concerns his ability to hold it with equal success. To-day the possibility of its being turned north of Moeuvres has been freely discussed. It is important to note that in the neighbourhood of Moeuvres the Hindenburg line, running from the northwest to the southeast, is crossed roughly at right angles by the incomplete Canal du Nord and also by the battle-line running almost due north and south. Every point where we have crossed the Hindenburg line north of Moeuvres we have the canal before us. Where we are across the canal south of Moeuvres the Hindenburg line remains to be tackled. The canal, although reinforced by marches on the left of our advance is in places dry and far from being an insuperable obstacle, but the enemy holds the rising ground to the south all the way from Moeuvres to La Fere. The enemy line has the Somme canal behind it below the St. Gobain Massif. Paris is discussing optimistically the question as to whether the Hindenburg line constitutes as formidable an obstacle now that it is garrisoned by a fugitive and somewhat disordered enemy as it proved in the past. We crossed the Hindenburg line before in 1917, and doubtless will cross it or the Canal du Nord at some point. Such an effort would, however, be of the nature of a frontal attack. Whether Marshal Foch will think it worthwhile or adopt a different plan is a matter whereon we have obscure hints, but no definite information.—("Pioneer").

Enemy Defence Lines Described.

LONDON, September 11.
The enemy has three lines of defence behind the Hindenburg line. Firstly is the "Brunhilde line" running south of Lille, west of Douai and Cambrai east of Le Cateau and Fresnoy, along the left bank of the Oise and the right bank of the Serre, to Sismine, southeast of Vouziers, crosses the Meuse north of Verdun and joins the present front on the Moselle, a dozen miles south of Metz. Secondly is the "Metz Lille line" from the Scarpe, seven miles east of Douai, across the Scheldt through Le Cateau Hiron, west of Mezieres and Sedan, the right bank of the Meuse, west of Conflans, and joins the Hindenburg line at Pagny-sur-Moselle. Thirdly is the line from Valenciennes to Givet on which the Germans are at present working feverishly.

Enemy's Stubborn Defence of St. Quentin Canal.

London, September 12.
Enemy is offering a desperate defence on the front of the subterranean position of St. Quentin Canal, which part of the Hindenburg line, is vulnerable to tank attacks. Ground in Gouzeaucourt and Epeby sector, where counter-attacks are now violent, rises to a height of 450 feet dominating this portion of the canal. The British are steadily increasing their gains in this region. Continuance of bad weather favours German defence but the French despite floods are also pushing ahead. They cut German line between La Fere and St. Quentin. It is now expected that artillery will resume a preponderating role in preparation of future inroads into the Hindenburg defensive system.

New Villages Captured.

LONDON, September 12.—1.15 P. M.
The British communique says:—Yesterday evening we captured, Attilly, Vermand, Vendelles and during the night progressed on the western outskirts of Holnon Wood. English troops carried out successful local operations

yesterday in Havrincourt-Moeuvres sector overcoming considerable opposition. We crossed the canal Du Nord northwest of Havrincourt and established ourselves on the western bank east and North of Moeuvres. During night we captured a strongly fortified position known as railway triangle southwest of Labasse taking a number of prisoners and machineguns.

British Line Advanced.

LONDON, September 11.—1.20 P. M.
A British communique says:—We advanced our line yesterday in the direction of Attilly and Vermand. The enemy during the night strongly reattacked our positions on the ridge west of Gouzeaucourt after sharp fighting. He was completely beaten off except on a point where a post remained in his possession. During local fighting a strong party entered our trenches in the neighbourhood of Moeuvres but a counter-attack repulsed them. The enemy was also repulsed at Ecourt St. Quentin. After stiff fighting we advanced our line slightly west of Erquinghem.

British Gain Ground.

New German Frightfulness.

LONDON, September 11.
Reuter's correspondent at British headquarters, wiring to-day, says:—Our screening troops yesterday morning gained appreciable ground between Gouzeaucourt and Epeby and entered Peziere. We advanced our line of posts and took 102 prisoners. The enemy is clearly employing delaying tactics between the present outpost zone and the Hindenburg line. Considerable booty is still coming in, including three hundred supply waggons from the Lincoart area. The Germans are using a novel kind of mortar grenade emitting very acrid gas which burns grass. Several were fired at advancing New Zealanders without checking their progress. This morning the Germans attacked west of Gouzeaucourt, but were everywhere beaten off, except from one small pocket which remains to be dealt with.

British Make Progress.

Successful Local Operations.

LONDON, September 11.—10.50 P. M.
A British communique says:—We carried out a successful local operation early this morning north of Epeby, advancing our line and taking a number of prisoners. We made progress in the southern portion of the battlefield in the neighbourhood of Vermand. We repulsed an attempted attack on one of our posts west of Gouzeaucourt. We captured a few prisoners and established posts in the enemy's forward positions as a result of local fighting northwest of Hullych and south of the La Barree canal. There was considerable hostile artillery fire during the evening in the Havrincourt Wood sector.

Rainstorms Hinder Airwork.

An aviation communique says:—Heavy rainstorms hindered air work. One British machine failed to return.

French Repulse Enemy Attacks.

London, September 12.—12.40 A. M.
Last night's French communique says:—An enemy counter-attack southeast of Remy was repulsed. Some prisoners and machines were captured. During the past 24 hours the enemy has made six attempts to rush our new positions in the region of Laffaux and Calles-sur-Aisne. Every one was repulsed.—We took 150 prisoners.

Italian Front

Brilliant British Attack.

London, September 11.
An Italian communique says:—The British effected a brilliant "coup de main" on the Asiago plateau inflicting considerable losses and taking seventy-seven prisoners. We captured an enemy position in the Monte Solone area and sanguinarily repulsed counter-attacks.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Calcutta

The Prohibited Calcutta Moslem Meeting.

Some Moslems Determine to Give Trouble.
Delayed in Transmission.)

CALCUTTA, September 11.
After the Press Communique prohibiting the proposed Mahomedan meeting in Calcutta was published a number of Mahomedans expressed their determination to hold the meeting at any cost. The Commissioner of Police having come to know of it issued an order prohibiting Mahomed Fazlur Rahman, Sub-Editor of "Jamnoor," Mr. Habib editor of "Rehbar" and Maulvi Abdul Raof from delivering public harangues for a period of one year from the 4th September within the limits of the town and suburbs of Calcutta. Another order was served on Ulama delegates from upcountry directing them under the Defence of India Act to quit Calcutta within 24 hours and leave the Bengal Presidency. Yesterday afternoon a large number of Mahomedans led by some educated youths assembled in Halliday Street for the purpose of holding the meeting. Several Mahomedan leaders explained the matter and with great difficulty dispersed the crowd. The police kept close watch to avoid breach of peace.

CALCUTTA, September 12.
The Calcutta papers generally welcome Sir William Meyer's proposal to raise £ 1,45,00,000 by new taxation.

A Riot in Calcutta.**70 People Injured.
30 SHOPS LOOTED.**

CALCUTTA, September 12.

As a result of yesterday's riot 70 injured men mostly Hindus, were admitted in Medical College Hospital, 29 in Mayo Hospital and 19 in Campbell Hospital. The majority of them is Marwaris. A European jeweller merchant while proceeding along the Circular Road in a motor car was assaulted and removed to the Medical College Hospital. About 400 arrests have been made. Twentyone shops had been looted.

Budmashes Arrested.

Yesterday and to-day morning the area in Calcutta that had formerly been disturbed was practically quiet. Heavy downpour yesterday helped very much to cool the feelings and the rioters were forced to keep indoors. Draconic but unavoidable measures, taken by military in the town and suburb when they were compelled to fire on the mobs are responsible for the quietness that prevails now. Yesterday only isolated Mahomedans and Marwaris were assaulted. It is reported that a large body of respectable Mahomedans have temporarily migrated to Howrah where they intend staying till Bakrid is over. Yesterday the police devoted their attention to rounding up the budmashes who took part in the recent rioting. About sixty arrests were made on charges of rioting and looting cloth shops. Forty-three accused arrested on Tuesday were placed before the Magistrate and remanded.

It is understood Mr. Lindsay, I. C. S., has been appointed special Magistrate to try rioting cases in which there are some 400 accused.

Sale of War Bonds.

CALCUTTA, September 12.

The sales of war bonds at Banks and Government Offices up to the 11th instant amounted to Rs. 32,73,18,500 and are distributed as follows:—

	Ra.
Bengal	15,73,42,000
Bombay	11,38,56,000
Madras	2,72,75,900
Punjab	2,60,72,300
United Provinces	2,37,40,300
Burma	1,42,01,800
Central Provinces	49,65,400
Bihar and Orissa	67,23,200
Assam	5,70,900
Minor Administrations	1,15,22,800

Simla**The Programme of the Next Meeting of Imperial Legislative Council.**

SIMLA, September 12.

The programme for the next meeting of the Imperial Legislative Council at Simla includes amongst other business the introduction of a Government Bill to provide that certain persons deemed to be enrolled under the Indian Defence Force Act of 1917 shall be liable to serve as well without the limits of India as within those limits, and that when so serving they shall be subject to the said Act.

Recommendations on the Reform Scheme.**Mr. Banerjee's Committee Meets.**

SIMLA, September 12.

The Committee of non-official members which had been appointed as the result of Mr. Surendranath Banerjee's resolution to make recommendations on Reform scheme met to-day. Mr. Banerjee was unanimously elected Chairman. Mr. Sastri was elected Secretary, Mr. Patel having declined.

Bombay**A War Pageant in Poona.**

BOMBAY, September 11.

A Pageant is taking place in Poona on the 15th and 16th instant in celebration of the splendid victories which continue to crown British and Allied arms in France and Flanders. It is to represent dramatically and symbolically the profound significance of Britain's participation in the war and of her association with her valiant and chivalrous Allies in the great iron contest against the common foe of humanity. The pageant is designed to present in allegory some at least of the great ideas from which developed fundamental principles on which the British Empire is based. It will show first India with her great legendry and historic participation age of conquerors the pride and splendour of Moghul dynasties and the ever greater India of the present. Dominions will follow, South Africa, Australia, and Canada daughters in their mother's house, mistresses in their own and Egypt recalling most ancient traditions of race with hopes and expressions of future. Then will come representatives of the great Allied powers and the procession will be headed by Great Britain, ranks of Empire and allied powers being marshalled. A dramatic scene will present appeals of Belgium, Serbia, Montenegro and Roumania before tribunals of justice, response of Britain and Allies and triumph of justice and liberty. The purpose of the pageant is to impress on those who witness it the obligation which lies upon them to perform their personal share of sacrifice and effort in the great common cause. Events will include assault at arms and other spectacular incidents including C. B. swinging, V. G. race over burning hurdles, musical ride and fire works.

The Bombay Cricket Match.**The Parsees Made 107 Runs during the First Innings.**

POONA, September 12.

The second match of the quadrangular series between the Parsees and Mahomedans began to-day in bright sunshine before fairly numerous gathering major portion of which belonged to the two communities interested. The

Parsees had the benefit of the new but scoring throughout the time they were in was very slow a few boundaries being registered. The first two wickets went down with only three runs on score books. Driver in fifty minutes made 27 while his one time companion Chothia kept his end up for just over 80 minutes, his contribution of 43 being without any palpable mistake except a chance which cost him his wicket. The Parsees were batting for an hour and fortyfive minutes and were all disposed of for 102 runs. Five minutes before luncheon the Mahomedans went in to bat sending in Ferozudin of Rawalpindi who had 3 to his account and Maslahudin Khan of Aligarh who scored one boundary before the play closed for tiffin.

Moslems Make 164 Runs.

POONA, September 12.

The whole of afternoon after lunch was taken up by Mahomedan innings the chief feature of which was Usuf Bag's splendid display. The Captain of Mahomedan team was two hours at wicket making his 43 which he scored mostly in singles without giving chance. He fell victim to an attempt to run when he should not have done so. A smart return by Parsee Captain Kanga enabled wicket keeper to put down stump before he regained his crease. Maslahuddin scored 22. Feroze Khan of Cashmere 30, Botawala of Randher 22 and Syed Ebrahim 17. All played steadily for their contributions. Botawala gave Kanga a catch and when it wanted five minutes to closing time he was let off and survives till to-morrow. After being an hour at wicket Mahomedan total stands at 194 with three more wickets to fall.

Burma**Gambling in Cloth.**

RANGOON, September 12.

A Mandalay correspondent of the "Rangoon Gazette" says that gambling in cloth market is rife as in other similar markets, transactions going on to the extent of lakhs of rupees and those outside the sphere of cloth dealers are participating in the deals in which they stand to lose or gain thousands.

The Rangoon War Loan Tank

RANGOON, September 12.

The war loan tank collections have reached nearly five and half lakhs in addition to which Rs. 40,000 was realised by the sale of war loan cup on similar lines to Bombay. The cup was bought by the Hon'ble N. A. K. A. S. Jamal with a bid of Rs. 11,000 on Friday. The tank will be taken through the town in the centre of a military procession, the I. D. F. Units taking part with hands and the Rangoon Port Defence taking the guns with them. Military police will lead the procession which will be well over half a mile in length. The Moslem trading community have come up remarkably well buying from the tank. A model aeroplane will be carried in the procession.

United Provinces**The Murder of Anarchist Kaple, Appeal of the Accused.**

LUCKNOW, September 12.

The appeal of Sushil Chander Lahiri against his conviction for murder of Vinayak Kaple opened before the Judicial Commissioners Messrs Lindsay and Stuart yesterday. The Hon'ble Pandit Jagat Narain, Advocate, with Mr. Hirmal C. Dutt, Bar-at-Law and N. C. Sanyal appeared for the appellant. The crown was represented by Mr. Ross Alston, Bar-at-Law, and Mr. N. N. Ghosal, Government Pleader, instructed by Mr. Sanyal of the G. I. D. Mr. Jagat Narain in opening his argument said that the accused had been charged under section 302 read with 114. The latter dealt with abetting. It would not be sufficient to show that the accused was present at the scene of murder to prove that he was an abettor. It was necessary to prove that he had gone there with the motive of committing murder. His first contention was that the accused was not present at the murder and his second that there was no evidence on record that the accused had abetted the murder. The mere fact that he had been present would not prove that he had abetted the murder. Counsel said that he was not going to deny that the accused belonged to revolutionary party and that the persons he had named were co-conspirators. He would not dispute that the object of this revolutionary party was to drive the British out of India by means of force. He also admitted that these people lived and associated with one another at Lucknow, Aligarh and Agra. He further admitted that the accused lived in Lucknow and that the accused Tejendra and the man who murdered came from Calcutta to Lucknow together and that the deceased and Tejendra lived together in Lucknow. He did not admit on the other hand that the man who was murdered was Kaple. His further contention would be that according to the prosecution the deceased was sitting with Tejendra at the front of Chatterimandi House at the time of the murder and that two men who were alleged to have come there were Haripada and Shankar Lal and not the accused. He did not admit that three shots were fired. He would contend that one shot only had been fired. After going into evidence at great length Pandit Jagat Narain claimed that the whole story of the prosecution could not be accepted and he submitted that on it his client could not certainly be condemned to death. Referring to section 114 counsel asked even if the whole of the prosecution story was true on what particular evidence could the accused be condemned? The fact that this client had not left Lucknow showed that he had nothing to do. It has been pointed out that the accused had not made any statements but he had always said he had not been present at the murder and he had nothing to do with it. As a revolutionary he was naturally reticent. Ram Pershad was the only witness the accused could call and Ram Pershad was absconding. Counsel then read the petition of appeal written by the accused himself. The Court rose before counsel had finished reading the documents.

COLOMBO, September 11.

Sir William Manning the New Governor arrived to-day.

The Egyptian Cotton.**Promising Crop Condition.**

LONDON, September 9.

CAIRO.—The condition of the cotton crop in Lower Egypt is 99 per cent. and in Upper Egypt 102 per cent of Normal. The damage done by cotton worm is practically nil, while pink and common boll worm attack is only moderate. Crop is promising well.

Official Reports.**Only Artillery Fire.**

London, September 11.—4 P. M.

A French communique says:—There is nothing to report except artillery fire at various points on the Aisne and the Vesle and in Champagne.

Enemy Positions Carried.

London, September 11.

A Belgian communique says:—With a view to enlarging our successes of August 26 and Sept. 9 we attacked on a front of two miles. After a violent struggle enemy positions were carried and maintained, comprising an advance of four hundred metres. Seventy-one prisoners were taken. Our losses were light.

Latest Telegrams.

London, September 12, 4-35 P. M.

A Franco-American attack on the big front in Verdun sector has commenced. The French and Americans are attacking on fronts of twelve miles south and eight miles west of St. Mihiel.

London, September 12.

WASHINGTON.—The Chief of Staff announces that American troops have arrived at Archangel.

London, September 12.

The Italian communique says.—Lively encounters occurred southeastward of Berat.

LONDON, September 12—3-55 P. M.

The French communique says:—North of Ailette we carried out a raid and took prisoners. There was artillery fire in the region of Rheims and Prunoy. Two enemy raids in Champagne and Vosges were repulsed.

Petrograd Burning.**Indiscriminate Massacre.**

LONDON, September 11.

WASHINGTON.—The American Legation in Christiania telegraphs that it is reliably informed that Petrograd is burning in twelve different places and that indiscriminate massacre is proceeding in streets.

London, September 12.

The death is announced of Sir George Reid.

అనగ, అప్పుడు ఈజిప్టులో ప్రతివంటి చాలా బాగున్నది. చీడపురుగుల బాధ లేదని చెప్పవచ్చును.

అనగ:—3-18-న తేదీని బొంబాయి నుండి వంశ బడిన అనగ ఈ నెల 10-న తేదీని లండన్ నగరమున బటు నాదా చేయబడినది.

సామ్రాజ్య శాసనసభ:—దేశక్షేత్ర సేనలో జేరిన వారిలో కొందరు హిందూ దేశముననే గాక విదేశములందు గూడ పోరాడలేనటులును గూర్చి దౌరతనముగా కొక శాసనము నుపసాదించెదరు.

నూలుబట్టల సైన్య లేవన వ్యాపారము:—బర్మాలో లక్షలమీద సైన్య లేవన వ్యాపారము జరుగుచున్నది. వ్యాపారముతో సంబంధములేని వారు గూడ సైన్య లేవనకు దిగి వేలకు వేల గడించుచు స్వచ్ఛందముగా వ్యాపర రంజున గెడలు ప్రతీక వ్రాసినది.

రాజకీయ సంస్కరణములు:—వీరిని గూర్చి ఆలోచించుటకు సామ్రాజ్య శాసనసభ ఆధికార సభ్యుల యువసంఘమునకిది విషయపడినది. ఈ సంఘమునకు గాని పెన్సిల్వ్యానియా రిఫర్మను గాని పశ్చిమ గూర కార్యదర్శి గానంద నంగిరిం నందన గాని కాన్వీ గారు కార్యదర్శిగా నియోజింపబడిరి.

దేశవాద తాలూకా లో నెల వేళ్ళలోని కృష్ణ దేవ రాయల ధర్మపుత్ర భండారాధాపుత్ర ప్రభుత్వ వార్షిక కౌన్సిలము 7 వ తేదీని నారవాటి అంజనేయ చంద్ర గారియాజమాన్యము క్రింద జరిగినది. సభ్యులందు అయ్యంగి వేంకటరమణయ్య గారు భండారాధాపుత్ర ఫిరకముల నుండి యువసభ్యులైరి.

9 వ తేదీని బనాయక చక్రవర్తి నాడు సర్వారావు పేరి శ్రీవిశ్వేశ్వర మహాదేయల్ నాటక సంఘమువారు 2000 ప్రబలకు అన్న వాసమును 150 గ్రుడ్డిమంటివారలకు కన్త్రురాన మను చేసినారు. వీరు యిప్పటికి 10 సంవత్సరములనుండి వారి నాటక ప్రదర్శనములకుల రాబడినామున్ను యీ విధమున ఖర్చు పెట్టుచున్నారు.

స్వామి స్థాన వార్తలు.

జాముబజారు దోపిడి

మూడవ దివిజను పోలీసు స్టేషను సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, ఎం. గోవిందరాజులు నాయకులు గారు భాదీర్ బాడోవా, అబ్దు నాయక్, అజిమోషాద్, పంగవామ్, సభాపతి అనువా రైరురు గడచిన 9-వ తేదీ ఉదయమున బియ్యము కొంగిలించి పట్టుకున్నాము బజారులో ధూళిటియిన నుండిన పోలీసువారికి కఠినమైన గాయములు కలిగించినట్లును కేసు చేసిరి.

గడచిన 9-వ తేదీ సోమవారమున జాముబజారు దోపిడి గాంధ్రలో పై నైడుగురు శేరధులు ఉండిరి. ఆసమయమున మైక్రాఫోన్ ద్వారా బోవుచుండిన సబ్ ఇన్స్పెక్టరు కంఠముల్లాగా రాదోపిడిగూర్చి విని దోపిడిగాంధ్ర మూ కల్లో జొరుగొని ఆకాశమునైగురిపెట్టి తుపాకి పేల్చిరి. పిదప దోపిడిగాంధ్రలో గొందఱిని ఆయన పట్టుకొనిరి కాని పట్టుపడిన వారిలో మందఱి శేరధుడు భాదీర్ బాడోవా పారిపోయెను. కాని పారిపోయిన యానామి సబ్ ఇన్స్పెక్టరు ఎం. గోవిందరాజులు నాయకులు గారితే పట్టుకొని డిశు. నాయకులు గారు కేసు భోగట్టలన్నియు చేసిరి.

9 వ తేదీ ఉదయము నుమాన 9 గంటల సమయపును కరిముల్లాగారు మైక్రాఫోన్ ద్వారా తూర్పుదిక్కున వెళ్లుచుండిరి. కొంతమంది మనుష్యులు తమ కదురుగ పరుగులిడుచు కచ్చుట ఆయన చూచి సమాచార మేమని వారిని ఆయన బోగట్టానెనెరి. జాముబజారు దోపిడి జరుగుచున్నదని వారు బోగట్టానెనెరి. తక్షణమే బైసికిలుదిగి దానిని ఒకరి కొప్పగించి ఇన్స్పెక్టరుగారు జాముబజారుకు వెళ్లిరి. త్రోవలో 149 వ నెంబరు కనిపేటను ఆయన చూచి తమతోగూడ రావలసినదని వానికి ఆజ్ఞాపించిరి. కనిపేట గూడ ఇన్స్పెక్టరుగారితో జాముబజారుకు వెళ్లెను. 40,60 మంది మనుష్యులు జాముబజారు మార్కెట్టుతూర్పు ద్వారమునుండ ప్రవేశించిరి. దోపిడి అనమాట హిందూస్థానీభాషలో నచ్చరింపబడుట ఇన్స్పెక్టరుగారి జెవులబడిన. కనిపేటలో గూడ ఆయనపడచుట ద్వారమునుండ మార్కెట్టు ప్రవేశించిరి. మార్కెట్టులో నెచ్చుట చూచిన కలవరము తప్పదురేమియు కానరాలేదు. కొందరు దుకాణదారులు దుకాణములు మూసికొని పారిపోవుచుండిరి. తమకు తోడ్పడవలసినదని ఇన్స్పెక్టరుగారు కొందఱుకట్టిగవాంధ్రము కోరిక గాని వారా గందరగోళములో తమదుకాణములను కట్టివేయు మాదానిదని వారి సాహాయ్యము కొఱకు బోలేరు. తూర్పునకు నడచి కొందఱొకడుకాణపు తలుపులను విరుగగొట్టుట ఆయన చూచిరి. ఒకడొక పెద్ద కట్టతో దుకాణపుతాళములను మొత్తముండెను. ఇన్స్పెక్టరుగారు పిస్తోలుదిసి ప్రేల్చినది భయపెట్టి 8, 1059-వ హెడ్డుకనిపేటను, 1505-వ కనిపేటను ఇన్స్పెక్టరుగారి సహాయముకొఱకు వారిప్రక్కనే నిల్పుండిరి. దుకాణము పడచివచ్చువారిని పట్టుకొన యత్నించిరి గురిని పట్టుకొనిరి. పట్టుపడినవారిలో 1,2,3, శేరధులుండిరి. బహుశా 1-వ శేరధుడే దుకాణపు తాళములు విరుగగొట్టు చుండెనని ఇన్స్పెక్టరుగారు సాక్ష్యముచెప్పిరి. పిస్తోలుచూచి భయపడిపారిపోయిన వారందఱు తూర్పు గేటువద్ద గ్రోగుపడి ఇంటిపెంతులు దిసి ఇన్స్పెక్టరుగారిమాదను కనిపేటలమీదను విసర ప్రారంభించిరి. పట్టుకొనిపడినవారిలో గూడ 7 వ ఇన్స్పెక్టరుగారును కనిపేటలును మార్కెట్టువిడిచి బోవుచుండగ వారిమాద రాళ్లు పడిన. మార్కెట్టు కానలియుండిన మూక వారిమాదపడి పట్టుపడిన యారుగురిలో ఎగురిని విడిపించుట వారిపోయి ఆనుగురిలో 1-వ శేరధు డొకడై యుండెను. 1-వ శేరధుడు హెడ్డు కనిపేట చేయుకట్టు కొని ఈడ్చుట బోయెను. ఇన్స్పెక్టరుగారు వాని సహాయము కొఱకు బోవునపుడే కనిపేట తలమీదపడిన గాయము నుండి నెత్తురు కప్పుచుండెను. కొద్దిమీద 4 నేలకు తక్కువ కాకుండ జనమండెరి. వారు మార్కెట్టులో ప్రవేశించుటకు యత్నించిరిగాని ఇన్స్పెక్టరుగారు గేటుకడ్డముగ నిలుచుండిరి. హెడ్డుకనిపేట కత్తిరిసికొని సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు దాని మొద్దుపై ప్రతే గేటుకడ్డకు వచ్చినవారిని కొట్టుచుండిరి. మూకలో నిరువురు అంగ్లో ఇండియనులను చూచివారిని సహాయము కొఱకు ఇన్స్పెక్టరుగారు పిలిచిరి. వారును మతియొక హిందువును సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారి సహాయముకొఱకు బోయిరి. హెడ్డుకనిపేట ముక్కు కొక గట్టి రుద్రుబ్బు తగిలెను. వీర సహాయముతో 5 వ శేరధుడు పట్టు

కొని డిశు. ఒకమహాచ్యువీముడు కూడ వారి సహాయమునకు వచ్చెను. సహాయకుల సహాయముతో సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు శేరధుల చేతులను త్రాళ్లతో బంధించిరి. 4 వ శేరధుడు ఇన్స్పెక్టరు ఇంటిమీదనుండి పోలీసువారిమాద ఇంటిపెంతులు రుక్మిణి, సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు పిస్తోలు ప్రేల్చి వానిని భయపెట్టి వాడు క్రిందకు వచ్చినపిదప వానిని పట్టుకొనిరి. ఇంతలో నొక సబ్ ఇన్స్పెక్టరు, ఇరువురు సాద్రెంట్లు, 6 గురు వాలంటియరులు, ఇరువురు బాడోగార్డులు, ఇన్స్పెక్టరు నికోలాసుగార్లు అచ్చటికివచ్చిరి. వీరువచ్చిన వెనుకగూడ రాళ్లవర్షము పడుచు నేయుండెను కొందఱు ఇన్స్పెక్టరు ఇల్లమీదనుండి పెంతుల వర్షము కురిపించుచుండిరి. 1-వ శేరధుడు సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారి వింధరాజులు నాయకులు గారితే బట్టుకొనిపెట్టు పిచ్చుట ఒక అగంటలో సబ్ ఇన్స్పెక్టరు కాలిముల్లాగాను ఇంటికి బోయి పోలీసు కమిషనరుగారికి రిపోర్టు పంపిరి. వెళ్లులు తిన్న హెడ్డు కనిపేట ఆస్పత్రికి బంపబడిన. పిసికూర్ము 18 గంటల నుండియు ఊల్లో గందరగోళము జరుగుచుండెను. ఆహారపదార్థములు ప్రియము చేయబడుటచే నీ గందరగోళము కలిగినదని తెలియరచ్చుచున్నది. గందరగోళములకు బూర్వమే వీటిలో గట్టాలు నేనవించెను. తియ్యము పెంతులకు ఆహారపదార్థములతో నైరదైవ పారిపోవుట సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు స్వయముగ చూడలేదు. మాడికృష్ణపెట్టిఅనువాని దుకాణము దోచుకొనబడుటకు యత్నములు గావించబడిన.

తానేదో కొనుటకు బజారుకుబోయినట్లును తానకూడ మూకలో నుండుటలన తన్ను సబ్ ఇన్స్పెక్టరుగారు పట్టుకొనినట్లును 4-వ శేరధుడు చెప్పెను.

తాను 9-వ తేదీ ఉదయము 10 గంటలకు 1059-వ హెడ్డుకనిపేటను చూచినట్లును కట్టదెబ్బలన తలపగిలిట్లును రాయపేట ఆస్పత్రి ఆసిస్టాంటు సర్జను మాసిలామణిగారు సాక్ష్యముచెప్పిరి.

తాను జాముబజారులో బియ్యపుత్రక్రము చేయుచు న్నట్లును 9 వ తేదీ ఉదయము తాను తన దుకాణములో గూర్చుండినట్లును, 9 గంటల వేళప్పును చాలచుండివచ్చి తన దుకాణమును దోచుకొనుటకు ప్రారంభించినట్లును, 1, 2, 3 వ శేరధులు దోపిడిగాంధ్రలో నుండినట్లును పోలీసువారు ఉంచనియెడల తన ప్రాణములను ఇరర దుకాణదారుల ప్రాణములను తీసివేయబడియుండు ననియు, తన దుకాణములో ముగ్గురు దోపిడిగాంధ్రు పట్టుకడి రినియు బియ్యము చల్లివేయబడినట్లును మాడికృష్ణు పెట్టి సాక్ష్యము చెప్పెను.

ఈ సమయమున కొర్పువారు ఫలాహారమునకు వెళ్లిరి.

చిన్న కిమిడి అపీలు.

చిన్న కిమిడి అఖరు జమీందారు వితంతువుచే దాను బెంచుకొనిపడినట్లును తనభార్య బెంచుకొనమ్మ నని నైజమిందారు వీలువ్రాసి చనిపోయినట్లును కాబట్టి ఆజమీందారితనకు చెందవలసినయు వెదకిమిడి జమీందారు కుమారుడు గంజాము జిల్లా కోర్టులో దావాచేసెను నంతయు. అంతమైనప్పుడు దత్తప్రభుత్వగూడ తనియెడల వారసత్వవా జమీందారి తనకు చెందవలె నని చిన్నకిమిడి జమీందారు దాయాది క్రొలివాదము జరిగించెను.

వీలు సరియైనదియు కాని అది రిజిస్టరీ కాబడనందున న్యాయసమృత్తమైనది కాదనియు జిల్లాజడ్జిగారు భావించి దావా కొట్టివేసిరి.

జడ్జిగారి తీర్మానముమీద హైకోర్టులో అపీలు చేయు బడిన. వీలుసరియైనది కాదనుటలో న్యాయమూర్తులు భేదాభిప్రాయములు పడిరి. న్యాయమూర్తి శేషగిరిఅయ్యరు గారు వీలుసరియైనదే యనిరి. ప్రధానన్యాయమూర్తులు వీలు సరియైనది కాదనియు వొంగవీలుయు భావించిరి, కాని-ఆదిన్యాయ సమృత్తమైనది కాకపోవుటచే దావాపోవలసినదే యని వారు తీర్మానించిరి.

ఇంకొక సంగతి విచారించబడిన. వితంతువుకు దత్తక స్వీకారమునకే ముగిసిన ముగ్గుయెడల బెంచుకొనని అపీలు ప్రతివాదికి అవతంతువు ఖరారునామా ఇచ్చుట చెల్లదగినది కాదు. అది లోకరివాజాపాదు పద్ధతికిని న్యతిరేకముగనుండును. ఈదకు అపీలు కొట్టివేయబడిన.

తనాలు నోటీసు:—ఈ నెల 16-వ తేదీ సోమవారమునాడు బక్రముపండుగకు తివాళాఫీసులు మూసివేయబడును. ఆదివారములోపని యేవిధమున జరుగునె అవిధముగనే ఆనాడుకూడ తివాళాఫీసులో పనులు జరుగును.

స్థానిక వార్తలు

ద.శ్రీ.రాధాంధియా బ్రహ్మసమాజము:—ఈనెల 15-వ తేదీ యాదివారము సాయంకాలము 8 గంటలకు సమాజ మందిరములో (67 అడ్డాపిళ్ళవీధి) ఇ. నుబ్బులకృష్ణయ్యగారు ప్రార్థన సలిపి “భగవద్భజనపరాయణుడైన వాని శీవరము” అను విషయము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

మార్పు:—చెన్నపురి ఆహార పదార్థముల సంఘాధికారికారి ఆఫీసు మాంటుకోర్డుగందలి చదురాను బ్యాంకు నూతనభవనములకు మార్చబడినది. ఈనెల 16-వతేదీనుండి నైయధికారులకు బంపబడు ఉత్తరములు: మున్నగు వాటిపై మాంటుకోర్డు చెన్నపురి, అని వ్రాయబడవలెను. తెలిపోను నెంబరు 884.

విల్లివాకిము స్టేషనుమాస్టరు:—విశేషకు లోకరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—జనరంజకులగు విల్లివాకిం స్టేషనుమాస్టరు ఒక్కటి కృష్ణస్వామయ్యగారిని ఛాంపియన్ లీఫస్ స్టేషనుకు బదలాయించిండుకు జరులు మిగులించితిల్లిరి. నూతన స్థానము. వారి శరీరమునకు అనుకూలము కాదనియు వారి బదలాయంపు రద్దుచేయవలయు వారు ప్రార్థించిరి. వారి బదలాయంపు రద్దుచేసి కృష్ణస్వామయ్యగారిని తెల్లకు తనికీచే నుటకు బ్రావెలింగ ఆడిటుగా నియమింపబడిరిని వివరము మిగుల సంతసించుచున్నాము.

కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటుగారికి ప్రకటనము:—గత ఆగష్టు నెల 20-వ తేదీన జరిగినకార్పొరేషను జనరలమీటింగువారిచే తీర్మానింపబడిన తీర్మానము ప్రకారము ఈ నెల 11-వ తేదీ బుధవారమునాడు వీధల ఉపయోగార్థము ఆహారపదార్థముల డిపో యొకటి తెరవబడినది 8-వ దివిజను కమిషనరు స్థలాగురుస్వామి పెట్టిగారు వైడిపోటు కలయు ఏర్పాటులను చేయుచున్నారు. పచ్చిబియ్యము, ఉప్పుడుబియ్యము, మిరపకాయలు, చింతపండు వైడిపోలో దొరకును. నేటి నుండియు ఉప్పు, కిరసనాయలు కూడ డిపోలో విక్రయింపబడుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి.

కాంగ్రెసు సమితి సంస్కరణము:—ఈనెల 14 వ-తేదీ శనివారము సాయంకాలము 8 గంటలకు ఘోషణ హాలులో వైసంస్కరణముల గూర్చి చర్చించుటకు ఒకసభ జరుగును. డాక్టరు నుబ్బులయ్యగారు అగ్రాసనాధి పత్యము వహించురు. గౌ. యాదాద్ హుస్సేన్, సి. పి. రామ స్వామిఅయ్యరు, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగార్, టి. వి. వెంకటరామ అయ్యరు, జి. ఏ. నటేశ్, చింతెంటుగూర్లు ఉపన్యసించెదరు.

దివాన్ బహద్దూర్ ఎల్. ఏ. గోవింద రాఘవయ్యు ఎల్. గురుస్వామి పెట్టి చక్రరై పెట్టి, మాలనా అడదన్ నుభాన్, టి. వి. ముత్తుకృష్ణయ్యరు గారు కూడ ఆహ్వానింపబడిరి.

కీర్తిశేషులగు రావుసాహేబు గంటి-వేంకట రామయ్య పంతులుగారు:— రావుసాహేబు గంటి వేంకటరామయ్య బి. ఏ. బి. ఎల్, పంతులుగారి అకాలమరణమునకు మిక్కిలి వగచుచున్నాము. విశాఖరము దావాలో వాదించుటకు పంతులుగారు గతవారములో కాకినాడకు వెళ్లిరి. గత శుక్రవారమునాడు కోర్టులో కేసుకు సంబంధించినవాదము క్రమముగ జరిగించి ఆరాతియె చెన్నపురికి బయలుదేరి. రాత్రియెల్లో పంతులవారికి “బొంబయి ఇన్స్ట్రు ఇంజా” జ్వరము తగిలింది. గత ఆదివార నువయును ఊపిరితిత్తులకు అపాయము కలిగినది. భగ్య పంతుల ని చెప్పి దగినవైద్యులను నియమించినను పంతులు గారు గతదినము పథ్యాన్నాను కీర్తిశేషులైరి. వీరు 6, 6 సంవత్సరములనుండి చెన్నపురిలో నివసించుచు చెన్నపురి ప్రధానన్యాయస్థానములో న్యాయవాదులుగ నుండిరి. అంతకు బూర్వము రాజుహపేంద్రవరము జిల్లాకోర్టు న్యాయవాదులుగ పంతులుగారు పనిచేయుచుండిరి. వీరు కొంతకాలము వైసంగరపు మ్యూనిసిపల్ కలెక్టరునుగ నుండిరి. అచ్చటనే వీరు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగనుండి గావించిన కార్యములకు గృతజ్ఞతాపూర్వకముగ దొరతనమువారు పంతులుగారికి “రావు సాహేబు” బిరుదము సొనగి గారవించిరి.

ఆఫ్రికాయందు
జర్మను దౌర్జన్యములు

లండను, సెప్టెంబరు 11:— నైరృతి ఆఫ్రికా యందు పరిపాలనాధికారమును ఎద్యుండు బార్జను గారు జర్మను అధిపతీ పరిపాలనాపద్ధతులను గూర్చి ఇదివఱ కన్నకు తెలిసి యుండని యపూర్వవిచిత్రములను ప్రకటించిరి. ప్రకటనమునందు ఆఫ్రికా దేశములను కల్లునాటివారిని జర్మనులు పరిపాలించుచున్నట్లు స్థిరపఱప బడినది. అందు నిదర్శనములలోగూడ జర్మను దౌర్జన్యములును, హత్యలును, మూర్ఖతలును, లోభదులును నిరూపింపబడియున్నవి. నిదర్శనములన్నియు విండహాట్ అను పురమునందు జర్మను అధికారుల ప్రకటనములనుండి తెలిసినవి. వానివై దేశీయప్రముఖుల నుండియు విషయజ్ఞానము గలిగిన యూరప్షియనులనుండియు 1884 నుండి 1905 వఱకు జర్మను గవర్నరుగ నుండిన తెట్జ్ను అనునతని లేఖనములనుండియు సాదారణములగు డాక్టరు పాలు రాబర్టు డాక్టరు కాలర్డెల్ మున్నగు జర్మను ప్రముఖులనుండియు తెలిసినవి. యుద్ధమునకుపూర్వము ఆఫ్రికానుప్రజలకు చూపబడుచుండిన సాదారణ వసులను జర్మనీ మహాధిపతీవేళబలముగ నుండ గలగు ను డాక్టరుపోల్స్ ఇటీవల ప్రకటించిన ప్రకటనమున కీంపార్టు ప్రత్యుత్తరముగ నుండిగలగును. ఈ సందర్భమున బార్జను గారు యీ క్రిందివాక్యములు బాగుగానున్నవి: “వెచ్చటి ఆఫ్రికా దేశీయులు లాము మఱల జర్మనీపాలిట చేయబడు భావముగకు ప్రబలవిధద్ధముగ నున్నారు. ఇటీవల జరుపబడుటకు అంగ్లదేశ శక్తిమేలైన నూతన శత్రుయో మహాభయసంక్షోభములు గలగును.” నైరృతి ఆఫ్రికాయందు జర్మనుపాలనమున మొదటి 25 సం॥ ములలోను జర్మనీయుల అసహనకమును, ప్రజలయెడ దౌర్జన్యమును, క్రొవ్యమును, దోపిడీలను, వ్యక్తచురుదుండె ననియు దీనికి ఫలముగ హెరిరో, హెరెక్టోట్ అదిగుబాటులు గలిగెననియు బార్జను గారిపోర్టు తెలుపుచున్నది. మొదటి 17 సం॥ లందును ప్రజలను బాలించుటకు శాసనము నడి లేదు. తరువాతి శాసనముననుదించి యొసగిన సంరక్షణమైనను సాహర్జుమై దయాపూరితముగ నుండక దేశీయులను బాలి వారినిగ నుపయోగించుకొనుటకే వినియోగింపబడెను. “జర్మనులు మొదటచచ్చినప్పుడు ప్రథమమున దేశీయప్రభులతో సఖ్యముచేసికొని రెనియు, ఈసఖ్యప్రభులు క్రమమున చిత్తు కాగి రిహసయ్యెననియు తరువాత దేశీయులయొద్దనుండి మంచి భూమిని జర్మనులు లాగుకొనిరినియు జర్మనువర్తకులను, జర్మనునివాసకులను దేశీయుల ధన మన దగు పశువులను తీసికొని పోవుచుండిన యుపేక్షకు విశేషముగ పశువులను దేశీయులు గలిగియుండ గూడకట్లు శాసనములు గావింపబడెననియు, ఇందుములమున దేశీయులు ఊహించగినంత స్వల్పనేతనము లకు కూలినాటి చెసికొనవలసివచ్చె ననియు అనేకపర్యాయములు వేలనమలే యాయబడకుండెననియు, దేశీయులు బానిసలవలె చూడబడుచుండిరనియు, దేశీయులశ్రీలను జర్మనులు నిరంతరమును దురాదరణచేయుచు నిర్బంధించి వ్యభిచరింప చేయుచుండిరనియు” బార్జను గారు తెలుపుచున్నారు. దేశీయులను తిరుగబడజేయు సందర్భములను కొన్ని గలవు. ఈతిరుగ బాటు మహాన్యాయమువలనన, దౌర్జన్య వలనన, తిరుగుబాటు నందుచేరిన బాటులను నిర్మూలము చేయుటవలనన అణచుచుండిరి. హెరిరోజాతివారిజనసంఖ్య 18 వేలనుండి 15100 వంకలగుండునైను. హెరెక్టోట్ 20 వేల వండిననుండి 9800 నుండిచిరి. బెర్నాడూరాలు 80 వేలనుండి 12800 నుండియైరి. ఇట్లు హెరిరో జాతిలో నూటికి 80 నుండి మృత మొన్నబడిరి. హెరెక్టోట్లో గగమునుండికంటె అధికముగ కడలేర్పబడిరి. బెర్నాడూరాలుగలియు నంతేయయ్యెను. కొంచెము ప్రజావత్తుముగా నుండిన తెట్జ్ను గగర్నరుగ బదులు ప్రఖ్యాతిగల బ్రోథా (తూర్పు ఆఫ్రికా గవర్నరు) ను గలగు మించుటవననే యిట్టి ఘనకార్యము జరిగెను. బ్రోథా తూర్పు ఆఫ్రికాలో నన్నపుడు ఒక అరబ్బీ తిరుగుబాటును సంపూర్ణహత్యలన అంత మొందించి విఖ్యాతుడయ్యెను. బ్రోథావచ్చిన తిరుగుమే హెరిరో జాతివారంగ అణచు వాత మొన్నబడవలె ననియు, హెరిరో పురుషును గాని శ్రీగాని, బిడ్డగాని, పసిపిల్లగాని కనికరింపబడగూడదనియు ఒకయుత్తరువును సాదరు చేసెను. కైడిలగా నెన్నరిన కల్లు కొకవర్షం అందఱిలో హతమొనర్పవలెననన అతని ముఖ్య విధానము. ఈయ ప్రత్యుత్తర సంపూర్ణముగా ననుకరింపబడెను. బ్రోథా యొద్ద నివసితకు దేశీయుడగు సేవకుడు (గుడ్డనుల గారువాడు) ఉండెను. గవర్నరుగారి సేవకుని ఒక హెరిరో

శ్రీని చంపవలసివని ఆజ్ఞాపించెను. సేవకుడు విచారముతో నిరాకరించెను. గవర్నరుగారు స్వయముగా తుపాకీ పుచ్చుకొని అతనివైపునకు దిప్పిరటంకద్యోగులలో నైనుకులను చుట్టుముూ గియుండిరి కాని హెరిరోలో నెక్కడును శ్రీపత్తుమున పలుకలేదట. ఇంకొకపర్యాయము 9 మాసముల వయస్సుగలిగిన ఒక పసిబిడ్డతో జర్మనులు బాలువాడిరట. దీనితో విసుగుమొంది తుపాకులను నిలువబెట్టి దానివై బిడ్డ నుంచి నవ్వుకొనుచుండిరట. ఈ రిపోర్టునందు సాక్ష్యము నిచ్చిన యొకడు బ్రోథా యొద్ద రెండు సంవత్సరములుండెను. బ్రోథా యొక్కను కైడిలను దళుదలచి యెరుగడట. తిరుగుబాటు జరిగిన వెళకును బ్రతికేవారి గలియు నింతేయయ్యెను. 1912 వ సం॥ లందు గవర్నరు సీట్టు అను నతడు మేజిస్ట్రేటుకు రహస్యముగ నిచ్చిన ఉత్తరువులనకల్లు రిపోర్టునందు ప్రకటించబడియున్నది. ఇందు దేశీయులను వ్యాపించుచున్న శ్రీవ భావమును గూర్చి తెలుపబడియుండెను. ఇందుకంటెయు కారణము యూరపియనులు దేశీయుల వై మహాగుండుచుండిన అధికాన్యాయపు వర్తనమే. పోలిసు ఉద్యోగులైనవ కొన్ని సందర్భములందు అట్టిదోహములను గావించి యుండిరి. కాని న్యాయస్థానములందు అనేకములు అసమర్థులు రీతిని విడిపింపబడకుండెను. ప్రజలయందు వ్యాపించుచుండిన రాక్షసపరిపాలనభావమునుగూర్చి బార్జను గారు కొన్ని వాస్తవములను సాక్ష్యములను ప్రకటించిరి. క్రొవ్యము నకును, అన్యాయమునకును, రాక్షసత్వమునకును నిదర్శనము లింక నెచ్చియో ఆటాంము గా గలవనియు, దురాదరణ, నీతినిహిత్యము మున్నగువాని నిదర్శనములును ఇందలి సాక్ష్యప్రభులందు గలవనియు, అవిప్రకటించుట కన్నములనియు బార్జను గారు తెలుపుచున్నారు. రిపోర్టునందు రెండవభాగమున న్యాయశాసనమునందు దేశీయులనీతిని గూర్చి చెప్పబడియున్నది. దేశీయులవై నిర్ణయింపబడిన నేరవిచారణాధికారమునందు న్యాయవిధ్యులగు సలహాదారులును చేర్పబడియున్నవి. దేశీయులకు సాధారణ న్యాయస్థానములందు విచారించుటలేదు. పోలీసు ఉద్యోగములను చేయుచు తమ అధికారములను దిగువతరగతి ఉద్యోగులకును ఇచ్చుచుండిరి అధికారులవలన విచారించింపుచుందురు. గొలుసులలో నింధించుటయు కట్టలలో గొట్టుటయు గొప్ప నేరములకేగాక లొంగునట్లు చేయుటకుగూడ నుపయోగింపబడుచుండెను. సేవకుల అధిపతి రెచ్చిన అభియోగములందు గాని అధిపతిలా చేవారులకుగలగు నేరములందుగాని న్యాయశాసనము కనుక అక్రమముగనుండి క్రమముగా ఉపయోగింపబడకుండెను. జ్యుజ్కోర్టుల రికార్డులనుండి దేశీయులసాక్ష్య మేమత్రము లక్షించబడకుండెననియు వారుప్రమాణముమీద వాజ్మూలముల నిచ్చుటకును అంగీకరింపబడకుండెననియు తెలియుచున్నది. ఇట్లు దేశీయులుభయభ్రాంతులైయుండునట్లు చేయబడుచుండిరి. అన్యాయములనుండి తొలగుటకుపాయాంశమేమియులేకుండెను. పోలీసువారికి కంప్లెయింటు చేయుటకు వారికి ధైర్యముచాలకుండెను. దేశీయులవై జర్మనులు సర్వీస నేరములు అణచివేయుబడియెను లేకకోర్టులచేత మోసింపబడియెనునందుండెను. రెట్టి నెంటు వెళలా గారివిచర్య జర్మనుల అధికతరవాగరికనును గూర్చి తెల్పబడినది. వెనులా గారు ఒక దేశీయుడును, ఒక శ్రీయును దొంగరికము చేసినందునకు నైనవిధానవిచారణజరిగించి తానేకోర్టు కధిపతిగనుండి తానేసాక్ష్యము నిచ్చి దేశీయులవై నేరారోపణముచేసి కాల్చివేయించెను. ముద్దయులు విచారణసమయమున కోర్టున నుండలేదు. వారు లేనప్పుడు ఈ తీర్పుచెప్పుడెను తరువాతి రెట్టి నెంటు వెనులాను బ్రిటిషువారుకట్టుకొని హత్య నేరము క్రింద విచారించిరి. హెరెక్టోట్లో కామరు అను నతడు కొందలు దేశీయశ్రీలను కొట్టి అందు ఇద్దరికి మరణము గలిగించెనట. అతనిని విచారించి కోర్టున రరసికి 4 మాసములపైరును 185 పాసుల జరిమానాను విధించిరి. దేశీయులను ఉరిదీయుటను గూర్చి యొక కొట్టుకు గూర్చియు ఛాయాపటములు రిపోర్టునందు వీరు బడనవి. 200 సం॥ ముల క్రిందట అమానుషము లైనవని అనుకొనబగిన విధానమునకు ఉరితీయుట జరుగుచుండెను. సేగళ్లు అను వెట్జెంవై నిలువబెట్టి తరువాత తలకు బంధించుచుండిరట. తరువాత వెట్జెం అను నేర్మి నేయుదురట. ఉరితీయుట దేశీయులకు సంబంధించిన పరిపాలనా విధానము 1912 వ సం॥ జర్మను వైస్రెలిట్జ్ గారుచుండు నేరస్థులకు నుగురిలో ప్రతి మువ్వయును కట్టలతో మోదబడుచుండిరి. ఈ మోదటలైనను అతిభయంకరముగ చేయు పరణము నైను గొప్పగాయము నైనను గలకదేశీయులను ఒక్కపర్యాయము 50 దెబ్బలు గూడ కొట్టుచుండిరట.

కలకత్తాలో దోపిడి
కలకత్తాలో 10 వ తేదీన జరిగిన కలకత్తాలో 70 మంది హిందువులను వైద్యకళాశాలలోని వైద్యకాలకును 29 గురిని మేరూ వైద్యకాలకును 18 గురిని కాంబెలు వైద్యకాలకును చంపిరి. వీరిలో చాలమంది మార్వాడీలు. ఒకపాశ్చాత్యుడు జనపవార వ్యాపారముచేయు నతడు సర్కులరు రోడ్డుమీదుగా మోటారుబండిలో పోవుచుండగా నతనిని కొట్టిరి. అతనినిగూడ వైద్యకళాశాలకంపిరి. 21 దుకాణములను దోచుకొనిరి. 400 మందిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. 11-వ తేదీన గొప్పపర్వము మరణింపందున దోపిడి గాంగ్రు వెలికిరాజులక పోవుటచే తొందరతగినది. 12-వ తేదీన గూడ కాంతముగనే యుండెను. సైంపలు విధితక తుపాకులను గాల్చుకలసి వచ్చినది. అదియే కాంతిని కలిగించుటకు కారణమైనది. 11-వ తేదీన అక్కడక్కడ ఒంటరి పాటుగా చిక్కిన తురకలను మాగ్నాడీలను మాత్రమే కొట్టిరి. కొంతమంది ఘరానామనుష్యులగు మహమ్మదీయులు మహారాజు కెల్లిరి. బక్రీను ముగియు పరకును వారణాసి యందుగని తెలియుచున్నది. 11 వ తేదీని పోలీసువారుతుంటురులనందరిని పట్టుకొనిరి. 60 మందిపట్టుబడిరి. మంగళవాగము నాడు పట్టుబడినవారిలో 48 మందిని విచారణకు పంపిరి 400 మందినాడ కేసుచేయబడెను. లిండ్సేగారిని ప్రత్యేకముగా నీచారణకు నియమించి రిని తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయులసభ జరుగగూడదని దొరతనమువారు ప్రకటించిన పిమ్మట సభ జరిపితేరెదమని కొందరు మహమ్మదీయులు పట్టుబట్టిరి. అసంగతిపోలీసు కమిషనుకును తెలియగానే జననూరు ప్రతీక సహాయ సంపాదనదగు మహమ్మదు ప్రజలూరు రహమాను, రేహాబుషుత్రికా సంపాదకు డగు రబీజ్ క్రాల్స్ అబ్దుర మాజ్జుగార్లు 4-9-18-వ తేదీ మొదలు ఒకసంవత్సరము వరకును కలకత్తాలో గాని షేటలలోగాని యువస్వసింప గూడదని కమిషనుగారి ఉత్తరువుచే నెను. ఉత్తర హిందూస్థానము నుండి వచ్చిన ఉలామా ప్రతినిధులు 24 గంటలలో కలకత్తాను విడిచి వంగరాష్ట్రమును గూడ వదిలిపోవలెనని మరియొక యుత్తరువు చేయబడెను. 11-వ తేదీ సుధ్యాస్తాను విద్యాసంపన్నులగు కొందరు మహమ్మదీయ యువకులును చాలమంది మహమ్మదీయులును సభ చేయుటకు హాటెపిథిలో చేరిరి. అట్లు సభ చేయగూడదని మహమ్మదీయ నాయకులు చెప్పి వారిని పంపివేసిరి. పోలీసు వారు గూడ నచట కాంతి స్థాపనకు వచ్చియుండిరి.
నాలుగు అంతస్తుల మేడమీదనుండి క్రిందకు దొర్లుట:— కలకత్తాలో హరిజనరోడ్డులో 160-వ సెంటు భగవతు నాల్లయంతస్తులో బాబూ గోవర్ధనదాసు అను సెక్ మార్వాడీ నికసింపుచుండెను. గతశుక్రవార మరడు బండిలోగూర్చుండి పికారుబోవుటకు సిద్ధుగనుండినపు దొకవెద్దప్పని వాని చెవులబడెను. అదియేదో చూచుటకు వెళ్లునప్పటికి తనకుమారుడె వాకిటిలో రక్తముతోనిండి తెలియతప్పి పడియుండెను. అబాబుడు కొంతమంది బాబురతోగూడ మేడ వరండాలో అనుకొనుచు ఒళ్లు ముందుకుతూగి క్రింపబడెను. ఆస్పత్రిలో బాబుడు మరణించెను.
ఒక శ్రీగూర్చి వివాదము కలుగుట:— సంత్రగంచిశ్రీమ నులో పనిచేయుచుండిన మంగలహీర్ అనువానికిని పురాక మాలిఅను వానికిని ఇదివఱకు కొంత కాలమునుండి ఒక శ్రీగూర్చి మనఃస్పర్ధలు కలిగెను. వారము దినముల క్రితము వారిరువురు కలసికొని మంగలహీర్ గూరమునకు బోయిరి. కొంతసేపటికి ఇరుగుపొరుగువారు మనిషి మూలుగునిని మంగలహీరు ఇంటిలోపలికి వెళ్లిచూచిరి. ఒంటినిండగాయములతో రక్తములో బొర్లుచుండిన హీరునుచూచి నిన్నిట్లు ఎవరబోడిచి రిని అనుగగ అతడు పురాకమాలి అను శేరోక కానితమువై వానిని ప్రాణము విడిచెను.
ఇంజనీరింగు శాఖ:— ఈశాఖలో కట్టడముల, రోడ్డుల వ్యవహారమును లోకముబోర్డులవలెను చేయుటకు గూర్చి ఇండియా దొరతనమువారు రాష్ట్రీయ దొరతనములకు ప్రాసిరి. మొదట నీటిసాగుదలకాభ విడదీయబడును. అపుడుచివు ఇంజనీరులలో మూర్ఖుండెను. ఒకనీనిగురు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు ప్రతిడినిజనుకు ఇన్స్పెక్టరుగను (కొన్ని జిల్లా లొకడినిజనుకును.) ప్రతిజిల్లాకును ఒక ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరును అసిస్టెంటు ఇంజనీరు నుందురు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I
పురుషార్థములు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకమునకు :

అయ్యో, బెజవాడనుండి ప్రస్తుతము చెన్నపురికి దయ చేసియున్న బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రి సోమయాజులుగారు మైలాపూరులో "పురుషార్థములను" గూర్చి రెండు సవ్యాసముల నింతవరకు నివ్వియుండిరి. ఉపన్యాసము లీయబడునని వార్తాపత్రికలలో ప్రకటించబడనందున వినుటకు కొలదిజనలే కన్పించునను వారిలో పెక్కు ప్రముఖులు ఒండిరి. మైలాపూరులో సంస్కృతకళాశాలా విద్యార్థులు లగు బ్రహ్మశ్రీ వెంకటసుబ్బాశాస్త్రిల వారు, శ్రీనివాసాశ్రమిల వారు, కన్యాశక్తుల అగ్రహారములో ఉపన్యాసము లిచ్చు ప్రసిద్ధులయిన అగ్రహారముల వారును గాక మహారాజ రాజశ్రీ టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యర్, పంచాంగశ్రీ అయ్యర్, పేరి నారాయణమూర్తి పంతులు, వేమవరపు రామనాథులకులు, ఇత్యాదిమును సభల నలంకరించిరి. శాస్త్రులవారి ఉపన్యాసములు రెండును మిక్కిలి ఆహ్లాదకరములుగను ఉత్సాహకరములుగను ఉండినవి. వారి బోధకతాశక్తియును గూఢ విషయములను అత్యంత సులభముగ జనసామాన్యులకు కూడ తెలియునట్లు వివరించు సామర్థ్యమును విన్నవారందరికి నాశ్చర్యము కల్గజేసెను. మైలాపూరులో వారు ప్రవేశించినది సంస్కృతభాషలో నైనను వారికి ఆంధ్రభాషలోను, అజనభాషలోను కూడ ఉపన్యసింపగల సామర్థ్యము కలదు. వారి యాంధ్రోపన్యాసములు మిగుల బ్రావ్యములుగను రమణీయముగను ఉండు నని నైజాంరాష్ట్రములోను ఆంధ్ర మండలములలోను అందఱకు దెలిసినవిషయమే. వేదాంతశాస్త్ర విశారదులను ఇట్టి యపూర్వప్రజ్ఞగల వక్తలును అగు శ్రీరామకృష్ణ శాస్త్రి సోమయాజులుగారు చెన్నపురికి దయచేసిపుడు ఇక్కడి యాంధ్రులందఱు ఉపన్యాసము లిచ్చుటకు తగిన యవకాశములు వారికి కలుగజేసి వారి హితోపదేశమును ఆలకించి వారిని తగునట్లు గౌరవించుట విధివ్యక్తమని విషయపూర్వముగ మనవిజేసికొనుచున్నాడను.

మైలాపూరు, పురాణం నాగభూషణం.

II
గిరిరావుగారి మరణము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకమునకు :

అయ్యో, రాయచోటి గిరిరావు గారు కాంగ్రెసునుండి తిరిగి వచ్చుచు హాగ్రిలో 8-వ తేదీ మధ్యాహ్నము కాలధర్మము నొంది రని తెలుపుట కంతయు విచారించుచున్నాము. వారి మరణవార్త వినినప్పటినుండియు వారి ముదునలి తల్లియు, బుటుంబయును, బంధుమిత్రులును జాతీయ కళాకాల విద్యార్థులును వారు వీరిననేల మదనపల్లె పురవాస్తవ్యులందఱును విచార సాగరమున మునిగియుండిరి. వారి మరణము చిత్తూరు మండలమునకే గాక ఆంధ్రదేశమున కంతకును తీరని నష్టమునట కంతమాత్రము సందియము లేదు. వారు 1865-వ సం॥ రమున జన్మించి పట్ట పరీక్ష యందు కృతార్థులై మదనపల్లెలో నొక యున్నత పాఠశాలను స్థాపించి కొంతకాలమువరకు నెలకు రు 25 లు చొ॥ వ కొద్ది వేతనము దీసికొనుచును కొంతకాలము శీతము లేకుండ గను పనిచేసి యభివృద్ధిలోనికి దెచ్చి యాయున్నత పాఠశాలను 1913 లో లక్ష రూపాయలవైగ విలువల వసతి భవనములతోడను 600 విద్యార్థులతోడను దివ్యజ్ఞాన సమాజపు పరిపాలనకు వదలిరి. వారిచే నడుపబడి యభివృద్ధిలోనికి చేబడిన పాఠశాల జాతీయ కళాశాలగ మార్చబడినపుడు వారు పొందిన యానందమునకు మేర లేదు. దివ్యజ్ఞానసమాజమునకు వదలిపెట్టిన గూడ జాతీయకళాశాలను తమ స్వగృహమువలెను, విద్యార్థులను తమబిడ్డలవలెను జూచుచు రాత్రియనక పగలనక దానియభివృద్ధికి పనిచేయుచుండిరి. కళాశాలకు తన జీవితమునంతను ధారవోసిన స్వాగత్యాగి. తనకుగల సర్వమును ఒసంగిన మహాదాత. క్రితకేపురాలైన తనసతీతిలకపు కంఠాధరములను కళాశాలకు కానుకగ నప్పించిన మహాభక్తుడు. మదనపల్లె చుట్టుప్రక్కలవారిచే స్థాపించబడిన రాత్రి పాఠశాలలకు, పంచమపాఠశాలలకు, భజనమందిరములకు సమాజములు అనేకములు గలవు. తీరికకలిగినపుడెల్ల పంచమపల్లెలకును

కారాగారములకునుబోయి వారికి భక్షినిగూర్చియు ఆరోగ్యమునుగూర్చియు సహచారములనుగూర్చియు సంఘభావనను గూర్చియు బోధించుచుండెడివారు. వీరి అవసానకాలమువరకు నిత్య జాతుల యభివృద్ధిని గూర్చియు, జేశస్థితినిగూర్చియు తలపోయుచుండెడివారు. వీరు జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగ నున్నపుడు ప్రజా సురంజకముగ పనిచేసియుండిరి. ఈ ప్రాంతముల రాజకీయమత సాంఘిక విద్యాభివృద్ధి కంతకు గిరిరావు గారు ముఖ్యులనుటకు సందియములేదు. వారికిగల మేధాశక్తికి భవాగ్రేయ యున్నచో లక్షలు గడించియుండెడివారు. వీరికి బాంబికమును మాటలేదు. వారి ముఖనికాసము వారి పరిపూర్ణత్వమును తెల్లడించును. ఇట్టి దేశసేవకుని, కార్యశూరుని, స్వాగత్యాగిని, కాంతికిరణిని, నిగర్వమాదామణుని యాత్మకు పరమాత్మకాంతి నొసంగునుగాక! దుఃఖసాగరమున మునిగియున్నవారి కుటుంబమునకుమాసానధూతని యిందుమూలముగ వెలుపుచున్నాము. 10-వ తేదీని మధ్యాహ్నము 8-గంటలకు దివ్యజ్ఞాన సమాజమందిరమునకు 5-80 గంటలకు క్లబ్బునందును 6 గంటలకు నెనులి పట్టాభిరామారావు గారి యధ్యక్షత క్రింద శ్రీ కృష్ణ విద్యాలయమందిరమున పౌరసభయు 6-80 గంటల స్వరాజ్యసంఘ మందిరము నందును గిరిరావు గారి మరణమును గూర్చి విలపించుచు సభలు గావించిరి. వారివై గల గౌరవాధ్యక్షులు జాతీయకళాశాల 10-వ తేదీ మంగళవారము నాడు మాయబడిరి. మదనపల్లె నెవ్వెంబరు 10. శృంగారశ్రీ సోపారావు.


సర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) 586


గుఱ్ఱముతో రచ్చువారు సంతోషముతో పోవుచును
బుజుములేకని దుఃఖపుచేయువారలకు రు 100 ఇవ్వగా

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండ కలసిన యభ్యోగవధము. ఆంధ్ర, గుజరాత, బీహార్, బెంగాలు, మద్రాసు, మహారాష్ట్ర, ఉత్తరప్రదేశ్, పంజాబ్, సింధు, బీచ్, గాంధీవడియున్నది. ఎన్ని దినములు విచించినను మందు గుణముమూలము లేకునకు మాత్రమే కాక ఎలక, కుక్క, సాము, జిడ్డి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుభయోగింపును. నెలపాకట్ 1-కి 0.8.0 పోస్తేజి 0.8-0. 1 డజన్ పాకట్ల నెల రూ 5.0-0. పోస్తేజి నేకు. ఒకసారి 2 ప్యాకట్లు తప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వ. కర్రకులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్. వియ్యలకును తిరునామము: భ న ల డ్వి కం వె న, శంకరాచార్య శాస్త్రి పిల్లి, సోమారు చేట పోస్తే, మదరాసు.

కొరిడాంబ: ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము. సంధురాచార సంస్కరణమునకు పూర్వ మిందగుకావచ్చునది. అందరు జరివిడికలయును నెల 0.4-0.0 పోస్తేజి నేకు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశ్యపులయము, 7 తంబుకెట్టిపిల్లి, మదరాసు.



Orto Dil



THE FINEST OF ORIENTALS
LIGHTFUL & LASTING

సోమారుజంటు: ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మామసీన్ పిల్లి, బొంబాయి. మద్రాసు రోజంటు: మెనూరా పురుషోత్తమాచార్య, వైశాలిబాదాశాస్త్రి, మద్రాసు.

మోహిని తైలము:— శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు రాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు జేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0

అమృతాంజనం డిపా, శి. తంబుకెట్టిపిల్లి, మద్రాసు.

డాక్టర్. జె. కె. రావుగారి సుఖప్రదాయని.

(1209) కుక్లవన్నము, కునుమరోగము, గుండె జబ్బు, తలపోటు, మేహ, సవాయి మత్సలను పోగొట్టును. రక్తమును కుక్లవరచి నరములకు మెదడుకు బలమును కలుగజేయును. నెలకు సరిపోవు డబ్బా 1-కి నెల రు 5.0-0 మాత్రము. భన్యంత్ర ఆశ్రమము, 45 బిగ్ స్ట్రీటు, ట్రిప్లికేనీ, మదరాసు

గుంటూరు మర్చంట్సు కాటక్రవెన్ కంపెనీ, లిమిటెడ్, (గుంటూరు)


మా కంపెనీలో పెద్ద బాయిలరు ఒకటి, చిన్న బాయిలరు ఒకటి, యింకా చిల్లర యినుపసామానులు అత్యుత్తం నిమిత్తం వున్నవి. ఇవలముగా ఉపయోగపడును. కావలసిన వారు వచ్చి చూచి కొనుక్కోవలెను. (1811)

పి. వెంకటరెడ్డి, మేనేజింగు డైరెక్టరు.

శ్రీ దాదాభాయి నారోజీగారి
స్వరాజ్యమంత్రోప
దేశము, జీవితము.
వెల 0.4-0] భారతీవేదాపుస్, ఏలూరు.

మలయ చందనము

(1251) నెగరోగమునకు మహారము. మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. పత్తము లేదు. పిచికారి మున్నగు కఠినచికిత్సల పనిలేదు. చువ్వమైన మా మలయచందనము ఎటువైతెలుపు, పచ్చ అను మూడు విధముల నెగరోగమును మూడు పూటలలో మాన్పును. డబ్బా 1-కి 2.0-0 గంధర్వపార్కసి, రాజమండ్రి.



అమృతవలి 1154
మనోరంజకమైన నవల.

చిహ్నానంధికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతకములను బొందిన కంచనపల్లి కనకమ్మ విరిచితము. దీని వెల 1-4-0. (గంధతైలి మనోహరము. కథ రసవంతము. భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది. చిరునామ: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశ్యపులయము 7, తంబుకెట్టిపిల్లి, జి. టి. మదరాసు.

మిక్కిలి మనోహరముగు సువాసన 126

(రిజిస్టర్డ్ కాబడినది) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టర్డ్ కాండినది.)

ఇప్పటికాలపురుచి కనుపకునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు సువాసనగలది. ఆల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చుపడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము. నీ తువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలకఁగించినచో, మనోగ్యముగు సువాసన నిన్నలవచ్చును. ఈ క్రింది ఫలములముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నవైజు (ఆ) (డాం)	సీసా 1-కి రు 0.8-0
మధ్యరకము వైజు 1-డాం	" " 0.12-0
వేరొకవైజు 2 "	" " 1.4-0
పెద్దవైజు 4 " లేక 1 బొమ్మ	" " 2.0-0

వి. వి. భిర్సులు రు 0.4-0 ప్రత్యేకము

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమపులలోను దొరకును. దీనికి ఆనేకమగు నకలు నెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుగొనుచు సీసావైజును, కాద్దవైజును ఆటో డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుము ఈ ఆటో డిల్ బహారుయొక్క సులక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగునవారి వ్రాసినచో అలాగేమృత్తుగల సువాసనకాద్ద ఉచితముగ పంపుదురు.

సోమారుజంటు: ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మామసీన్ పిల్లి, బొంబాయి. మద్రాసు రోజంటు: మెనూరా పురుషోత్తమాచార్య, వైశాలిబాదాశాస్త్రి, మద్రాసు.

